

**VİYOLA EĞİTİMİNDE ANALİZ ODAKLI ÖĞRETİM
YAKLAŞIMININ EZBER ÇALMA ÜZERİNE ETKİSİ**

Ceren Şeyhoğlu Seven

DOKTORA TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

TEMMUZ, 2025

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(...) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı: Ceren

Soyadı: Şeyhoğlu Seven

Bölümü: Müzik Eğitimi

İmza:

Teslim Tarihi: .../.../2025

TEZİN

Türkçe Adı : Viyola Eğitiminde Analiz Odaklı Öğretim Yaklaşımının Ezber Çalma Üzerine Etkisi

İngilizce Adı : The Impact of an Analysis-Focused Instructional Approach on Memorization in Viola Training

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Ceren Şeyhoğlu Seven

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Ceren ŞEYHOĞLU SEVEN tarafından hazırlanan “Viyola Eğitiminde Analiz Odaklı Öğretim Yaklaşımının Ezber Çalma Üzerine Etkisi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: (Prof.Dr. Aytekin Albuz)

(Müzik Eğitimi, Gazi Üniversitesi)

Başkan: (Doç. Dr. İlknur Özal Göncü)

(Müzik Eğitimi, Gazi Üniversitesi)

Üye: (Doç.Dr. Ö.Bilgehan Sonsel)

(Müzik Eğitimi, Gazi Üniversitesi)

Üye: (Doç.Dr. Ozan Belge)

(Müzik Eğitimi, Ankara Müzik ve G.S. Üniversitesi)

Üye: (Dr.Öğr.Üyesi Serkan Özay)

(Müzik Eğitimi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi: 02.07.2025

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Osman ÇİMEN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

Canım Babama,

TEŞEKKÜR

Araştırmanın oluşmasında desteklerini esirgemeyen ve her aşamasında görüşleriyle katkı sağlayan, hiçbir koşulda desteğini esirgemeyen değerli danışmanım Prof. Dr. Aytekin Albuz başta olmak üzere tez izleme komisyonu üyeleri Doç. Dr. Ömer Bilgehan Sonsel ve Doç. Dr. Ozan Belge hocalarıma, deney sürecinde bana destek ve yardımlarını esirgemeyen İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi'nin viyola öğrencilerine, etütlerin analizi konusunda bana yardımcı olan değerli meslektaşım Salih Bodur'a, araştırma boyunca değerli fikirleri ile desteğini esirgemeyen arkadaşlarım Ezgi Yetkinoglu ve Zuhâl Çınar'a, sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, öğrencisi olmaktan her zaman onur duyduğum, mesleğimi icra etme konusunda çok şey borçlu olduğum, mesleki yaşantımda katkısını göz ardı edemeyeceğim çok değerli hocam merhum Prof. F. Ayfer Tanrıverdi' ye minnetlerimi sunarım. Yaşamım boyunca bana yol almamı sağlayan ve araştırma sürecinde kaybını yaşadığım canım babama, sabırlarıyla bana büyük destek veren canım anneme, her daim yanımda olan canım kardeşim Turaç Şeyhoğlu'na, desteğiyle, inancıyla elimden tutan sevgili eşim Öğr. Gör. Serdal Seven'e ve bana her zaman güç veren canım kızım Mira İzmir Seven'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

VIYOLA EĞİTİMİNDE ANALİZ ODAKLI ÖĞRETİM YAKLAŞIMININ EZBER ÇALMA ÜZERİNE ETKİSİ

(Doktora Tezi)

Ceren Şeyhoğlu Seven

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temmuz2025

ÖZ

Bu araştırmada, viyola öğretiminde ezber yönteminin öğrenci performansı üzerindeki etkisi ele alınmıştır. Araştırmanın amacı; bireysel çalgı eğitimi kapsamında kullanılan ezber tekniklerinin viyola öğrencilerinin çalma becerilerine katkısını belirlemek, bu tekniklerin performansa dayalı kazanımlarla ilişkisini ortaya koymak ve öğretim sürecinde ezbere dayalı planlı ve analiz odaklı etkinliklerin uygulanabilirliğini değerlendirmektir. Araştırma, nitel ve nicel veri toplama tekniklerinin bir arada kullanıldığı karma yöntemle yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu; Güzel Sanatlar Liselerinde öğrenim gören viyola öğrencileri ile Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda görev yapan yaylı çalgılar öğretim elemanları oluşturmaktadır. Deneysel süreçte, ezber yöntemine yönelik hazırlanan öğretim planları doğrultusunda uygulamalar gerçekleştirilmiş; deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin performansları, ara test ve son test verileriyle karşılaştırılmıştır. Araştırma bulguları; ezber yönteminin öğrencilerin performans yeterliklerini artırdığı, teknik ve müzikal gelişimlerine katkı sağladığı, aynı zamanda sahne güveni ve yorum gücünü olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Bu doğrultuda, viyola öğretiminde ezber yönteminin sistematik bir yaklaşımla ele alınması, ezber becerisini geliştirmeye yönelik öğretim materyalleri hazırlanması ve ezberin gelişimi destekleyen bir araç olarak değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler : Müzik Eğitimi, Viyola Öğretimi, Ezber, Analiz
Sayfa Adedi : xix+152
Danışman : Prof. Dr. Aytekin Albuz

THE IMPACT OF AN ANALYSIS-BASED INSTRUCTIONAL APPROACH ON MEMORIZATION IN VIOLA TRAINING

(Ph. D Thesis)

Ceren Şeyhoğlu Seven

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

July 2025

ABSTACT

This study investigates the impact of the memorization method on student performance in viola instruction. The primary objective of the research is to examine the contribution of memorization techniques, employed within the scope of individual instrumental education, to the performance skills of viola students; to explore the relationship between these techniques and performance-based outcomes; and to assess the feasibility of implementing structured and analytically oriented memorization activities within the instructional process. The research was conducted using a mixed-methods design, integrating both qualitative and quantitative data collection techniques. The study group consisted of viola students enrolled in Fine Arts High Schools and string instrument instructors affiliated with the Departments of Fine Arts Education within Faculties of Education. During the experimental phase, instructional practices based on teaching plans specifically developed for the memorization method were implemented. The performances of students in the experimental and control groups were evaluated through mid-test and post-test assessments. The findings indicate that the memorization method enhances students' performance proficiency, supports their technical and musical development, and positively influences their stage confidence and interpretative abilities. In light of these results, it is recommended that the memorization method be integrated into viola instruction through a systematic pedagogical approach, that educational materials aimed at developing memorization skills be designed, and that memorization be regarded as a supportive tool for holistic musical development.

Key Words : Music Education, Viola Teaching, Memorization, Analyse
Page Number : xix+152
Supervisor : Prof. Dr. Aytekin Albuz

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZ	vi
ABSTACT	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar LİSTESİ.....	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xviii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Alt Problemler	3
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Varsayımlar	4
1.5. Sınırlılıklar.....	4
1.6. Tanımlar	5
1.7. İlgili Araştırmalar	6
1.7.1. Ulusal İlgili Araştırmalar.....	6
1.7.1.1. Yüksek Lisans Tezleri.....	6
1.7.1.2. Doktora Tezleri	7
1.7.2. Uluslararası İlgili Araştırmalar	8
BÖLÜM II.....	14
KURAMSAL ÇERÇEVE	14
2.1. Çalgı Eğitimi.....	14
2.2. Çalgı Eğitimi Süreçleri	15
2.3. Çalgı Eğitiminde Viyolanın Yeri.....	16

2.4.Öğrenme	17
2.5.Bellek.....	18
2.5.1. Dikkat	20
2.5.2. Tekrar.....	20
2.6. Müzikal Bellek.....	21
2.7. Ezberleme	22
2.8. Müzik Ezberindeki Bellek Türleri.....	24
2.8.1. Görsel (Fotografik) Bellek ve Görsel Ezberleme	24
2.8.2. İşitsel (Akustik) Bellek ve İşitsel Ezberleme	25
2.8.3. Motor/Kinestetik (Parmak) Bellek	25
2.8.4. Teorik Bellek	27
2.9. Çalgı Etütlerinde Analiz.....	28
2.10. Müzikal Performans.....	29
BÖLÜM III	31
YÖNTEM	31
3.1. Araştırmanın Modeli ve Deseni	31
3.2. Araştırmanın Deney Deseni	33
3.2.1. Deney İşlem Süreci.....	33
3.3. Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu	34
3.4.Verilerin Toplanması	34
3.5.Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	35
3.5.1.Örneklem Grubundaki Öğretim Elemanlarının Demografik Özellikleri	36
3.5.2.Çalışma Grubundaki Öğrencilerin Demografik Özellikleri.....	38
BÖLÜM IV	42
BULGULAR VE YORUM	42
4.1. Viyola Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntemlerinin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorumlar	42
4.1.1.Ezber Çalma Tekniğinin Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri İle İlgili Bulgu ve Yorumlar	42
4.1.2. Ezber Çalma Tekniğinin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri İle İlgili Bulgu ve Yorumlar	47
4.1.3. Ezber Çalma Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri İle İlgili Bulgu ve Yorumlar.....	49
4.2.Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminde Kullanılmak Üzere Hazırlanan Etütlerin Biçimsel Yapısı ve Teknik Analizine İlişkin Bulgu ve Yorumlar	51

4.2.1. 9. Sınıf Düzeyinde Kullanılan Ayfer Tanrıverdi Viyola Metodu I 131 No'lu Hans Sitt Etüdünün Biçimsel ve Teknik Analizi	52
4.2.1.1. Biçimsel Analiz	53
4.2.1.2. Teknik Analiz.....	53
4.2.2. 10. Sınıf Düzeyinde Kullanılan Ömer CAN Viyola Metodu II 102 No'lu Mazas Etüdünün Biçimsel ve Teknik Analizi	54
4.2.2.1. Biçimsel Analiz	54
4.2.2.2. Teknik Analiz.....	55
4.2.3. 11. ve 12. Sınıf düzeyinde kullanılan Ayfer Tanrıverdi Viyola Metodu III 5 No'lu Grünwald Etüdünün Biçimsel ve Teknik Analizi.....	56
4.2.3.1. Biçimsel Analiz	57
4.2.3.2. Teknik Analiz.....	57
4.3. Viyola Öğretiminde Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Ders Planları İle İlgili Bulgu ve Yorumlar.....	57
4.3.1. 9. Sınıf Ders Planı.....	57
4.3.2. 10. Sınıf Ders Planı.....	70
4.3.3. 11. ve 12. Sınıf Ders Planı.....	82
4.4. Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Materyalin Deney ve Kontrol Gruplarındaki Ara Test Sonuçlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar	93
4.5. Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Materyalin Deney ve Kontrol Gruplarındaki Son Test Sonuçlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar	95
4.6. Bağımsız Örneklem T-Testi Sonuçları.....	106
4.7. Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Deneysel Sürece Katılan Öğrencilerin Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	107
BÖLÜM V	113
SONUÇ , TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	113
5.1. Sonuçlar	113
5.1.1. Ezber Çalma Tekniğinin Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşlerine Yönelik Sonuçlar	113
5.1.2. Ezber Çalma Tekniğinin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşlerine Yönelik Sonuçlar.....	114
5.1.3. Ezber Çalma Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşlerine Yönelik Sonuçlar	114
5.1.4. Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminde Kullanılmak Üzere Hazırlanan Etütlerin Biçimsel Yapısı ve Teknik Analizlerine Göre Sonuçlar.....	116

5.1.5. Viyola Öğretiminde Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Ders Planlarına Yönelik Sonuçlar.....	116
5.1.6. Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Materyalin Deney ve Kontrol Gruplarındaki Ara Test Sonuçları.....	117
5.1.7. Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Materyalin Deney ve Kontrol Gruplarındaki Son Test Sonuçları.....	117
5.1.8. Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Deneysel Sürece Katılan Öğrencilerin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar	117
5.2.Tartışma.....	118
5.3.Öneriler.....	120
KAYNAKLAR	123
EKLER	129
Ek-1. Anket Formu	130
Ek-2. Katılımcı Öğrenci Görüşü Almaya Yönelik Anket Formu	137
Ek.3. 9.10.11.ve 12.Sınıf Düzeyi Ölçme Değerlendirme Formları	143
Ek-4. Performans Testi (Son test).....	149
Ek 5. Etik Komisyon	150
Ek 6. İzin Yazısı.....	152

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1. <i>Materyallerin Hazırlanmasına İlişkin İşlem Basamakları</i>	32
Tablo 2. <i>Araştırmanın Deney Deseni</i>	33
Tablo 3. <i>Öğretim Elemanları Cinsiyetlerinin Yüzde Frekans Analizi</i>	36
Tablo 4. <i>Öğretim Elemanlarının Görev Yapmakta Olduğu Üniversitelerin Yüzde Frekans Analizi</i>	36
Tablo 5. <i>Öğretim Elemanlarının Unvanlarının Yüzde Frekans Analizi</i>	37
Tablo 6. <i>Öğretim Elemanlarının Meslekteki Deneyim Sürelerinin Yüzde Frekans Analizi</i>	37
Tablo 7. <i>Çalışma Grubu Öğrencilerinin Sınıf Düzeyleri Yüzde Frekans Analizi</i>	38
Tablo 8. <i>Çalışma Grubu Öğrencilerinin Kaç Yıldır Viyola Çaldıklarına İlişkin Yüzde Frekans Analizi</i>	38
Tablo 9. <i>Çalışma Grubu Öğrencilerinin Güzel Sanatlar Lisesi 'nde Müzik Eğitimi Almayı İstemesindeki Etkene İlişkin Yüzde Frekans Analiz Analizi</i>	39
Tablo 10. <i>Çalışma Grubu Öğrencilerinin Çalgı Seçimindeki Etkene İlişkin Yüzde Frekans Analizi</i>	39
Tablo 11. <i>Çalışma Grubu Öğrencilerinin Çalgı Derslerinde Genel Başarı Durumlarına İlişkin Yüzde Frekans Analizi</i>	39
Tablo 12. <i>Çalışma Grubu Öğrencilerinin Çalgılarını Sevip Sevmediklerine İlişkin Yüzde Frekans Analizi</i>	40
Tablo 13. <i>Çalışma Grubu Öğrencilerinin Düzenli Çalışma Durumlarına İlişkin Yüzde Frekans Analizi</i>	40
Tablo 14. <i>Çalışma Grubunun Gelecekteki Meslek Planlarına İlişkin Yüzde Frekans Analizi</i>	41

Tablo 15. <i>Çalgı Eğitiminde Ezber Çalma Tekniğinden Yararlanma Durumlarına İlişkin Görüşler</i>	42
Tablo 16. <i>Çalgı Eğitiminde Hangi Ezber Yöntemlerini Kullandıklarına İlişkin Görüşler</i> .	43
Tablo 17. <i>Çalgı Eğitiminde Ezber Çalma Becerilerini Geliştirmek Amacıyla Yapılan Çalışmalara İlişkin Görüşler</i>	43
Tablo 18. <i>Çalgı Eğitiminde Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliğine İlişkin Görüşler</i>	44
Tablo 19. <i>Ezber Tekniğinin Çalgı Eğitiminde Ne Ölçüde Başarı Sağlayacağına İlişkin Görüşler</i>	44
Tablo 20. <i>Çalgı Eğitiminde Ezber Yönteminin Kullanılmasına Yönelik Sistematik Çalışmalar Yapılması Gereğine İlişkin Görüşler</i>	45
Tablo 21. <i>Ezber Çalmanın Sakıncaları Olup Olmadığına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri</i>	45
Tablo 22. <i>Ezber Tekniği Kullanan Kişi Özelliklerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri</i> .	46
Tablo 23. <i>Ezber Çalmanın Performansa Olumlu Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri</i>	47
Tablo 24. <i>Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri</i>	47
Tablo 25. <i>Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Diğer Çalgı Derslerine Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri</i>	48
Tablo 26. <i>İşitme ve Armoni Derslerinde Kazanılan Bilgi, Beceri ve Davranışların Ezber Tekniğine Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri</i>	48
Tablo 27. <i>Çalgı Derslerinde Kullanılan Ezber Tekniğinin Müzikaliteye Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri</i>	49
Tablo 28. <i>Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri</i>	49
Tablo 29. <i>Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın Notaya Bakararak Çalmaya Göre Dinleyiciler Üzerindeki Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri</i>	50

Tablo 30. <i>Eser/Etütlerin Müzikal Yönden Ezberlenmiş Olmasının Önemine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri</i>	50
Tablo 31. <i>Ezber Çalmanın Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkileri Üzerine Öğretim Elemanı Görüşleri</i>	51
Tablo 32. <i>9. Sınıf Düzeyi Etüdü Teknik Analizi</i>	53
Tablo 33. <i>10. Sınıf Düzeyi Etüdü Teknik Analizi</i>	55
Tablo 34. <i>11.ve 12.. Sınıf Düzeyi Etüdü Teknik Analizi</i>	57
Tablo 35. <i>Deney Grubunun Süreç İçerisindeki Gelişim Durumu</i>	94
Tablo 36. <i>Deney Grubu 4. Hafta Ara Test Sonucu</i>	94
Tablo 37. <i>Kontrol Grubunun 4. Hafta Ara Test Sonucu</i>	95
Tablo 38. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının “Etütte Yer Alan Sesleri Doğru Çalabilme” 1. Kriterine Göre Son Test Puan Durumları</i>	96
Tablo 39. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etütte Yer Alan Sesleri Doğru Parmak Numarası İle Çalabilme” Kriterine Göre Puanları</i>	97
Tablo 40. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Doğru Pozisyonda Kalabilme / Pozisyon Geçişlerini Doğru Yapabilme” Kriterine Göre Puanları</i>	98
Tablo 41. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etütteki Yay Bölümlemeyi Doğru Yapabilme” Kriterine Göre Puanları</i>	99
Tablo 42. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etütte Yer Alan Ritim Kalıplarını Doğru Çalabilme” Kriterine Göre Puanları</i>	100
Tablo 43. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etüdü Ritmik Yapısına Uygun Çalabilme” Kriterine Göre Puanları</i>	101
Tablo 44. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etüdü Hız Terimine Uygun Çalabilme” Kriterine Göre Puanları</i>	102
Tablo 45. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etütteki Sesleri Doğru Artiküle Edebilme” Kriterine Göre Puanları</i>	103
Tablo 46. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etüdü Müzikal Cümlelerini Doğru Uygulayabilme” Kriterine Göre Puanları</i>	104

Tablo 47. <i>Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etüdü Bütünlük İçinde Çalabilme” Kriterine Göre Puanları</i>	105
Tablo 48. <i>Deney ve Kontrol Grubu Son Test Sonuçları</i>	106
Tablo 49. <i>Deney ve Kontrol Grubu İstatistiği</i>	107
Tablo 50. <i>DeneySEL Süreçte Etüt Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçeneklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri</i>	107
Tablo 51. <i>DeneySEL Süreçte Ezber Çalma Becerisinin Geliştirilmesi Amacıyla Yapılan Çalışmalara İlişkin Öğrenci Görüşleri</i>	108
Tablo 52. <i>Ezber Tekniğinin Kullanılmasına Yönelik Sistemik Çalışmalar Yapılması Gereğine İlişkin Öğrenci Görüşleri</i>	108
Tablo 53. <i>Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri</i>	109
Tablo 54. <i>Ezber Çalma Tekniğinden Çalgı Eğitimi (Viyola) Dersinde Yararlanmaya İlişkin Öğrenci Görüşleri</i>	109
Tablo 55. <i>Ezber Tekniği Kullanan Kişinin Tanımlanmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri</i> ...	110
Tablo 56. <i>Ezber Çalma Tekniğinin Konser-Çalgı Sınavı Başarısını Ne Ölçüde Etkilediğine İlişkin Öğrenci Görüşleri</i>	110
Tablo 57. <i>Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Diğer Alan Derslerini Etkilediğine İlişkin Öğrenci Görüşleri</i>	111
Tablo 58. <i>Müzikal Çalmada Ezberlemenin Öneme İlişkin Öğrenci Görüşleri</i>	111
Tablo 59. <i>Ezber Çalmanın Olumlu/Olumsuz Sonuçlarına İlişkin Öğrenci Görüşleri</i>	112
Tablo 60. <i>Deney Ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Karşılaştırılmalı Ara Test Sonuçları</i>	116
Tablo 61. <i>Deney Ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Karşılaştırılmalı Son Test Sonuçları</i>	117

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Bilgi işlem modeli.....	19
Şekil 2. Araştırmanın genel deseni.....	32
Şekil 3. Deneyde kullanılan 9. Sınıf düzeyi etüdü	52
Şekil 4. Deneyde kullanılan 10.sınıf düzeyi etüdü.....	54
Şekil 5. Deneyde kullanılan 11. ve 12. Sınıf düzey etüdü	56
Şekil 6. Sol majör dizi ve arpej çalışması.....	58
Şekil 7. Sağ el teknik çalışma 1 (6/8 lik ölçüde 3 bağlı notaların çalınmasına ilişkin teknik çalışma).....	59
Şekil 8. Sağ el teknik çalışma 2 (6/8 lik ölçüde karma ritimlerde bağlı çalışma).....	59
Şekil 9. Sol el teknik çalışma 1 (1.parmak 4. parmak oktav çalmaya yönelik teknik çalışma)	60
Şekil 10. Sol el teknik çalışma 2 (Sol majör tonda re telinde 2. parmağı 1. parmağın yanına basmaya yönelik teknik çalışma)	60
Şekil 11. Sol el teknik çalışma 3 (Çift telde temiz ses üretmeye yönelik teknik çalışma) ..	61
Şekil 12. Sol el Teknik çalışma 4 (Boş telden sonra gelen 4. Parmağın temiz çalınmasına yönelik teknik çalışma)	61
Şekil 13. Sol el teknik çalışma 5 (3.parmağın geniş açılmasına yönelik teknik çalışma) ...	61
Şekil 14. 9. Sınıf düzeyi etüdü 1.ve 2. cümle.....	63
Şekil 15. 9. Sınıf düzeyi etüdü 3. cümle	64
Şekil 16. 9. Sınıf düzeyi etüdü 4. cümle	66
Şekil 17. 9. Sınıf düzeyi etüdü 5. cümle	67

Şekil 18. 9. Sınıf düzeyi etüdü 6. cümle	68
Şekil 19. Do minör dizi ve arpej çalışması	71
Şekil 20. Sağ el teknik çalışma 1 (Dörtlük ve noktalı sekizlik -onaltılık nota değerlerinin bağlı çalınmasına ilişkin teknik çalışma)	72
Şekil 21. Sağ el teknik çalışma 2 (Bağ sonu staccato çalışması)	722
Şekil 22. Sol el teknik çalışma 1 (I-III , III-I pozisyon geçişine ve bağ içinde pozisyon geçişine yönelik teknik çalışma)	73
Şekil 23. Sol el teknik çalışma 2 (Çift tel çalmaya yönelik teknik çalışma)	73
Şekil 24. 10. Sınıf düzeyi etüdü 1.ve 2. cümle	75
Şekil 25. 10. Sınıf düzeyi etüdü 3. cümle	76
Şekil 26. 10. Sınıf düzeyi etüdü 4. cümle	77
Şekil 27. 10. Sınıf düzeyi etüdü 5.ve 6. cümle	79
Şekil 28. Si bemol majör dizi ve arpej çalışması	83
Şekil 29. Sağ el teknik çalışma 1 (16 lık notalardan sonra gelen 8 lik legato notaların çalınmasına ilişkin teknik çalışma)	83
Şekil 30. Sağ el Teknik çalışma 2 (Noktalı 4 lük notalardan sonra gelen 8 lik legato notaların çalınmasına ilişkin teknik çalışma)	84
Şekil 31. Sağ el Teknik çalışma 3 (Bağ içinde yayı durdurarak çalmaya yönelik teknik çalışma)	84
Şekil 32. Sol el teknik çalışma 1 (I-III , I-II pozisyon geçişine ve bağ içinde pozisyon	84
Şekil 33. 11. ve 12. Sınıf düzeyi etüdü 2.cümle	87
Şekil 34. 11. ve 12. Sınıf düzeyi etüdü 4.cümle	91

BÖLÜM I

GİRİŞ

Müzik, insanların binlerce yıldır icra ettiği ve dinlediği önemli bir sanat formudur. Müzik eğitimi ise, her insanın çalma, söyleme, dinleme, yaratma, yönetme ve müzik kültürünü oluşturma gibi müzikal alanlarda duygu düşünce ve yeteneklerini geliştirme sürecidir. Müzik eğitimi, bireylerin ilgileri ve beklentileri doğrultusunda farklılık gösterebilir. Buna bağlı olarak müzik eğitimi; genel müzik eğitimi, amatör (özengen) müzik eğitimi mesleki müzik eğitimi olmak üzere üç ana başlık altında toplanmaktadır.

Genel müzik eğitimi, müzikal bilinci geliştiren ve müzik kültürünü herkese eşit şekilde ulaştıran bir öğrenme sürecidir. Bireyin kendi isteği, ilgisi ve yetenekleri doğrultusunda gerçekleşen özengen (amatör) müzik eğitimi, müziksel davranışları benimseme süreci olarak tanımlanmaktadır. Bu süreçte birey, müziği öğrenmek ve müzik yapmak için kendini geliştirir. Mesleki müzik eğitimi ise, müziğin belli bir alanını veya tamamını meslek olarak seçmek isteyen ve/veya seçen bireylerin eğitim sürecidir (Yayla, 1999, s. 3).

Uçan (2005, s. 32) mesleki müzik eğitimini, müzik eğitiminin bir bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir meslek seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olan müzik eğitimi türü olarak tanımlamıştır. Mesleki müzik eğitimi veren kurumlar arasında Devlet Konservatuvarları, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları, Güzel Sanatlar Fakülteleri (GSF) Müzik Bölümleri, Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri ve Türk Silahlı Kuvvetleri Bando Astsubay Meslek Yüksekokulu yer almaktadır. Bu kurumlar, müzik eğitiminin temel boyutları olan ses eğitimi, müziksel işitme eğitimi, müzik beğenisi eğitimi, yaratıcılık eğitimi ve çalgı çalma eğitimi gibi alanlarda geniş bir perspektifi kapsamaktadır (Bilen, 1995).

Müzik eğitiminin önemli ve temel boyutlarından biri olan çalgı eğitimi, bir çalgıyı öğrenme süreci, çalgıyı çalma becerisini gösterebilmek için bir takım becerilerin sistematik olarak kazanılmasından oluşmaktadır (Schleuter, 1997). Buradan hareketle çalgı eğitiminin, “Bireyin fiziksel ve kişisel gelişim özellikleri doğrultusunda planlanan, disiplinli bir çalışma sürecini içeren uzun soluklu ve yoğun bir eğitim-öğretim sürecidir” şeklinde tanımlanması mümkündür.

Planlanmış ve disiplin gerektiren çalgı eğitimi sürecinde, ezber yapmanın önemli bir rolü olduğu düşünülmektedir. Ezber, Türk Dil Kurumu Sözlüğünde, “Bir metni veya bir sözü eksiksiz tekrarlayabilecek biçimde akılda tutma, ezberleme ve akılda tutma yeteneği” olarak tanımlanmaktadır. (Türk Dil Kurumu [TDK], 2023). Müzik eğitiminde ise ezber, seslendirilecek eser ya da etütlerin notalarını, ritmik yapısını, müzikal yapısını, teknik gerekliliklerini, kısacası performans detaylarına dair her şeyi hafızada tutma becerisi olarak adlandırılabilir.

Hafızada tutma, bilgilerin öğrenilmesi, işlenmesi, depolanması ve gerektiğinde hatırlanması süreçlerini içeren karmaşık bir işlemdir. Kodlama, depolama, geri çağırma ve pekiştirme hafızada tutma becerisinin çeşitli aşamalarıdır.

Bilgilerin ilk kez öğrenilerek, beyinde anlamlı bir biçimde işlenmesi süreci olan kodlama aşamasında, duyuşal bilgiler (görsel, işitsel vb.) anlamlı bir forma dönüştürülmektedir. Tekrar etme, anlamlandırma, görselleştirme gibi teknikler yardımıyla bilginin kodlanması gerçekleşmektedir. Kodlanmış bilgilerin önce kısa süreli hafızada, ardından bilginin kalıcı hale gelmesini sağlayan uzun süreli hafızada saklanması sürecine depolama denmektedir. Geri çağırma ise depolanmış bilgilerin yani önceden öğrenilmiş bilgilerin hafızadan geri çağırılarak hatırlanması sürecidir.

Çalgı eğitiminde ezber yapmak, bir eseri ya da etüdü seslendirirken notalara bağımlı olmaksızın hafızadan geri çağırılan bilgiler eşliğinde icra edebilmektir. Eser ya da etüde ilişkin notaların, ritmik, teknik dinamiklerin ve müzikal detayların belleğe kaydedilmesinin ardından gerektiğinde hatırlanma sürecini içeren ezberleme, kısa süreli hafıza ve uzun süreli hafıza kapasitelerini kullanarak, bir eserin ya da etüdün bütünsel olarak öğrenilmesini sağlamaktadır. Chaffin, Imreh and Crawford (2002: 206), müziğin ezberlemesi ile ilgili olarak ezberlenen bilgileri geri çağırma aşamasında bellek süreçlerin işleyişi ile ilgili düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir:

Başlangıçta müzik, tabii ki yazılı notadan okunur. Daha ilk seferden sonra bellek şekillenmeye başlar ve notaya bakmak, tek tek notaların okunması eyleminden ziyade, giderek belli noktaların

hatırlanması eylemine hizmet eder. Artık notaları okumak gereksizdir, çünkü zaten hem motor hem de kavramsal hafızaya yerleşmişlerdir. Yazılı nota, basitçe, icracıya zaten bildiği şeyi hatırlatır. Ancak bu hatırlatma işlevi kritiktir. Bu işlev olmadan, icracı parçayı tamamlayamaz. Ancak hatırlatma işlevi içselleştirildiğinde ve yazılı nota bir kenara bırakıldığında, parça tam olarak ezberlenmiş olur. Bu durumda, hatırlatma noktaları, motor hafızadan biraz önce, uzun süreli kavramsal hafızadan çalışan hafızaya çağrılırlar ve bu sayede, ilişkili motor hareket gerçekleşmeden önce, dikkat merkezinde tam olarak harekete geçirilmiş olurlar. Ezberleme, bu noktaların ihtiyaç duyulduğunda otomatik olarak çalışan hafızaya geri getirileceğinden emin olma meselesidir.

Çalgı eğitiminde ezber yapmanın, performans kalitesinin artması, teknik becerilerin ve hafızanın gelişmesi, eser ya da etüdün derinlemesine anlaşılması, kendine güvenin artması ve daha üstün sahne ya da sınav performansı sergilenebilmesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Bir eser ya da etüdü ezberlemek sistematik ve disiplinli bir çalışma gerektirir. Bunun için seslendirilecek eser ya da etüt teknik ve biçimsel açıdan incelenerek parçalara bölünmeli, sürekli tekrar edilmeli, tekrar sırasında görsel hafıza, işitsel hafıza, mental hafıza ve parmak hafızası kullanılmadır.

Çalgı eğitiminde ezber yapmanın, müzikal becerilerin gelişimi, performans kalitesinin artması, teknik beceri, müzikal derinlik, yorumlama gücü ve sahne güveni gibi pek çok olumlu etkisi nedeniyle vazgeçilmez bir yöntem olduğu düşünüldüğünden araştırmanın problem cümlesi, “Viyola eğitiminde analiz odaklı öğretim yaklaşımının ezber çalma üzerine etkisi nedir?” biçiminde oluşturulmuştur.

1.1. Alt Problemler

1. Viyola eğitiminde kullanılan öğretim yöntemlerinin performans üzerindeki etkilerine ilişkin öğretim elemanı görüşleri nelerdir?
2. Viyola eğitiminde analiz odaklı ezber yönteminde kullanılmak üzere hazırlanan etütlerin biçimsel yapısı ve teknik analizi nasıldır?
3. Viyola eğitiminde analiz odaklı ezber yöntemine ilişkin hazırlanan ders planlarının görünümü nasıldır?
4. Analiz odaklı ezber yöntemine ilişkin hazırlanan materyalin deney ve kontrol gruplarındaki ara test sonuçları nasıldır?
5. Analiz odaklı ezber yöntemine ilişkin hazırlanan materyalin deney ve kontrol gruplarındaki son test sonuçları nasıldır?

6. Viyola eğitiminde analiz odaklı ezber yönteminin performans üzerindeki etkilerine ilişkin deneysel sürece katılan öğrencilerin görüşleri nasıldır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, viyola eğitiminde, analiz odaklı öğretim yaklaşımını uygulayabilme durumlarını, bununla ilişkili olarak ezber yöntemini kullanma durumlarını, ezberlemenin çalgı eğitimlerindeki yerini ve ezberlemenin performansa dayalı çalma becerilerini ne şekilde etkilediğini belirleme, çalgı eğitimindeki gelişimlerini gözlemleme amacını taşımaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, viyola eğitiminde ezber çalma yöntemini irdelemek, ezber çalmanın öğrenci performansı üzerindeki etkilerini tespit etmek açısından önemlidir. Ayrıca diğer alanlarda pek kabul görmeyen ancak müzik eğitimi için büyük faydası olduğu düşünülen ezber yönteminin, diğer tüm çalgı eğitimleri için de ne derece önem taşıdığı belirlenmesi ve bu konu ile ilgili yapılacak olan çalışmalara da ışık tutması bakımından önem arz etmektedir.

1.4. Varsayımlar

Araştırmada;

1. Araştırma için seçilen veri toplama yönteminin, nitelik, süre ve maliyet bakımından bu çalışmaya uygun olduğu,
2. Geliştirilen veri toplama araçlarının geçerli ve güvenilir olduğu,
3. Araştırma için seçilen kaynakların, yeterince geçerli ve güvenilir olduğu,
4. Kullanılan çözümleme yöntemlerinin, verilerin yapısına ve araştırmanın amaçlarına uygun olduğu, temel varsayımlarından yola çıkılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Araştırmanın çalışma grubu; Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi 9. sınıftan 2 deney grubu öğrencisi 2 kontrol grubu öğrencisi, 10. sınıftan 2 deney grubu öğrencisi 2 kontrol grubu öğrencisi, 11 ve 12. sınıftan 2 deney grubu öğrencisi 2 kontrol grubu öğrencisi olmak üzere araştırmaya gönüllü olarak katılan toplam 12 viyola öğrencisi ile,
2. 9. sınıf düzeyinde, 4 parmağın kullanımının, 4 telin kullanımının ve temel yay tekniklerinin öğrenilmiş olması, 10. sınıf düzeyinde I-III pozisyon geçişlerinin öğrenilmiş olması, 11.ve 12.sınıf düzeyinde I-II-III pozisyon geçişlerinin öğrenilmiş olması ile,
3. Görüşlerine başvurulmuş Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı 30 yaylı sazlar öğretim elemanı ile,
4. Analiz odaklı ezber yöntemine ilişkin ele alınan; kulak, göz, fizik ve zihin ezber yöntemleriyle,
5. Araştırmada kullanılacak yöntem, teknik ve istatistiksel işlemlerle,
6. Analiz odaklı ezber yönteminde kullanılacak ve uzman görüşü alınarak belirlenen tonal materyallerden Ayfer Tanrıverdi Viyola Metodu I de yer alan 131 No'lu Hans Sitt etüt, Ömer Can Viyola Metodu II'de yer alan 102 no'lu Mazas etüt ve Ayfer Tanrıverdi Viyola Metodu III'te yer alan 5 no'lu Grünwald etüt ile,
7. Araştırmanın eylem planı çerçevesinde öğrencilerin ezberleme becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlanan ders planları ve ders planları içinde yer alan temel sağ el ve sol el teknik çalışmaları ile,
8. Deney aşamasında kullanılmak üzere uzman görüşü ile hazırlanan performans değerlendirme formunda yer alan ölçütler ile ve
9. Uygulamanın yapıldığı 2023-2024 Öğretim dönemi ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Ezber Yöntemi ile Öğretim Yöntemi: Literatürde yer alan müziksel ezberleme yöntemleri ve viyola eğitimi uzmanlarının görüşlerine dayalı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan öğretim planı

Performans: Amaçlı ve planlanmış bir etkinlik sonucunda elde edileni, nicel ya da nitel olarak belirleyen bir kavramdır (Akal, 2011, s. 17).

Analiz: Bir konuyu (maddi veya düşünsel) temel parçalarına ayırarak, daha sonra parçaları ve aralarındaki ilişkileri tanımlayarak sonuca gitme yolu (TDK, 2025) <http://www.tdkterim.gov.tr>)

1.7. İlgili Araştırmalar

Bu kısımda yapılan literatür taraması sonucunda araştırma konusu ile bağlantılı olarak yapılmış olan ulusal ve uluslararası araştırma ve yayınlara yer verilmiştir.

1.7.1. Ulusal İlgili Araştırmalar

1.7.1.1. Yüksek Lisans Tezleri

Kanizi (1999), “Piyano çalmada Ezber” adlı yüksek lisans tezinde piyano eğitiminde ezber çalmanın önemini ve gerekliliğini vurgulamıştır. Bu çalışmada bir müzik parçasının ezberlenmesinde izlenmesi gereken yol, yöntem ve teknikler incelenmiş ve bu yaklaşımlara ne kadar uyulduğu tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, ezber çalmanın önemi ve gerekliliği görüşüne katıldıklarını, ancak bu konu ile ilgili herhangi bir eğitim almadıkları ve ezberleme yöntemleri esaslarına yeterince uymadıkları için zorluklar ile karşı karşıya kaldıklarını göstermektedir.

Eren (2006) “Devlet Konservatuvarları Müzik Bölümü İlköğretim ve Lise Devresi Yaylı Çalgılar Anasanat dalı Öğrencilerinin Enstrüman Çalmada Ezberi Kullanma / Ezber Çalma Durumları” adlı yüksek lisans tezinde devlet konservatuvarlarında etüt ya da eserleri ezberleme yöntemleri hakkında öğrencilere herhangi bir bilgilendirme yapılmadığı bu konuda gerekli çalışmaların yapılması gerektiği fikrini sunmuştur.

Araştırmanın konusu ile ilgili olabilecek bir başka çalışma da Uzunoğlu (2006) tarafından hazırlanmış olan “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ezber Çalmanın-Söylemenin Öğrenci Başarısına Etkisinin Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezidir. Araştırmacı, ezber çalma ve söylemenin öğrencilerin bireysel farklılıklarına göre planlanarak uygulanmasını, gerektiğinde öğrenci durumuna göre çok yönlü ezberleme yöntemlerinin kullanılmasını, derslerdeki verimliliğin artırılması açısından ezber tekniğinin başarı

üzerindeki etkisinin tespiti yapılarak ölçme değerlendirme kriterleri arasında yer almasını önerileri arasında sunmuştur.

Kayretli (2014) tarafından hazırlanan “Eğitimde Ezber Yönteminin Yeri Yönetici Ve Öğretmen Görüşleri” adlı yüksek lisans tezinde, eğitimin içinde ezber yönteminin ne ölçüde kabul edilebilir olduğu araştırılmış ve ihtiyaç duyulması halinde ezber yöntemine başvurulabileceği sonucuna varılmıştır.

Guseynova (2019) “Bireysel Öğrenme Modeli Olarak Üç Ezberleme Tekniğinin Amatör Yetişkin Piyano Sınıfındaki Etkileri” adlı yüksek lisans tezinde, işitsel, devinimsel ve görsel ezberleme olmak üzere 3 farklı ezberleme stratejisini denekleri üzerinde uygulamıştır. Araştırmasının sonucunda, öğrenme hızının öğrenenlerin bireysel özelliklerine göre farklılık gösterdiğini, ezberleme stratejilerinin algılanmasının da bireysel olarak farklılık gösterdiğini ve en iyi ezberleme stratejisinin bireyin kendini en rahat hissettiği strateji olduğunu ortaya koymuştur.

Konuyla ilişkili bir başka çalışma da Tunçkılıç (2023) tarafından yüksek lisans düzeyinde yapılmıştır. “Gitar Eğitiminde Öğrenme Stratejilerine Dayalı Etkinlikler İle Öğrencilerin Eserlerini Ezbere Çalma Becerilerinin Geliştirilmesi: Eylem Araştırması” adlı yüksek lisans tezinde, çalgı eğitimi sürecinde öğrencilerin ezber çalma becerilerinin geliştirilmesine yönelik öğrenme stratejilerinden yararlanılabileceğine, ezber çalmanın performans başarısını olumlu yönde etkilediği için ezber çalmaya önem verilmesine değinilmiştir.

1.7.1.2.Doktora Tezleri

Eroğlu (2010) “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Piyano Eserlerini Ezbere Çalma Başarılarında Analitik Ezberleme Yaklaşımının Etkililiği” adlı doktora tezinde, öğrencilerin analitik ezberleme yaklaşımı ile çalacakları eseri ezberleme konusundaki başarılarını ölçerek, ezberlediğinde notaları büyük ölçüde doğru çalabildiğinin, ritmik yapıyı doğru uygulayabildiğinin, nüanslara büyük ölçüde uyabildiğinin, eserde bütünlük ve süreklilik sağlanabildiğinin sonucuna varmıştır.

Konu ile ilgili bir başka çalışma da Duru (2013) tarafından hazırlanmış “Keman Eğitiminde Ezber Yöntemine Dayalı Öğretim Programının Öğrenci Performansına Etkisi” adlı doktora tezidir. Araştırmacı, tezinde ezber yöntemine dayalı öğretim programının ile öğrenci performanslarının üzerinde büyük ölçüde yararlı olduğu tespitine varmıştır.

Kalan (2019) “Kulaktan Şarkı Öğrenme Yönteminin Müzik Öğretmenliği Programı Öğrencilerinin Ezberleme Ve Deşifre Becerisine Etkisi” adlı doktora tezinde, Kulaktan öğrenmeye dayalı müzik öğretimi programının öğrencilerinin deşifre ve ezber becerilerinde belirli bir gelişme kaydetmiş olsa da, bu etkinin notaya dayalı klasik yöntemle elde edilen ilerlemeden farklı olmadığını, bu nedenle, bu yöntemin, söz konusu becerilerde klasik yönteme göre anlamlı bir avantaj sağlayabileceğini iddia etmenin zorlu hale geldiğini ifade etmektedir.

1.7.2. Uluslararası İlgili Araştırmalar

Konu ile ilgili olarak Tufan (2000) “Piyano Eğitiminde Bellek -Ezber İlişkisi” adlı makalesinde belleğin öğrenmedeki önemine, bellek türlerine ve ezber bellek ilişkisine değinmiştir. Sonuç olarak araştırmacının tespitlerine göre, bellek; kodlama, saklama ve hatırlama aşamalarıyla piyano performansındaki ezber sürecine katkı sağlamaktadır. Ezberlenerek çalınan piyano eserleri, müzikal ifadeyi zenginleştirmenin yanı sıra yorum çeşitliliğine olanak tanır, icracının öz güvenini pekiştirir ve esere hakimiyet duygusunu güçlendirir. Ayrıca, bireyin ezberleme stillerini fark edip bunları etkin şekilde kullanması, müzikal performansını önemli ölçüde geliştirmektedir.

Uluslararası literatürde yapılan araştırmalar sonucunda konu ile ilgili Mishra (2004) “Müzikal Hafıza Modeli” adlı makalesinde, ezberleme sürecinin üç aşamadan oluştuğunu, bunların, müziği tanımak, teknik sorunlar üzerinde yoğun çalışmak ve fikirler ile teknik becerilerin birleşimi olduğunu belirtmiştir. Ezberleme sürecinin aşamaları alt bölümlere ayrıldığını ve her aşamaya harcanan zaman ve çaba, bireysel tercihlere, performans hedeflerine, görevin zorluğuna, eğitim ve yeteneklere bağlı olduğuna değinmiştir.

Mishra (2007) “Müzikal Ezberleme Stilleri ve Algısal Öğrenme Modalitelerini İlişkilendirme” adlı bir başka makalesinde, Müzikal ezberleme ve öğrenme tarzları (işitsel, görsel, kinestetik) arasındaki terimlerin benzerliği, müzikal ezberleme ile öğrenme tercihleri arasında bir ilişki varmış izlenimi verebileceğini ifade etmiştir. Yapmış olduğu çalışmada görsel öğrenenler görsel ezberleme stratejilerini daha sık kullanma eğiliminde olsa da az sayıda müzisyenin görsel stratejileri tek başına değil, kinestetik ve işitsel stratejilerle birleştirerek kullandığını, müziğin öncelikle işitsel duyular aracılığıyla algılanmasına rağmen, icracıların görsel ve kinestetik duyuşal girdileri işitsel girdilerden daha fazla kullandıkları sonucuna varmıştır.

Konu ile ilgili olarak bir başka araştırma ise Eren ve Ece (2007), “Devlet Konservatuvarları Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanatdalı Öğrencilerinin Enstrüman Çalmada Ezberi Kullanma Durumları (Hacettepe Üniversitesi Örneği)” adıyla yapılmıştır. Bu çalışmada öğretim elemanları ve öğrenciler ile yapılan görüşme sonucunda, Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı yaylı çalgılar bölümü öğrencilerinin ezber çalışmaya yönelik motivasyonlarının yüksek olduğu, ancak kullandıkları ezberleme yöntemleri konusunda yeterli bilgi birikimine sahip olmadıkları ve bu alanda öğretmenlerinden yeterli rehberlik alamadıklarını tespit etmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu mekanik tekrar yöntemini kullanırken, analitik ezber gibi diğer teknikleri nadiren tercih ettikleri, ezberli çalmanın nota okuma kaygısını minimize ettiği, performans odaklanmasını güçlendirdiğine ve müzikal yorumu zenginleştirdiği sonucuna varmıştır.

Öğretim elemanlarının görüşlerinin de, ezber çalışmasının enstrüman eğitiminin başlangıç aşamasında kritik rol oynadığını ve erken yaşlarda edinilen ezber becerilerinin mesleki gelişime uzun vadede katkı sağladığı yönünde olduğu, bununla birlikte, kimi eğitimciler ezberli çalışmanın öğrenciler üzerinde psikolojik stres yaratabileceği kaygısını da olabileceği şeklinde olduğu sonucuna varmıştır. Araştırmacılar, öneri olarak konservatuvar öğrencilerinin ezber alma yöntemleri konusunda bilgilendirilmelerini, öğrencilerin analitik ezber becerilerini geliştirebilmeleri için temel seviyeden itibaren yaşa ve düzeye uygun armoni eğitiminin müfredata eklenmesini öneri olarak sunmuştur.

Eroğlu (2011), “Piyano Eserlerine Yönelik Analitik Ezberleme Yaklaşımının Etkililiği” adlı makalesinde piyano eserlerini ezberleme başarılarında, analitik ezberleme yaklaşımının etkililiği üzerinde durmuştur. Araştırmada yapılan deneysel çalışma sonuçlarına göre araştırmacı öğrencilerin piyano eserlerini ezberleme başarılarını artırabilmeleri açısından analitik ezberleme yaklaşımını kullanmaya yönlendirilmeleri konusunda öneride bulunmuştur.

Konu ile ilgili bir başka çalışma da Duru ve Köse (2016) tarafından yazılan “Müziksel Ezber Üzerine Nitel Bir Çalışma” adlı makaledir. Araştırmacılar bilgiyi işleme modeline, müziksel belleğe, müziksel ezberleme yöntemlerine değinmişlerdir. Araştırmanın sonucuna göre, ezberden çalınan eserin dinleyiciler tarafından daha etkili bir şekilde algılanmasını sağlayacağı, sadece tekrar yoluyla yapılan ezberin tam bir öğrenme sağlamayacağı, bundan dolayı, ezber yapabilmek için eserin yapısal özelliklerini analiz etmeye dayalı, görsel, işitsel, yazılı ve hayal gücüne dayalı yöntemlerin bilinmesi ve kullanılması gerekliliği tespit edilmiştir.

Bulut (2018), “Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarındaki Öğrencilerin Çalgı Çalmada Ezberi Kullanma Durumları (Sivas Örneği)” adlı makalesinde, eğitim fakültelerinde çalgı eğitiminde ezber kullanımına ilişkin 5 öğretim elemanı ve 80 öğrencinin görüşlerine başvurmuştur. Araştırmanın sonucuna göre, öğretim elemanlarının çoğu ezber çalmanın çalgı hakimiyetini olumlu etkilediğini ve yorum yeteneğiyle doğrudan ilişkili olduğunu belirtmiştir. Ancak Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin büyük kısmının ezberleme yöntemleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı görülmüştür. Bu doğrultuda, öğrencilere ezberi bir öğrenme süreci olarak görmeleri, çeşitli ezber türlerini (göz, kulak, zekâ, hareket) kullanarak çok yönlü düşünceleri ve analitik düşünme becerilerini geliştirmeleri yönünde önerilerde bulunmuştur.

Kudatgubilig (2019) “Klasik Batı Müziği İcrasında Literatür Açısından Ezber Olgusu” adlı makalesinde ezberleme sürecindeki hafıza türlerine, ezber süreci aşamalarına, ezber -kaygı ilişkisine değinmiş, çalışılan eserin geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmuştur. Araştırmaya göre ezberleme; öğrenme, zihinde işleme, saklama ve geri çağırma evrelerinden oluşan dinamik bir süreçtir. Çalışmada, ezber yapma ile performans kaygısı arasındaki ilişki incelenmiş ve doğru yöntemlerin uygulanmasıyla kaygı düzeyinin düşürülebileceği, bu durumun da performans kalitesini artırdığı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra araştırmacı tarafından, sağlam bir ezber için gerekli faktörler açıklanmış ve eserin müzikal olarak geliştirilmesine yönelik stratejik yaklaşımlar önerilmiştir.

Konu ile ilişkili olarak Özer (2020) “Piyano Eğitiminde Zihinsel Çalışma ve Ezberlemenin Önemi” adlı makalesinde, piyano eğitiminde zihinsel hazırlık, kas ve sinir sistemi üzerinde olumlu etkiler yaratacağı, eseri analiz ederek yapılan zihinsel ezberlemenin ise, motor hafızaya dayalı ezberden daha kalıcı ve etkili olduğu tespitinde bulunmuştur. Ayrıca çalışmasında piyano eğitiminde zihinsel çalışmalara ve analitik ezberlemeye yer verilmesi önermiş; bu doğrultuda eğitim programlarına bu yöntemler dâhil edilmesi gerekliliğini belirtmiştir. Zihinsel çalışmayla ilgili deneysel araştırmalar yapılması, seminerler düzenlenmesi ve program modelleri geliştirilip uygulamadaki etkileri değerlendirilmesi yönünde önerilerde bulunmuştur.

Konuya ilişkin başka bir çalışma da “Füg Formu Özelinde Piyano Müziğini Ezberleme Üzerine Öneriler” adıyla Artaç (2021) tarafında yapılmıştır. Araştırmacı makalesinde hafıza türleri, ezberleme süreci, ezberlemedeki psikolojik problemlere değinmiş ve füg ezberine ilişkin yapılması gereken çalışmalardan söz etmiştir. Araştırmacının bulgularına göre, piyanonun çoksesli yapısının karmaşık notasyona sahip olduğu ve bu durumun eser ezberini

önemli ölçüde güçleştirdiği tespit edilmiştir. Bu çalışmada, müfredatlar, uluslararası literatürdeki metodolojiler ve uygulayıcı deneyimleri sentezlenerek etkili ezberleme stratejileri geliştirilmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre, güvenilir ezber becerisine sahip müzisyenlerin sınav, resital gibi stresli ortamlarda daha az kaygı yaşadığı, sahne performansını daha iyi kontrol edebildiği ortaya konduğu görülmüştür.

Jelen ve Ökdem (2022), “Piyanoda Ezber ve Müzik Bellek Türleri” adlı makalede müziği ezberlemedeki bellek türlerine, piyanoda ezber başarı ilişkisine değinmiş, piyanoda ezberleme stratejilerine yönelik önerilerde bulunmuştur.

Tunçkılıç ve Yokuş (2022), “Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Gitar Eğitimi Alan Öğrencilerin Gitar Eserlerini Ezberlemeye İlişkin Tutum ve Eğilimleri” adlı makalede gitar öğrencilerinin gitar eserlerini ezberlemeye ilişkin bakış açıları, kullandıkları stratejiler ele alınmıştır. Bu makalede elde edilen bulgular doğrultusunda, katılımcıların gitar eserlerini ezberleme sürecinde daha çok kısa süreli belleği güçlendiren zihinsel tekrar ve öğrenmeyi kolaylaştıran zihinsel ve bilinçli tekrar yöntemlerini kullandığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, yapılan incelemelerde bu bilinçli tekrar tekniklerinin ezber performansını önemli ölçüde artırdığı tespit edilmiştir.

Zixiang, Mohammed ve Fischer(2022) yapmış oldukları “Piyanistlerin Kendi Kendine Yönlendirdiği Ezberleme Yöntemleri” adlı makale, piyano öğrencilerinin ezberleme pratiğinin, kendiliğinden motive olan ve okulda, halka açık yerlerde ve sınıf dışında performans sergileyen öğrenciler tarafından gerçekleştirildiği sonucuna vardıklarını ve sonuç olarak, katılımcıların daha rahat hissettiği ve öğretmenlerin az teşviki ile performans sergileme isteği ve motivasyonu geliştirmiş olduklarını belirtmişlerdir. Aynı zamanda halka açık alanlarda çalmanın ezberden performans sergilemeye teşvik ettiği konusuna değinmişlerdir. Ezberleme sürecinin, eserin ilk aşamalarında olmadığını, bağımsız bir aktivite olarak başladığından söz etmişlerdir.

Ezberleme yöntemlerinde eserin genel bir bakışını sağlamak amacıyla erken aşamada kayıtları dinlemeyi ortak bir pratik olarak benimsenmesi gerektiğini, görsel açıdan, partiyon analizi müziğin sırayla işlenmesine ve zorlayıcı alanları belirten bölümler işaretlemeye yardımcı olduğunu ve bunun zor pasajlar için daha odaklanmış bir çalışma alanı sağladığını savunmuşlardır. Zor kısımların düzenli tekrarları, melodik çizginin anlaşılması ve eşlik etmenin performansını pekiştirmesi amacıyla melodik yapıyı solfej yaparak hafızaya kaydetmenin önemine değinmişlerdir. Ezber yapmanın performansı geliştirecek zihinsel

imgeler veya önceden oluşturulmuş fikirlere ihtiyacı olduğunu, bu tür bir pekiştirmenin, performans sergileme konusundaki güvenlerini artırabileceğini, ezber yaparken kaygılarını azaltabileceğini ve notaları öğrenirken süreci hızlandırabileceğini belirtmişlerdir.

Konu ile ilgili bir başka makale Iorio , Brattico, Larsen, Vuust ve Bonetti (2022) tarafından “Mental pratiklerin müzik ezberlemeye etkisi” adıyla yazılmıştır. Çalışmalarının hem mental pratiklerin hem de fiziksel pratiklerin performansı geliştirmek için önemli olduğunu gösterdiğine, bir yandan, fiziksel pratiklerin hem işitsel hem de kinestetik geri bildirimlere dayandığına, bu geri bildirimler kullanılarak düzeltmeler yapılabileceğine ve doğruluğun yavaşça arttırılabileceğine değinmişlerdir. Müzik performansının, eseri çalmak için gereken tüm bilgileri almak için bağlayıcı zincirlerin en hızlı yolunu kullanarak prosedürel ve işitsel hafızaya dayandığını öne sürerek fiziksel pratiklerle eseri ezberlemek, motor ve işitsel hafızaları geliştirmeye ve arttırmaya yardımcı olabileceğini, diğer bir yandan mental pratiklerin müziğin anlatısal/yapısal ve dilsel hafızasını geliştirmeye yardımcı olabileceğini ve parçanın zengin bir zihinsel haritasını oluşturmak için kullanılabileceğini savunmuşlardır. Mental pratikler ve fiziksel pratikler kombinasyonunun, soyut akıl yürütme ve motor program hafızasına dayanarak, müzik eserinin öğrenilmesini ve ezberlenmesini yalnızca fiziksel pratiklere kıyasla daha iyi artırdığını düşündüklerini belirtmişlerdir.

Lohmeyer (2022) “Caz, enstrümantal ve koro müzisyenlerinin ezberleme doğruluğuna, farklı kodlama koşullarının etkisi” adlı makalesinde, ezberleme yeteneğinin, sadece bazı müzisyenlerin sahip olduğu ve diğerlerinin sahip olmadığı doğuştan gelen bir yetenek olmadığını herhangi bir yetenekte olduğu gibi, hafıza oluşturma aynı zamanda çevrenin bir işlevi olduğunu dile getirmiştir. Ezberlemenin, geliştirilebilen bir beceri olduğunu; bu beceri, daha büyük bilgi kümelerinde anlamlar bulma yeteneğiyle ilişkili olduğunu ifade etmiştir. Yapmış olduğu çalışmada, caz müzisyenleri, müzikal sentaksı diğer gruplardan farklı bir şekilde yaratıcı ve yeniden yaratıcı bir şekilde çalıştıkları için hafıza kodlama görevinde bir avantaja sahip olduklarını, topluluk geleneklerinde bulunan çeşitli otantik pratiklerin müzik hafızasını etkileyebileceğini belirtmiştir.

Yiğit (2023) “Piyano Eğitiminde Eserleri Başlangıç Aşamasından İtibaren Ezberleyerek Çalışmanın Oluşturduğu Teknik ve Müzikal Sorunlar” adlı makalesinde, konuya ilişkin öğrencilerle gözlem ve görüşme yaparak ulaştığı bulgularda, katılımcı öğrencinin piyano eserlerini çalışma sürecine başlangıç aşamasından itibaren kinestetik bellek kullanarak ezberlediğini ve bu eğilimin, öğrencinin baskın öğrenme stili olan kinestetik-devinimsel öğrenme profiliyle uyum gösterdiğini ortaya koymuştur. Adı geçen ezberleme yönteminin,

teknik ve müzikal aıllardan birtakım sınırlılıklara yol açmakla birlikte, performans üzerinde olumlu etkiler de yarattığı gzlemlendiğı görülmüştür.

Çalışmada, piyano pedagojisi uzmanlarına yönelik olarak, öğrencilerin bireysel algısal öğrenme stillerini dikkate almaları ve baskın olmayan öğrenme modlarını geliştirmeye yönelik pedagojik müdahalelerde bulunmaları önerilmektedir. Öğretmenlerin hem kendi öğrenme stillerinin farkında olmaları hem de ğrenci profillerini bu perspektifle değerlendirerek ğretim süreçlerini planlamaları, etkili ve yapılandırılmış bir eğitim ortamı oluşturulması açısından kritik önem taşımaktadır.

akal ve Yiğit (2024), “Müzikte Ezberlemenin nemi zerine Bir Literatür alışması” adlı makalede, ezber yöntemine ilişkin yapılan yayımları tarayarak müzikte ezberleme sürecine etki eden stratejileri, bellek türlerini ve ezberlemenin yöntem ve müzikal yararlarını ulusal ve uluslararası literatür ışığında ele almıştır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde, çalgı eğitimi, çalgı eğitim süreçleri, çalgı eğitiminde viyolanın yeri, öğrenme, bellek, müzikal ezber, müzik ezberindeki bellek türleri, çalgı etütlerinde analiz ve müzikal performans kavramlarına ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

2.1.Çalgı Eğitimi

Çalgı Eğitimi, insanın bir enstrümanı kullanması yoluyla müzikle insanı buluşturan, insanın kendisiyle özdeşleşip bütünleşmesini sağlayan, duygularını ifade edebilme olasılığı veren, sosyalleştiren, çalgı eğitiminin, müzik eğitiminin dolayısıyla müzik sanatının önemli bir yoludur (Uslu, 1996: 106).

Çalgı eğitimi, bireyin bir enstrümanı çalmayı öğrenmesi, bu enstrümanla teknik ve sanatsal beceriler geliştirmesi sürecini kapsayan bir eğitim alanıdır. Bu alanda yetenek, hazır bulunuşluk, bilişsel yeterlilik, beceri ve fiziksel uygunluk gibi özelliklerin bir araya gelmesini gerektirmektedir. Çalgı eğitiminde temel tekniklerin öğrenilmesinin yanı sıra, bireyin müziksel ifade gücünün, ritim algısının, el-göz koordinasyonunun ve estetik duyarlılığının geliştirilmesi de hedeflenmektedir. Ayrıca, enstrümana yönelik duygusal özelliklerin yeterli düzeyde olması, çoğu zaman performansın en önemli belirleyicilerinden biri olabilir. Çalgı eğitiminde, öğrencinin enstrümanına karşı geliştirdiği tutum, enstrümanı çalabileceğine dair inancı ve başarılı olmak için duyduğu motivasyon, çalgı becerisi ve aldığı eğitimin kalitesi kadar başarı üzerinde etkili olabilmektedir.

2.2.Çalgı Eğitimi Süreçleri

Çalgı eğitimi sürecinde, çalgının tutuşu, çalgıyı tutarken ve çalarken vücudun alacağı konumu, her iki elin çalgı üzerindeki konumu ve aynı zamanda çalgının fiziksel özellikleri de öğrenilmektedir. Çalgı eğitiminde öğrenilen davranışlara sürekli olarak yenilerinin eklenmesi yoluyla gelişim sağlanmaktadır. Genel olarak çalgı eğitiminde öğrenci, önceden öğretilen çalgının teknik çalışmaları, dağarı (öğrencinin düzeyine göre verilesi gereken), seslendirme becerisi, (psikomotor davranışların alıştırmaya yoluyla eleştirilip geliştirilip mükemmelleştirilmesi ile beceri kazanılabilir), disiplinli çalışma alışkanlığı edinebilme gibi belirli hedeflerle geliştirilebilir (Kamacıoğlu, 1996, s.113). Bu noktada çalgı eğitiminde belleğin önemi ortaya çıkmaktadır. İcracı, önceden öğrenmiş olduğu bilgileri hatırlayarak uygulamaya geçer, örneğin çalgısını doğru tutar, sağ ve sol el konumlarının doğruluğunu önemser, vücudunun alması gerektiği konumu alır.

Çalgı eğitiminin temel hedeflerinden bazıları öğrencilerin doğru teknikle enstrümanını kullanması ve bunun yanı sıra müzik kültürünü ve müzikal becerileri anlamaları, enstrüman çalışmaları sürecinde verimlerini arttırmaları olarak sıralanabilir (Parasız, 2010).

Enstrüman çalıcıları, eserlerini/etütlerini çalarken genellikle ve öncelikle notalardan okuma yapmaktadırlar. Ancak bazen eserleri/etütleri ezberlemeyi tercih etmektedirler. Müzikal performans sergilemede ezber çalmanın önemi oldukça büyüktür ve ezberleme, çalgı eğitiminin önemli bir boyutunu teşkil etmektedir. Eserleri/etütleri ezberlemek, çalgı çalan bireylerin performanslarını daha özgür ve duygularını daha rahat ifade edilebilir hale getirmelerine ve kendisini dinleyenlerle daha güçlü bir bağ kurmalarına yardımcı olabilmektedir. Çalınan eser/etüt tümüyle belleğe alındığında özümseme ve yorumlama gücü artabilmektedir. Bu nedenle, eser/etüt ezberleme önemli bir beceri olarak kabul edilir. Ancak, eserleri ezberlemek, uzun süreli tekrarlar gerektirebilen oldukça zorlu bir süreçtir. Bu nedenle, disiplinli bir çalışma planı ile bu beceriyi geliştirmek önem taşımaktadır.

Çalgı eğitiminde ezberleme yöntemi sayesinde, öğrenciler belirli notaları, akorları veya şarkıları hafızalarında tutarlar ve bunları gerektiğinde çağırabilirler.

Ezberleme yöntemi, beyinde farklı gelişimlerin oluşmasına neden olabilir. Öncelikle, müzikal materyallerin bellekte tutulması için hafıza mekanizmaları güçlenir.

Hafıza mekanizması, insanların bilgiyi işleme, depolama ve geri çağırma süreçlerine atıfta bulunan bir terimdir. Bu mekanizma, beynin farklı bölgelerindeki sinir hücreleri arasındaki bağlantılar ve kimyasal işlemlerle oluşur.

İnsan beyni çok karmaşık bir sistemle ama çok da düzenli bir şekilde çalışmaktadır. Burada öğrenme işlemi gerçekleşmektedir. Birey, edinmiş olduğu verileri belleğe (hafızaya) atar, yeri ve zamanı geldiğinde de bu verileri kullanır. İşte bu noktada öğrenme gerçekleşmiş olur.

2.3. Çalgı Eğitiminde Viyolanın Yeri

Yaylı çalgılar, müzik dünyasında genellikle keman ile özdeşleştirilir ve yaylı çalgılar denince popülerliği ve çeşitli müzik türlerine uygunluğu nedeniyle ilk olarak keman akla gelmektedir. Bu nedenle yaylı çalgılar genellikle "keman ailesi" olarak anılmaktadır. Bu ailenin üyeleri büyüklüklerine göre keman, viyola, viyolonsel (çello) ve kontrbas şeklinde sıralanmaktadır. Bu yaylı çalgılar ailesinin en eski üyesi viyoladır (Froggat, 1910, s. 638). Viyola çalgısı, İngilizce "de "viola", Almanca "da "Bratsche" ve Fransızca'da "Alto" olarak adlandırılmaktadır (Derican & Albuz, 2008, s. 36).

Viyola, kökenini 16. yüzyılın başlarına İtalya'ya dayandıran bir çalgıdır. 17. yüzyılda büyük bir popülerlik kazanmış olan viyola, soprano, alto, tenor ve bas viyola olmak üzere farklı boylardaki türleriyle çeşitlenmiştir. Görünüşü ve çalınışı bakımından kemana çok benzeyen viyola kemandan biraz daha büyüktür ve daha kalın bir sese sahiptir.

Viyola, uzun yıllar boyunca solo bir çalgı olarak değil, genellikle oda müziği gruplarında ikinci planda yer alan, armonileri tamamlayan ve kemanın gölgesinde kalmış bir enstrüman olarak algılanmıştır. Viyolanın teknik güçlük açısından kemanla benzerlik göstermesi nedeniyle ikinci sınıf kemancılar tarafından kolaylıkla çalınabiliyor olması, viyola eğitimi ve repertuarının gelişimine engel olmuştur. Zaman içinde viyolayı ustaca kullanabilen ve tonunun ortaya çıkmasını sağlayan viyolacılar ortaya çıktıkça, viyolanın da solo bir çalgı olabilme potansiyeli görülmüştür. Bu değişen algı ile birlikte, viyola eğitimi üzerine yapılan ilk adımlar Alesandro Rolla tarafından 1808 yılında Milano Konservatuvarı'nda atılmıştır. 1895 yılında Paris Konservatuvarı'nda yeni başlayanlar için viyola dersleri programlara eklenmiş, sonrasında profesyonel müzik okulları ve konservatuvarlarda viyola eğitimi giderek daha fazla önem kazanmıştır (Görgülü, 2006). İlerleyen yıllarda birçok mesleki müzik eğitimi veren kurum programına viyola eğitimini eklemiştir (Özfindık, 2009, s. 3). Günümüzde Türkiye'de, Konservatuvarlar, Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında lise, lisans, yüksek lisans, sanatta yeterlik ve doktora düzeylerinde viyola eğitimi veren kurumlardır.

2.4.Öğrenme

Öğrenme, bireyin deneyimleri eğitim veya pratik yoluyla bilgi, beceri, anlayış veya davranış değişiklikleri kazanmasıdır. Öğrenme, çevredeki bilgiyi işleme, anlama, hatırlama ve uygulama sürecidir.

Arık'a (1995, s.64) göre öğrenme; "tekrarlar (yaşantılar – hayat tecrübeleri) ve takviyeye bağlı olarak davranışta meydana gelen ve kalıcılık süresi şartlara göre farklılaşan değişiklik" olarak tanımlanmaktadır.

Pek çok bilim dalında olduğu gibi öğrenme psikolojisinde de çeşitli yaklaşımlar bulunmaktadır ki araştırmalarda bunlardan en çok "davranışçı yaklaşım" ve "bilişsel yaklaşım" a başvurulduğu anlaşılmaktadır.

Davranışçı yaklaşım, öğrenmeyi gözlemlenebilir davranışların değişimi olarak tanımlamaktadır. Bu yaklaşıma göre, öğrenme, bireyin uyarıcılara verdiği tepkilerin sonucunda gerçekleşir ve bir davranışın öğrenilmesi, o davranışın sıklığına ve yoğunluğuna bağlıdır. Davranışçılar, öğrenmenin, bireyin davranışlarında meydana gelen gözlemlenebilir bir değişme olduğunu varsayarlar. Öğrenenin zihinsel etkinliklerini, dışarıdan yeterince gözlemlenemiyor olması sebebiyle, göz ardı ederler. (Duman, 2004, s.22).

İnsan zihnini ve zihinsel süreçleri anlamaya çalışan yaklaşım olarak bilinen bilişsel yaklaşıma göre ise, öğrenmede şartlanmanın insanlarda öğrenmeyi açıklamak için yeterli olmadığını savunmaktadır. Bu yaklaşıma göre, bireylerin öğrenme süreci, önceden edinilmiş bilgi ve deneyimlerin var olan şemalarını kullanarak yeni bilgiyi anlamlandırma ve entegre etme sürecidir. Bireylerin yaşantıları sonucunda, belirli tepkilerin kuvvetlenmesinden ziyade, hafızada çeşitli bilgi parçalarının oluşturduğu bir bütün veya bir bilişsel yapı meydana gelmektedir. Bu yapı, öğrenme durumlarında meydana gelen olayların kaydedilmesi, değerlendirilmesi ve organize edilip saklanmasıyla oluşmaktadır (Arık, 1995, s.29).

Bilgiyi işleme kuramı, öğrenmeyi bilişsel açıdan inceleyen kuramlardan biridir. Bu kurama göre, bireylerin algılaması, düşünmesi, problem çözmesi ve karar vermesi gibi belirli bir düzen içinde olan zihinsel süreçlere "bilgiyi işleme" adı verilir (Anderson, 1995). Bu kurama göre; insan zihni bilgiyi alır, işler, biçim ve içeriğini değiştirir, depolar ve gerektiği zaman geri getirir (Subaşı, 1999, s.28).

Bilgiyi işleme kuramında temel olarak dört soru üzerinde durulmaktadır:

1. Dışarıdan gelen uyarıcılar nasıl alınmaktadır?
2. Alınan uyarıcılar zihinde nasıl bir işlemde geçmektedir?
3. İşlemden geçirilen bilgiler zihinde nasıl saklanmaktadır?
4. Zihinde saklanan bilgiler nasıl geri getirilip kullanılır?

Tay (2005)'a göre, bilgiyi işleme kuramında öğrenmenin oluşumu şu süreçlerde meydana gelmektedir:

- Uyarıcı, dış kaynaklardan duyular aracılığıyla alınır,
- Duyusal kayıta seçilerek belli formlara dönüştürülür,
- Kısa süreli bellekte işlenir,
- Uzun süreli bellekteki ilişkili bilgi, çalışan belleğe geri getirilerek yeni bilgi ile bütünleştirilir ve bu yolla kodlanarak yeni bilgiye anlam kazandırılır,
- Kodlanan bilgi uzun süreli bellekte depolanır.
- Depolanan bilgi, gereksinim olduğunda uzun süreli bellekten geri getirilir.

2.5.Bellek

Bilgiyi işleme kuramına göre üç tür bellek bulunmaktadır.

- Duyusal Kayıt
- Kısa Süreli Bellek
- Uzun süreli Bellek

➤ Duyusal Kayıt

Dikkat

➤ Kısa Süreli Bellek

Tekrarlama

➤ Uzun Süreli Bellek

Şekil 1. Bilgi işlem modeli

Bilgiyi işleme kuramının ilk aşaması olan duyu bellekte, duyu organları ile çevreden alınan uyarıcılar çok kısa bir süre bellekte tutularak algılanmakta ve tanınmaktadır. Verilerin depolama alanı çok sınırlı olan kısa süreli belleğe alınması aşamasında “dikkat” önem taşımaktadır. Duyusal belleğin kapasitesi kimi araştırmacılara göre bir saniyeden az olarak ifade edilmiştir. Genelde, duyu belleğin görsel ve işitsel öğeler için farklılık gösteren ve 1 ile 4-5 saniye arasında değişen bir işleme süresi olduğu görüşünde birleşilmektedir. (Gage ve Berliner, 1988; Kurtuldu, 2007; McCown ve Roop, 1992). Dikkat, duyu kayıttan gelen bilginin kısa süreli belleğe geçişini sağlayan ilk koşuldur. Kısa süreli belleğe gelen bilgi işlenmektedir ve “tekrarlama” süreci ile veriler uzun süreli belleğe geçmektedir. Kimi psikologlar bilginin uzun süreli bellekte asla kaybolmadığına inanarak, geri getirilememesinin bilginin yanlış yerleştirilmesine bağlamaktadırlar (Woolfolk, 1993).

Etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi için eğitimde bilişsel öğrenme kuramlarının kullanımı düzenli biçimde artış göstermektedir. Sadece duyu organlarından gelen verilerin yeterli olmayıp, bu sürece gelen verilerin bellek süreçlerine alınış şekilleri, önceki verilerle kurulan ilişkileri ve yorumların da eklenmesi öğrenmenin gerçekleşmesinde etkili olmaktadır. Bu nedendir ki, bellek, algı, dikkat, tekrarlama, hatırlama (geri getirme) gibi bilişsel süreçlerin işleyişinin öğrenme üzerindeki etkisi ve önemi anlaşılmış ve incelenmeye başlanmıştır.

Bireyin başarısı öğrenme durumuna uygun farklı stratejiler geliştirmesine bağlıdır. Birey bu stratejiler sayesinde bilgiyi başkalarına bağımlı olmadan işler, yorumlar, sentezler

2.5.1. Dikkat

Duyusal bellekten gelen bilginin kısa süreli belleğe geçmesini sağlayan ilk şart dikkattir.

Dikkatin toplanarak üst düzeye getirilmesi için birey aşağıdaki stratejileri uygulayabilir.

- Öğrenilecek metinde/etütte/eserde önemli görülen yerlerin altını çizmek.
- Metnin/etüdün/eserin üzerine hatırlatıcı, anlamayı kolaylaştırıcı notlar almak, anlaşılmayan yerlere soru işareti koymak, önemli yerlere dikkatini çekecek şekiller çizmek.
- Ana ve ara başlıkları, şekil ve şemaları, formları gözden geçirerek bir şema oluşturmak.

2.5.2. Tekrar

Kısa süreli belleğin gelişimini sağlamak çok tekrar yapmaktan geçmektedir. Tekrar; öğrenmeyi kolaylaştıran, unutmayı minimum düzeye getiren bir süreçtir. Öğrenilen konunun/ etüdün / eserin doğru şekilde tekrarı öğrenmeyi pekiştirir, geliştirir ve unutmayı azaltır.

Gelişen bilim ve teknoloji bellek gibi önemli bir işlevsel yapının daha verimli şekilde kullanımını zorunlu hale getirmektedir. Günümüzde, çözümlenmeli düşünme, araştırma yapma ve sorgulama gibi zihinsel faaliyetler önemli bir yer tutmaktadır. Bilgi ve iletişim çağı, insanlara bu becerileri kullanmayı gerektiren bir yaşam kültürü sunmaktadır. Bu durum da beyin ve belleğe daha fazla ihtiyaç duyulmasına neden olmaktadır. Her bir bilginin anlamlı bir şekilde bellekte saklanması ve gerektiğinde kullanılması, belleğin temel görevlerinden biridir. Beynimizin kapasitesini geliştirmeyi hedefleyen uygulamalar, çözümlenmeli düşünme, araştırma ve sorgulama gibi becerilerin kullanımını teşvik etmektedir. Özellikle bilim ve teknolojideki hızlı ilerlemeler, daha fazla bilgiyi anlamlı bir şekilde belleğe kaydetme ve belleği daha etkili bir şekilde kullanma konularında büyük bir önem taşımaktadır. Tezimize konu olan ezber yönteminin geliştirilmesi, buna bağlı olarak

ezber yönteminin çalgı öğretimindeki olumlu olduğu düşünülen etkisi belirtilen bilgiler ışığında mümkün olabilmektedir.

2.6. Müzikal Bellek

Fenmen (1991)'e göre, müzikal etki ve ayrıntıları akılda tutarak, bir müzik aleti üzerinde hepsini yeni baştan icra edebilme gücüne müzik belleği denir. Uçan (1997), müzikal belleği, işitilen, okunan yazılan, görülen, dinlenen, çalınan, söylenen müzik ya da müziksel öğeleri, bıraktıkları izler yoluyla akılda tutma, saklama ve gerektiğinde hatırlama gücü olarak tanımlamıştır.

Müziksel bellek bir kişinin müziğe dair bilgilerini hatırlama, tanıma ve geri çağırma yeteneğini ifade etmektedir. Bu, melodi, ritim, armoni, çalgı çalarken nüans, parmak numarası, müzik formları vb. müzikal unsurların hafızada depolanması ve tanınması sürecini içermektedir.

Müziksel bellek, müzikal deneyimi olan insanlar arasında farklılık göstermekte olup, müzik eğitimini mesleği haline getirmiş bireylerde genellikle daha gelişmiş bir müziksel belleğe sahip olma eğilimindedir. Bu tür bireyler, eserlerin / etütlerin / şarkıların gelişmiş müziksel bellekleri sayesinde daha kolay ve daha hızlı şekilde müzikal yapılarını analiz edebilirler ve tekrar üretebilirler.

Müziksel bellek, müzik eğitimi, sürekli dinleme ve aktif olarak müzikle uğraşma, çalgı çalma ile geliştirilebilir. Düzenli olarak çalgı çalışmak, eser ve etütlerin analizini yapmak, eser ve etütlerin solfejini yapmak müziksel belleği güçlendirebilir. Aynı zamanda, müzikal belleği geliştirmek için, notaları veya eser / etüt içerisindeki zorlu pasajları defalarca tekrar etmek ve sonucunda ezberlemek gerekmektedir.

Müzik eğitiminde/çalgı eğitiminde belleğin önemi, iyi bir seslendirmenin gerçekleştirilmesinde ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle müzikal belleğin niteliği ve kullanımı da önem taşımaktadır. Müzikal bellek, müzikal uyarıların uygun biçimde kodlanmasını, depolanmasını ve bunların bir çalgı ya da ses üzerinde gösterilmesini gerektirir. Bununla birlikte iyi bir müzik belleği, eser/etütlerin ezbere (notasız) çalınabilmesini ve iyi ifade edilebilmesini de sağlamaktadır. Müzik eğitiminde öğrenme görsel araçların (nota) ya da işitsel araçların duyu organları tarafından algılanması, beyne iletilmesi, burada önceden öğrenilmiş bilgilerle harmanlanması, bütünleştirilmesi, bellek tarafından depolanması, gerek duyulduğunda geri çağırılması biçiminde işlemektedir.

Fenmen (1991)'e göre, bellek insanların biricik öğrenim aracıdır. Ancak, belleğin bilgiye veya zekâyâ dayanması da gerekir. Bir müzik eserinin yalnız akılda tutulması değil, aynı

zamanda icra edilebilmesi de önemlidir. Zaten icra olunamayacak kadar benimsenmemiş bir eser henüz iyice bilinmiyor demektir.

Uzunoglu (2006), çalgı eğitimine ilişkin görüşünü “Müzik eğitiminin alt basamaklarından birini oluşturan çalgı eğitiminin gerçekleştirilmesi ve sürdürülmesinde kalıcı öğrenmenin gerekliliği bilinmektedir. Uzun bir süreç gerektiren çalgı eğitiminde doğru ve eksiksiz öğrenilen etüt ya da eserlerin bellekteki kalıcılığının belleğe alma yöntemlerinin doğru kullanımının yanı sıra bu parçaların iyi ezberlenmiş olmaları ile doğru orantılı olduğu düşünülebilir” şeklinde belirtmiştir.

Üzerinde durulmuş olan birçok önemli noktayla birlikte, bilginin daha uzun süreli kullanılmasında “tekrar” önemli bir faktör olmanın yanı sıra, “tekrarın” bilginin uzun süreli hafızaya geçişinde yer alan önemli bir araç olma niteliğindedir. Tekrar, ezber yapmada önemli bir yer tutmaktadır.

Pek çok eğitimci ezberleyerek öğrenmenin doğru bir öğrenme yöntemi olmadığını, bilginin anlaşılmadan sadece tekrar ederek belleğe alınmasının öğrenme olmadığını düşünse de çalgı eğitiminde durum daha farklıdır. Çalgı eğitiminde ezber, öğrenilmiş, anlaşılmış olan bilginin belleğe kaydedilmesinde kullanılan bir yöntemdir. Çalgı çalan bireyin öncelikle çalacağı eseri ya da etüdü anlaması, öğrenmesi gerekmektedir. Öğrenme gerçekleşikten sonra hareketlerin otomatik hale gelebilmesi açısından ezberleme yöntemi önem taşımaktadır. Birey ezber çalmaya başladıktan sonra eseri ya da etüdü yorumlama konusunda daha özgür olur. Dolayısıyla ezber yöntemi ile çalgı çalan bireyin hem yorum gücü artar hem de performansı yükselir. Örneğin çaldığı, söylediği ya da yönettiği eseri ezber bilen bir müzisyenin performansındaki başarı aynı işlemleri nota okuyarak yapmak zorunda kalan müzisyene oranla daha fazla dikkat çekmektedir (Eren,2006).

2.7. Ezberleme

Berk (1989)’ e göre, Bazı bilgileri yeterince tekrar ederek uzun süreli belleğe aktarmamız mümkün olur. Bilginin uzun süreli belleğe aktarmanın en ilkel yolu, tekrar etmedir. Doğaldır ki çocukların kullandığı ilk bellek stratejisi de bilginin tekrar edilmesidir, bir deyişle de ezberlemedir (Senemoğlu, 2001: 297).

Matthay'a (1979, s.1) göre; ezberleme meselesi, tüm öğrenim, öğretim ve çalışma süreçlerinde hem ilk hem de son öge olarak yer alır. Her türlü bilginin kazanımı mutlaka ezberlemeyi gerektirir.

Farklı alanlardaki birçok eğitimcinin ezberlemenin öğrenmede iyi ve etkili bir yöntem olmadığını düşünmektedir. Bunun nedeni, bilgiyi anlamadan, anlamlandırmadan sadece tekrar ederek hafızaya kaydetmesinin sürekliliği olan bir öğrenme yöntemi olmadığını düşünmeleridir. Çalgı eğitiminde ezbere dayalı öğretim, öğrencilerin müziksel okuma becerilerini geliştirmeyeceği yönünde kaygılandırırsa da; Orff, Kodaly, Suzuki, ve Gordon gibi başlıca müzik eğitimi pedagogları müziksel okuma eğitiminden önce işitmeye ve söylemeye dayalı etkinliklerin geldiği ezbere dayalı önce ses-sonra sembol yöntemini tavsiye etmektedirler. Orff ve Kodaly yaklaşımlarının çalgı müziğindeki uygulamalarının çok az olmasına rağmen Suzuki ve Gordon yöntemleri çalgı müziği eğitimi önemli ölçüde etkilemiştir (Kendall,1966). Fakat diğer alanlardan farklı olarak çalgı eğitiminde ezberleme büyük önem taşımaktadır. Birey öncelikte eseri notadan okur ve çalar, ardından analizini yapar ve tüm bunları yaptıktan sonra sürekli tekrar ederek öğrendiği eser ya da etüdüdeki gereklilikleri otomatikleştirerek ezberler. Ezberlemesi sonucunda hem çalgısını çalmasıdaki performansı yükselir hem de müzikal yorumlaması gelişir.

Ayrıca, ezberleme yöntemi, beynin duyuşal bölümlerinin işlevlerini geliştirmektedir. Ezberleme aynı zamanda beyinde koordinasyon gelişimine de yardımcı olabilir. Bireyler, çalgı aletlerini çalarken ellerini, parmaklarını ve vücutlarını koordine etmeleri gerektiğinden, bu süreçte beyin, motor becerileri geliştirir. Müzik ezberleme ve çalma süreci, beynin yaratıcılık ve duyuşal bölümlerinin de gelişmesine yardımcı olabilmektedir. Müzik, duyuşal ifade için güçlü bir araçtır ve bu nedenle, müzik öğrenirken öğrencilerin yaratıcı ve duyuşal becerilerini geliştirmeleri olasıdır.

Ezberleme, yani hafızaya alma işlemi çok tekrar ederek ve bilinçli yöntemlerle çalışarak gerçekleşebilir. Çalınacak eser ya da etüt çok tekrar edilerek parmaklar otomatik olarak hareket etmesini sağlar. Ayrıca çok tekrar, eserin / etütün ezgisini, bellekte iyice yer edinmesine olanak verir. Birey tekrar etme yöntemini kullanarak diğer ezberleme yöntemleriyle eseri uzun süreli hafızaya gönderir. Böylelikle eser / etüt daha sonra tekrar kullanılmak üzere orada depolanır.

2.8. Müzik Ezberindeki Bellek Türleri

Haydon (1996), müziği ezberleme ve müziğin öğrenilmesindeki zihinsel sürecini şu şekilde sıralanmıştır:

1. Görsel (Fotoğrafik) Bellek
2. İşitsel (Akustik) Bellek
3. Motor/Kinestetik (Parmak) Bellek
4. Teorik Bellek (Haydon, 1996; Akt. Özer 2020).

2.8.1. Görsel (Fotografik) Bellek ve Görsel Ezberleme

Görsel bellek, gördüğümüz herhangi bir şeyi hatırlama, hafızaya kaydetme yeteneğidir. Müzik ezberlemede, nota sayfalarını, parmak pozisyonlarını, nüansları görsel bellek kullanarak hatırlarız. Birçok insan farklı düzeylerde de olsa görsel belleğe sahiptir. Bazı insanlar, aynı zamanda bir tür görsel hafıza olarak kabul edilen bir fotoğrafik hafızaya sahiptir. Bunu tür hafızaya sahip olan insanlar önceden bir kez ya da birkaç kez gördüklerini kolayca hatırlayabilir ve bilgiye erişebilir. Bazı insanlar fotoğrafik hafızanın sezgisel bir yetenek olduğunu düşünmektedir; ancak bazıları da bunun uygulama yoluyla gelişebileceğine inanmaktadır (Wan, 2008; Akt. Chua, 2015).

Görsel ezberleme yöntemi bireyin gerek tuşe üzerinde gerekse nota üzerindeki seslerin yerlerini fark etme işlemiyle gerçekleşir. Birey ilk önce notaları okuyacak ve daha sonra bu notaları tuşe üzerinde basarak yerlerini iyice öğrenecektir. Bu noktada bellekteki geçmiş bilgi birikimlerinin önemi büyüktür. Çünkü okurken veya çalarken doğru ses aralıklarının ve ritm kalıplarının fark edilmesi gerekmektedir. Gözle ezberleme için yapılacak çalışma, önce iki ölçülük kolay melodileri kâğıttan okuduktan sonra ezbere çalmak şeklinde yapılır ve çalışma, kulak ezberinde olduğu gibi dört, sekiz, onaltışar ölçülük kısa melodilerle ya da iki sesli kanonlarla genişletilir (Fenmen, 1991, s. 45). Nota gruplarının görsel yolla bellekte tutulması mümkün olmakla birlikte, bu yöntemin işitsel unsurları içermemesi nedeniyle müzikal bellek üzerinde yeterince anlamlı bir katkı sağlaması beklenemez. Buna bağlı olarak görsel ezberleme tekniğinde kulakla göz iş birliği yapmaktadır.

2.8.2. İşitsel (Akustik) Bellek ve İşitsel Ezberleme

İşitsel bellek, duyduğumuz sesleri geçici olarak saklama yeteneğimizdir. Çalgı eğitiminde işitsel bellek, notaları ve ezgileri hatırlama, dikkat etme, tekrar etme ve çalma becerisini içerir. İşitsel bellek, bir çalgıyı çalarken notaları ve ritimleri doğru bir şekilde hatırlamak ve seslendirmek için önemli bir faktördür. Çalgı eğitiminde ezberleme sürecinde, ezgileri, ritimleri, enstrümanları ve vokal performansını işitsel bellek aracılığıyla hatırlarız. İşitsel bellek, bir nesnenin veya olayın görsel bir tasvirini hatırlama yeteneğini içerir ve müziği notalarıyla veya notalar olmadan zihinde canlandırmamıza yardımcı olur. Bir parçayı güvenli bir şekilde ezberlemek için dikkatlice dinleme işlemi önemlidir. İşitsel bellek, yakın zamanda duyulmuş veya çalınmış olabilecek bir şeyi tanımayı da içerir, ayrıca kişinin sesi dahili olarak hayal etmesine olanak tanır (iç işitme olarak da bilinir) (Wan, 2008; Akt. Chua, 2015). Bir eser/etüt çalışırken seslendirilen ezginin işitsel olarak hafızaya alınması kendiliğinden gerçekleşmektedir, sesler işitsel olarak kendiliğinden bellekte depolanmaktadır. Bu sistemin güvenilirliği, öğrencinin işitsel algısının gelişim seviyesine göre değişiklik gösterir. Her durumda, ezbere çalarken yalnızca bu sisteme güvenmek tehlikelidir (Haydon, 1996, s.342).

Fenmen (1991)'e göre bu ezberleme yöntemi müzisyenin duyma yeteneklerinin geliştirildiği bir çalışma yöntemidir. Birey eseri dinleyerek ezberine almaktadır. Bu çalışma yöntemi daha çok bireysel çabayla olmaktadır. Bireysel çabanın yanı sıra bu konuda öğretmenin de görevi büyüktür. Kulak ezberi için girişilecek çalışmalara ancak öğrencinin işitme yeteneği normal hale geldikten sonra başlanmalıdır. Ayrıca öğretmen, öğrencinin algılama ve gelişim özelliklerine göre çalışma izlemi geliştirmeli, eseri / etüdü bölümleyerek öğrencinin daha kolay algılamasını sağlamalı ve daha sonra da basitten karmaşığa giderek çalışmalarını sürdürmelidir.

2.8.3. Motor/Kinestetik (Parmak) Bellek

“Kas belleği” olarak adlandırılabilen kinestetik bellek, bedensel hareketlerin hatırlama ve öğrenme sürecinde önemli bir rol oynadığı bir bellek türüdür. Kinestetik bellek, öğrenme sürecinde fiziksel hareketlerin, örneğin yaylı çalgı çalarken parmak ve yay hareketlerinin anlamlı ve doğru şekilde hatırlanma ve uygulanma yeteneğidir. Çalgı çalan birey, ellerini, parmaklarını ve vücudunu kullanarak çalgısını çalarken, kinestetik duyuları sayesinde notaları, eser ya da etütte uygulayacağı sağ el sol el teknikleri, parmak numaralarını hatırlar

ve doğru hareketleri gerçekleştirir. Kinestetik bellek, bir parçayı çalarken duyulan fiziksel hisleri kaydeden sistemdir. Bu sistem, ezberleme işleminin belki de en önemli sistemidir. Fakat aynı zamanda en güvenilmez sistemi olduğunun da anlaşılması gerekir. Bunun nedeni, bedenimizin kinestetik olarak bilinçaltı bir seviyede tepki veriyor olmasıdır (Haydon, 1996, s.342).

Kinestetik bellek, öğrenme ve hatırlama süreçlerinde destekleyici bir bellek türüdür. Bu bellek türü, çalgı çalarken parmak, el, kol hareketleri ile eseri/etüdü öğrenme ve hatırlama yeteneğini öne çıkarır. Çalgı çalan bireylerin çalacağı eseri ya da etüdü öğrenirken, beden hareketleri, parmak, el ve kol hareketleri ve pratik yapma gibi kinestetik deneyimleri kullanmaları sonucu bu bellek türü gelişir.

Kinestetik belleği sadece otomatik hareketlere dayandırmak yeterli değildir. Bu bellek türünün daha etkili şekilde kullanılabilmesi için, derinlemesine anlayış ve düşünme ile birleştirilmesi gerekir. Her ne kadar bu ezberleme yönteminin bireyin çalacağı etüt ya da eseri çok kez tekrarlaması ile gerçekleşen bir yöntem olarak açıklansa da mekanik olarak tekrarlamak yerine etüt ya da eserin anlaşılması ve üzerine düşünmesi gerekmektedir. Bu nedenle, sadece tekrar etmek yerine içerik üzerinde düşünmek, ilişkilendirmek ve anlamak kinestetik belleğin etkili kullanımını destekleyebilir.

Fenmen (1991), bu ezberleme yöntemi ile ilgili görüşlerini şöyle belirtmiştir:

Bu çalışma yöntemi daha çok kişinin tekrarıyla gerçekleşen bir ezberleme yöntemidir. Deşifre edilen eseri ya da etüdü o kadar çok tekrar eder ki artık parmaklar otomatik bir şekilde hareket etmeye başlar. Çok da güven verici olmayan bu yöntemde, yalnızca ellerin ezberlediği eser veya etütte yapılacak en küçük hata, konsantre olmayı zorlaştıracak ve eserin ya da etüdün dağılarak tekrar toparlanmasına pek fazla olanak vermeyecektir. Hareketlerin ezberlenmesi gerekli olmakla beraber, yalnız başına kaldığı zaman hem tehlikelidir hem de müzikal değildir (Fenmen, 1991, s. 45).

Uzunoğlu (2006) ise, her ne kadar bu ezberleme yöntemine yeterince olumlu bakılmasa da motor belleğin yani, el ezberinin de gerekli olduğu durumlar olduğunu belirtmiştir. Çok iyi ezberlenmiş bir eserin çalınışı sırasında, bir anlık dikkat dağınıklığı çalan kişinin hata yapmasına neden olabilir. Böyle bir durumda beyin düşünce, dikkat ve komut için zaman harcamaktan kaçınmakta ve otomatikleşmiş hareketleri (el ezberi) devreye sokmaktadır. Böylelikle el ezberi, çalan kişinin bir anlık dikkatsizlik sonucu hata yapmasını engellemiş olmaktadır (Uzunoğlu, 2006:53).

2.8.4. Teorik Bellek

Teorik bellek, daha çok bilişsel psikolojide ve bilişsel nörobilimde kullanılan bir kavramdır. Aslında bellek sisteminin ayrı bir alt sistemi olmamasına rağmen, bir yapıyı anlamakla ilişkilendirilir. Müzik ve çalgı eğitiminde ise bilginin yani eser ya da etüdün çeşitli öğelerinin anlaşılmasıdır. Bir eseri çalışmaya başlamadan önce, bireyin eserin yapısını, dönem özelliklerini, biçimini, detaylı bir şekilde analiz ederek tam anlamıyla öğrenmesi gerekmektedir. Zira analiz sırasında öğrenilen bilgiler, eseri seslendirme ve ezberleme noktasında büyük ölçüde etkilidir. Bu nedenle kişinin uyum, biçim bilgisi, kontrpuan ve kompozisyon alanlarında çalışma yapmaya olan ihtiyacı oldukça önemlidir. Bu bellek türü ezberin sağlanması için parçanın yapısını ve parçanın içerisindeki ayrıntıları analiz etmek birçok açıdan parçayı kavramak ve algılamak ile ilgilidir (Özer, 2020). Parçanın biçimsel yapısının analizinde ve bu yapıyı kişinin pratiğine rehberlik etmesi için kullanmasında kendini gösterir (Chua, 2015)

Fenmen (1991), teorik bellek yoluyla yapılan ezber yöntemini “zekâ ezberi” olarak adlandırmaktadır. Çalgı çalan bireyin, çalıştığı eser üzerinde dikkat ve zihinsel kapasitesini ne ölçüde etkin kullanabildiği, eserin daha kolay ve eksiksiz bir şekilde ezberlenmesini doğrudan etkilemektedir.

Bu yöntemde yeni çalışılmaya başlanacak olan bir eserin ya da etüdün öncelikle yapısı, armonik özellikleri, formu incelenmeli, anlaşılmalı ve ardından bu bilgiler ışığında deşifre edilmelidir. Ön inceleme ve deşifre sırasında doğru bilgilerin edinilmesi doğru teknik kullanımı ve temiz ses üretimi açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak tezimize konu olan başlangıç aşamasındaki öğrencilerin henüz armoni ve form bilgisi konusunda yeterli eğitimi almamış olmaları bu ezber yönteminde başarıyı küçük de olsa zora sokabilir. Yine de bu yöntemle ezberlenmiş bir eserin ya da etüdün çalınması sırasında, hata yapma payı pek azdır. Ancak öğrenci, dalgınlık, dikkatsizlik ya da heyecandan, belleğin nedeni ile bilgiyi bellekten geri çağırma yapamayabilir. İcracı ani olarak tekrar kendini toparlayabilirse, eseri herhangi bir yerinden çalmaya devam edebilir (Fenmen, 1991, s. 45). Çalgı çalan birey, müzikal duyuları kasları aracılığıyla yeniden üretmektedir. Bu doğrultuda, duyular yeterince ezberlenene kadar kaslar, bu duyuları üretmek için gerçekleştirdikleri hareketleri otomatik hale getirir. Ardından bu duyular analiz edilerek zihinsel süreçler aracılığıyla beyne aktarılır ve ancak bu şekilde eser tam anlamıyla ezberlenmiş olur. Zekâ yardımıyla ezber, oldukça ileri bir müzik bilgisine dayanmalıdır.

Aksi takdirde hem yarım kalır hem de diğer bellek şekilleri gibi yalnız başına iken güvensizlik verir. (Fenmen, 1991, s. 46).

Sözü edilen konulardan anlaşılacağı üzere zekâ ile ezberleme yöntemi iyi bir form bilgisi gerektirmektedir. Biçimsel özelliklerin anlaşılması ve öğrenilmesi eserin doğru ifade edilebilmesi açısından önemlidir. Bu şekilde analizi yapıldıktan sonra ezberlenmiş bir eseri ya da etüdü seslendirilmek hata yapma riskini azaltır. Seslendirme sırasında dalgınlık, dikkatsizlik, heyecan gibi olumsuz etmenlerden dolayı eserin bir bölümü bellekten silinse (unutulsa) bile, eserin tamamı ezberlendiğinden seslendirici herhangi bir yerden çalmaya devam edebilir. Buradan ezberin, özellikle de belleğin seslendirme ya da konser sırasındaki önemini anlamak mümkündür (Uzunoglu, 2006:53).

2.9. Çalgı Etütlerinde Analiz

Çalgı eğitimi ve öğretimi, çalgı çalma becerisini kazanabilmek için belirli davranışların düzenli bir şekilde öğretilmesini amaçlar. Bu süreç, çalgı çalma eyleminin hem fiziksel hem de zihinsel bir çaba ve konsantrasyon gerektirdiği bir süreçtir. Çalgı çalmak, kişinin bedensel koordinasyonunu, zamanlama yeteneklerini ve becerilerini geliştirmekle ilgilidir. İstenilen çalgı çalma davranışlarını elde etmek için, bireyin bedensel koordinasyonu, zamanlama ve beceri seviyelerine uygun olarak aşamalı bir gelişim kaydetmesi beklenir. Bu nedenle, çalgı eğitiminde, çalgının teknik yeteneklerine göre düzenlenmiş metotlar, etütler ve egzersizler büyük önem taşır. Bu yöntemler, çalgı çalma becerilerini kazandırmak ve geliştirmek için izlenen yolun belirlenmesinde kilit bir rol oynar.

Kurumlardaki çalgı eğitimi sürecinde teknik ve müzikal becerileri kapsayan bireysel öğrenci düzeyine uygun ulusal ve evrensel boyutta etüt ve eserler seslendirilir. Bu süreçte öğrencilerin teknik veya müzikal zorluklarla karşılaşması olasıdır. Bu problemlerin çözümlenerek çözülebilmesi için öncelikle tanılanması şarttır. Tanılanan problemlerin çözülmeye çalışılması, bilinçli çalışma yönünde organizasyonlar yaparak gerçekleşebilir (Umuzdaş, 2013:1223).

Çalgı eğitiminde etüt çalma hem teknik becerileri geliştirmek hem de müzikal çalmayı ilerletebilmek açısından önemlidir. Etütler aracılığı ile eserler içinde yer alan teknik beceriler ve müzikal beceriler geliştirilebilir. Usmanbaş (1974)'e göre; Etüt, tekniği geliştiren, yöntemli çalışma yapıtlarına verilen addır. Etütün amacı, Etütler belli bir teknik beceriyi geliştirmek için yazılabildiği gibi çalınacak olan esere hazırlık niteliğinde de yazılmış

olabilirler. “İster çalışma etüdü ister konser etüdü olsun, her etüt, içerdiği bir ya da birden fazla teknik hedefle, öğrenci/ icracının repertuarına aldığı eserlerde karşılaşılabileceği pek çok güçlüğün giderilmesinde önemli rol oynar.” (Dalkıran, 2009)

Bir yandan da etüt içerisinde bulunan çeşitli teknik zorlukların önceden belirlenmesi ve bu zorluklara odaklanarak hazırlık alıştırmaları yapmak, etüdün çalınmasını kolaylaştıracaktır. Etüt içerisinde yer alan güçlüklerin tespiti, müzik alanının içerik analizi olduğu düşünülebilir. Krippendorff (2004), Neuman (2009); içerik analizini, “metinlere ve kullanıldıkları bağlamlara yönelik anlamlı ve geçerli çıkarımlar yapabilmek için kullanılan bir araştırma yöntemidir” olarak tanımlamaktadır.

Kurtuldu (2009) çalgı etütlerinde analiz ile ilgili görüşlerini şu şekilde belirtmiştir: “Analiz yolu ile daha iyi tanınan etütlerin algılanışı ve benimsenmesi de kolaylaşır. Özellikle eğitim amaçlı etütlerin incelenmesi, analiz edilmesi ve bu gözden geçirme süreçlerinden faydalı çıkarımlarda bulunulması, şüphesiz sürece olumlu katkılar sağlayacaktır”.

Çalgı etütlerinde analiz, teknik analiz ve biçimsel analiz olmak üzere iki temel boyutta gerçekleşir. Teknik analiz, etüdün çalınma tekniklerine odaklanarak etüdün yapısal öğelerini incelemeyi içerir. Diğer yandan biçimsel analiz, etüdün genel müzikal yapısını, müzikal cümle yapısını değerlendirerek müziğin organizasyonunu anlamaya yönelik bir inceleme sürecini ifade eder. Bu iki analiz türü, öğrencilere hem çalgı becerilerini geliştirme hem de müziği anlama konusunda kapsamlı bir bakış açısı sunar.

Etüt analizi yöntemiyle çalınacak etüdün, enstrümanı çalan kişi tarafından daha iyi algılanması sağlanabilir; bu da etüdü seslendirme ve ezberleme performansını daha verimli hale getirebilir.

2.10. Müzikal Performans

Performans, dilimize İngilizceden “performance” kelimesinden gelmiştir. İcra etmek, başarı gibi anlamları bulunmaktadır. Bir şeyi başarmak, çaba sarfederek olgunlaştırmak gibi fiili hareketlere karşılık gelmektedir.

Literatürde performans kavramına ilişkin pek çok tanım bulunmaktadır. Songur (1995)’un tanımına göre, performans genel anlamı ile belirli bir amaca yönelik olarak yapılan planlar doğrultusunda ulaşılan noktayı, bir başka deyişle elde edilenleri kalite ve kantite yönleri ile

belirleyen bir kavramdır. Johnson, Penny ve Gordon (2009)'a göre performans, özel yöntemlerle çevresel şartları geliştirmeyi amaçlayan bir davranışlar dizisidir.

Müziksel performans, yıllar süren düzenli eğitim ve çalışma sürecinden sonra üst düzeyde iyi işlenmiş devinişsel becerileri ifade eder. Uçan (1997) 'a göre performans, yapılan, ortaya koyulan, gösterilen yürütülen ya da yerine getirilen bir iş demek olan uygulamayı gerçekleştirmektir.

Müziksel performans, üst düzeyde gelişmiş işitsel ve devinişsel kombinasyon kapasitesine bağlıdır. Performans kapasitesini geliştirmek için bellekte kayıt altına alınan verilerin geri çağırılmasına ihtiyaç vardır. Performans sırasında işitsel, fiziksel ve görsel duyarlar uyarılmış durumdadır.

Müzik yeteneğine sahip öğrenciler, başlangıçtan itibaren çabucak öğretmenlerinin çaldıkları alışılmış sesleri taklit ederler ve ton kavramının farkındadırlar. Bu konuda öğrencilerin gösterdikleri müziksel özellikler şöyle sıralanabilir;

1. Başlangıçtan itibaren müzik sembollerini ritmik bir hareket içinde algılama,
2. Onların ne ifade ettiklerine duygusal olarak cevap verebilme,
3. Seslerin nasıl algılanması gerektiğini işitsel olarak algılayabilme,
4. Ses üretme (çalma) işlemlerinde fiziksel olarak kolayca koordine olabilme.
5. Her iki elinde de gerekli teknik becerilere sahip olabilme (Ercan, 2003).

Eserin ya da etüdün analizi sonucunda bütün özelliklerine hâkim olarak ve uygulayarak belirli aralıklarla sürekli tekrar ederek ezbere almak bireyin yorum gücünü artırır. Bu aşamaya gelmiş olan birey artık eser hakkındaki öğrenmelerini gerçekleştirmiştir ve sıra eserin/etüdün kalıcılığının sağlanmasına yani uzun süreli belleğe alınmasına gelmiştir. Bu da eseri ya da etüdü ezbere alma işlemi ile gerçekleşecektir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

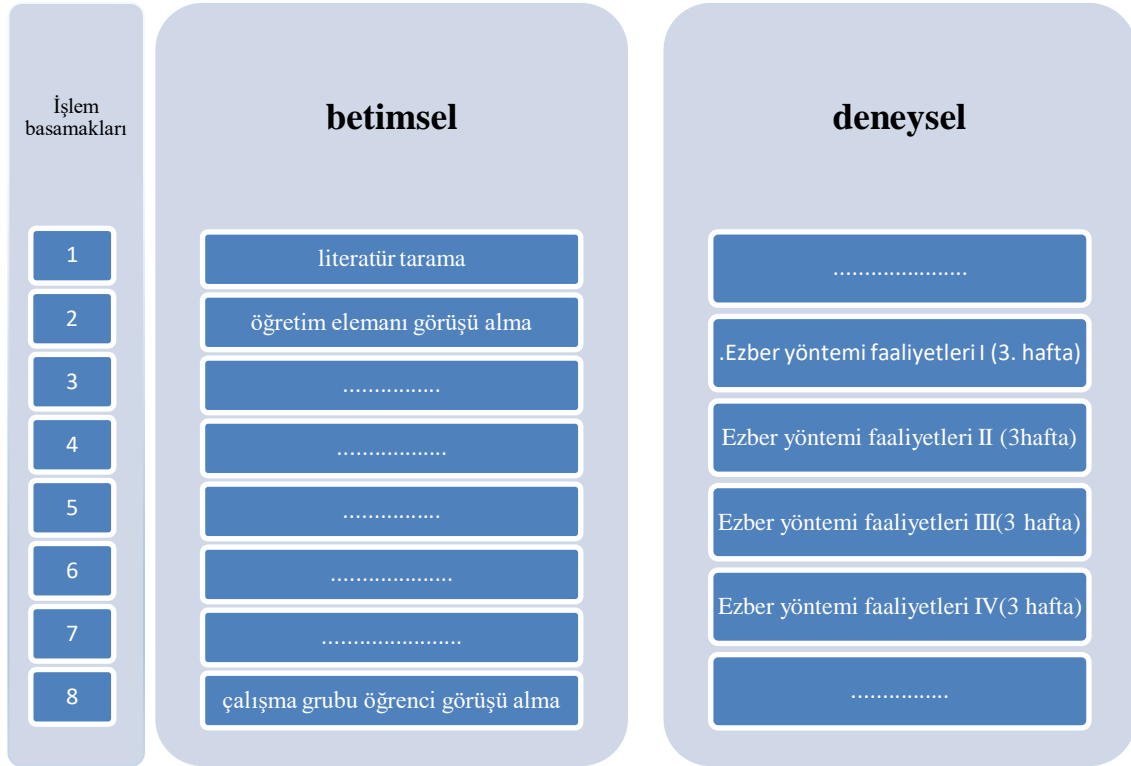
Bu bölümde, araştırmanın modeli ve deseni, deneysel süreç, veri elde etmek için kullanılan araçlar ve verilerin toplanması, toplanan verilerin çözümlenmesinde kullanılan yöntem ve teknikler ve verilerin analizinde izlenen yollar kapsamlı bir şekilde açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli ve Deseni

Bu araştırma, bir boyutuyla mevcut duruma ilişkin bulguları sergilemek amacıyla betimsel bir çalışma, diğer bir boyutuyla uygulamaya dönük deneysel bir çalışma olup; karma modelde yürütülmüştür.

Karma yöntem araştırmaları, araştırmacının bir çalışma veya birbirini izleyen çalışmalar içerisinde nitel ve nicel yöntem, yaklaşım ve kavramları birleştirmesi olarak tanımlanır (Creswell, 2003). Karma yöntemle araştırma yapmak, çeşitli yöntemler kullanarak olayları tek bir çerçeve içinde sunmak, analiz etmek ve bir araya getirmektir.

Betimsel çalışma kapsamında literatür taraması yapılmış ve öğretim elemanı görüşlerine başvurulmuş, deneysel çalışma kapsamında, deney grubunda analiz odaklı yaklaşım ile ezber çalışması yaparken, aynı zaman diliminde kontrol grubunda, geleneksel yöntemlerle çalışma yapılmıştır. Deney sürecinin 4. haftasında ara test uygulanmış, sürecin sonunda son test uygulaması yapılmıştır. Deneysel çalışmanın sonunda çalışma grubunda yer alan öğrencilerin görüşlerine başvurulmuştur.

Şekil 2. Araştırmanın genel deseni

Tablo 1

Materyallerin Hazırlanmasına İlişkin İşlem Basamakları

Uzman görüşü olarak deneyde kullanılacak materyallerin belirlenmesi
Belirlenen materyallerin teknik ve biçimsel analizin yapılması
Materyallerde yer alan teknik güçlüklerin çalıştırılmasına yönelik egzersizlerin yazılması
8 haftalık deney sürecinde uygulanacak ders planlarının hazırlanması
8.hafta uygulanacak olan performans değerlendirme testinin hazırlanması

Materyallerin hazırlanması sürecinde, sınıf düzeylerine uygun ve uzmanlar tarafından uygulanabilirliği görüşü alınarak deney grubu tarafından ezberlenmesi planlanan etütler seçilmiştir. Seçilen etütlerin teknik ve biçimsel analizi yapılmış, formu belirlenmiş ve müzikal öğelerine ayrılmıştır. Ayrıca etütlerde yer alan teknik güçlükler belirlenmiş, belirlenen teknik güçlükleri gidermeye yönelik egzersizler yazılmıştır. Bu hazırlıklar sonunda her sınıf düzeyine uygulanacak olan analiz odaklı öğrenme yöntemine ilişkin 8 haftalık ders planları hazırlanmıştır.

3.2. Araştırmanın Deney Deseni

Araştırmanın bu bölümü deneysel yöntem ile yapılmıştır ve gerçek deneme modellerinden “son test kontrol gruplu model” ile yürütülmüştür.

Bu modelde yansız atama ile biri deney, diğer kontrol grubu olmak üzere iki grup oluşturulmuştur. Gruplara bir ara bir de son test uygulanmıştır.

Tablo 2

Araştırmanın Deney Deseni

DENEY SÜRECİ	İşlem	
	Kontrol grubu	Deney grubu
DENEYE HAZIRLIK	<ul style="list-style-type: none">• Kontrol ve deney gruplarının oluşturulması• Deney ortamının, ders planlarının hazırlanması	
DENEY SÜRECİ	<ul style="list-style-type: none">• Sınıf düzeyine uygun şekilde belirlenen etüdün tonu, ritmik yapısı ve teknik güçlükleri ile ilgili bilgilendirme• Teknik güçlüklerle yönelik çalışmalar yapma• 8 hafta süresince etüdü bütün olarak çalma	<ul style="list-style-type: none">• Sınıf düzeyine uygun şekilde belirlenen etüdün teknik ve biçimsel analizi hakkında bilgilendirme• Teknik güçlüklerle yönelik çalışmalar yapma• Analiz sonucuna göre müzikal öğelerine ayrılan etüdü, ders planındaki planlama doğrultusunda, her hafta iki cümle olmak şekliyle ezberlemeye yönelik çalışma yapma
DENEY SONU	Video kayıtlarının uzmanlar tarafından değerlendirilmesi	

3.2.1. Deney İşlem Süreci

Uygulama sürecinin ilk iki haftasında her iki gruba da teknik açıdan “ortak davranışlar” sergilenmesi amacıyla etütlerin teknik ve biçimsel öğeleri hakkında bilgi verilmiştir. İki haftanın sonunda kontrol grubuna geleneksel yöntemler uygulanmış, deney grubuna ise ders planlarında belirlenmiş olan müzikal öğelerin aşama aşama ezberlenmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Grupların sınıf düzeylerine uygun şekilde belirlenen etütler, etütlerin teknik ve biçimsel analizi deney süreci başlamadan önce tamamlanmıştır.

3.3. Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini Türkiye'deki tüm Güzel Sanatlar Liseleri viyola öğrencileri; örneklem grubunu ise İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi'nde öğrenim görmekte olan 12 viyola öğrencisi oluşturmaktadır. Aynı zamanda öğretim elemanı bakımından, araştırmanın evrenini Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri'nde yaylı çalgı alanında görev yapmakta olan tüm öğretim elemanları, örneklemine ise hazırlanmış olan görüş anketine katılım sağlayan Eğitim Fakülteleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri'nde yaylı çalgı alanında görev yapmakta olan öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Araştırmanın deneysel boyutuna ilişkin oluşturulan çalışma grubunda; İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi'nde öğrenim görmekte olan 9., 10., 11. ve 12. sınıf düzeyinde toplam 12 viyola öğrencisi yer almaktadır.

3.4. Verilerin Toplanması

Nitel veriler literatür tarama yolu ile elde edilmiş, elde edilen veriler ışığında ezber yöntemine ilişkin öğretim elemanları görüşlerini almak üzere araştırmacı tarafından anket hazırlanmış, Eğitim Fakülteleri Müzik Bölümlerinde, Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik görev yapmakta olan yaylı sazlar öğretim elemanlarına yollanmıştır. Uygulama öncesinde görüş almak amacıyla hazırlanan ankete (Ek 1), 30 öğretim elemanından geri dönüş sağlanmıştır. Adı geçen kurumlarda görev yapan yaylı sazlar öğretim elemanlarına uygulanan ankette, öğretim elemanlarının demografik özelliklerini belirlemeye yönelik, ezber çalma tekniğinin kullanımına, performans üzerindeki etkisine ve yorum / seslendirme üzerindeki etkisine yönelik öğretim elemanı görüşlerini saptamaya yönelik sorular bulunmaktadır.

Ders materyali olarak kullanılacak olan etütlerin belirlenmesinde, Eğitim fakültesi müzik bölümünde görev yapmakta olan yaylı sazlar öğretim elemanlarından görüş alınmıştır. Yine aynı öğretim elemanları görüşü ile belirlenen etütlerin analizi yapılarak müzikal öğelere ayrılmıştır. Analizi yapılan etütler, 7 haftaya yayılan ders planları doğrultusunda ezbere yöntemi ile çalıştırılmıştır.

Araştırmanın deney bölümünde çalışma grubuna bir ara test, bir de son test uygulanmıştır. Uygulamadaki son test olan Performans Testinin analizinde 5'li likert tipi ölçme aracı kullanılmıştır.

Deney sonunda çalışma grubunda yer alan öğrencilere bir görüş anketi uygulanmıştır. Görüş almak üzere hazırlanmış olan ankette öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik ve ezber çalma tekniğinin kullanımına yönelik sorular bulunmaktadır.

3.5.Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Nitel araştırmalarda elde edilen verilerin çözümlemesinde, betimsel analiz yöntemi kullanılmaktadır. Yıldırım ve Şimşek (2011)' e göre; betimsel analiz önceden belirlenmiş bir çerçeveye bağlı olarak nitel verilerin işlenmesi, bulguların tanımlanması ve tanımlanan bulguların yorumlanması adımlarını içeren analiz yaklaşımıdır.

Viyola öğretiminde analiz odaklı ezber yönteminin kullanımına ilişkin görüşlerin değerlendirilmesinde, katılımcıların araştırma konusuna yönelik farklı yaklaşımlarını ayrıntılı ve derinlemesine irdelemek adına anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler yüzde (%) ve frekans (f) dağılımları aracılığı ile çözümlenmiştir.

Yapılan deney sonunda elde edilen veriler kayıt altına alınmış, performans durumlarının tespiti için "Performans Testi" formu oluşturulmuştur. Kişisel verilerin gizli kalması amacı ile, deney grubu katılımcılarına "DÖ1, DÖ2" gibi, kontrol grubu katılımcılarına "KÖ1, KÖ2." gibi kodlar verilmiştir. Deneyin 8. Haftasında kayıt altına alınmış olan görsel materyaller, alanı viyola olan bir Profesör, iki Doçent olmak üzere toplam üç uzman tarafından izlenerek Performans Testi Formu üzerinde değerlendirilmiştir. Değerlendirmede 0- 25 puan aralığı Çok Başarısız, 26-50 puan aralığı Başarısız, 51-69 puan aralığı Orta, 70-84 puan aralığı Başarılı, 85-100 puan aralığı Çok Başarılı olarak belirlenmiştir. Performans Testinin analizinde 5'li likert tipi ölçme aracı kullanılmıştır.

3.5.1.Örneklem Grubundaki Öğretim Elemanlarının Demografik Özellikleri

Aşağıdaki tabloda ankete katılan öğretim elemanlarının demografik bilgileri gösterilmiştir.

Tablo 3

Öğretim Elemanları Cinsiyetlerinin Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Frekans	%
Kadın	11	36,7
Erkek	19	63,3
Toplam	30	100

Tablo 3'te yer alan bilgilere göre ankete katılan yaylı çalgı öğretim elemanlarının %36,7'sinin kadın, %63,3'ünün erkek olduğu saptanmıştır. Buna göre yaylı çalgı alanında görev yapmakta olan erkek öğretim elemanlarının sayıca fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 4

Öğretim Elemanlarının Görev Yapmakta Olduğu Üniversitelerin Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Frekans	%
19 Mayıs Üniversitesi	3	10
Adnan Menderes Üniversitesi	1	3,3
Afyon Kocatepe Üniversitesi	1	3,3
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	3,3
Bursa Uludağ Üniversitesi	1	3,3
Dokuz Eylül Üniversitesi	2	6,6
Gazi Üniversitesi	6	20
Harran Üniversitesi	1	3,3
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1	3,3
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	2	6,6
Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi	1	3,3
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	2	6,6
Pamukkale Üniversitesi	3	10
Süleyman Demirel Üniversitesi	3	10
İstanbul Üniversitesi	2	6,6
Toplam	30	100

Tablo 4'e göre ankete katılan yaylı çalgılar alanındaki öğretim elemanlarının en çok %20 oranla Gazi Üniversitesi'nde en az %3,3 oranla ve her bir kurumda birer öğretim elemanı olmak üzere, Adnan Menderes Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde görev yaptığı tespit edilmiştir.

Tablo 5

Öğretim Elemanlarının Unvanlarının Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Frekans	%
Profesör	7	23,3
Doçent	8	26,7
Dr. Öğretim Üyesi	11	36,7
Öğretim görevlisi	4	13,3
Toplam	30	100

Tablo 5'e bakıldığında ankete katılan öğretim elemanlarının en çok %36,7 oran Dr. Öğretim Üyesi olduğu, en az %13,3 oranla Öğretim görevlisi olduğu görülmüştür. Öğretim elemanlarının %23,3 oranla Profesör, %26,6 Doçent olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 6

Öğretim Elemanlarının Meslekteki Deneyim Sürelerinin Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Frekans	%
1-5 yıl	1	3,3
5-10 yıl	4	13,3
10-15 yıl	9	30
15-20 yıl	5	16,7
20 yıl ve üzeri	11	36,7
Toplam	30	100

Tablo 6'da öğretim elemanlarının mesleki deneyim sürelerine yer verilmiştir. Tabloya göre, ankete katılan öğretim elemanlarının meslekteki deneyimi 20 yıl ve üzeri olanların oranının %36,7 ile en çok olduğu saptanmıştır. 20 yıl ve üzeri deneyimi, %30 oranla 10 -15 yıl aralığındaki mesleki deneyim izlemektedir. Mesleki deneyimi 1- 5 yıl aralığında olan öğretim elemanı oranının ise %3,3 olduğu tespit edilmiştir.

Ankete katılım sağlayan öğretim elemanlarının demografik bilgileri incelendiğinde, öğretim elemanlarının büyük kısmının erkek olduğu, diğer üniversitelere oranla Gazi Üniversitesi'nde görev yaptığı, ağırlıklı olarak Dr. Öğretim Üyesi unvanına sahip olduğu ve meslekteki deneyim süresinin çoğunlukla 20 yıl ve üzeri olduğu sonucuna varılmıştır.

3.5.2.Çalışma Grubundaki Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Tablo 7

Çalışma Grubu Öğrencilerinin Sınıf Düzeyleri Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Frekans	%
9. sınıf	4	33,3
10.sınıf	4	33,3
11.sınıf	2	16,7
12.sınıf	2	16,7
Toplam	12	100

Tablo 7'ye bakıldığında çalışma grubunda yer alan öğrencilerin, %33,3 oranında 9. Sınıf, %33,3 oranında 10.sınıf, %16,7 oranında 11. sınıf ve %16,7 oranında 12. sınıf öğrencileri olduğu görülmüştür. 9. ve 10. sınıf öğrencilerinin 11. ve 12. sınıf öğrencilerine göre sayıca fazla olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 8

Çalışma Grubu Öğrencilerinin Kaç Yıldır Viyola Çaldıklarına İlişkin Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Frekans	%
1 yıldır	4	33,3
2yıldır	4	33,3
3 yıldır	2	16,7
4 yıldır	1	8,3
Diğer: 9 yıldır	1	8,3
Toplam	12	100

Tablo 8'de çalışma grubu öğrencilerinin %33,3 oranla 1yıldır, %33,3 oranla 2 yıldır viyola çaldıkları görülmektedir. Bu durumun 9. sınıf ve 10. sınıf öğrencilerinin sayısı ile uyum gösterdiği tespit edilmiştir. 3 yıldır viyola çalanların oranı %16,7 olarak saptanmıştır. %8,3 oranla 4 yıldır viyola çalan 1 öğrenci bulunmaktadır. “Diğer “yanıtı veren katılımcı öğrencinin de 9 yıldır viyola çaldığını belirterek 8,3'lük bir orana sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 9

Çalışma Grubu Öğrencilerinin Güzel Sanatlar Lisesi'nde Müzik Eğitimi Almayı İstemesindeki Etkene İlişkin Yüzde Frekans Analiz Analizi

Değişken	Frekans	%
Kendim	8	66,7
Aile	1	8,3
Arkadaş	-	-
Öğretmen	3	25
Diğer	-	-
Toplam	12	100

Tablo 9'a göre çalışma grubu öğrencilerinin en çok %66,7 oranında Güzel Sanatlar Lisesi'nde müzik eğitimi almayı kendilerinin istedikleri saptanmıştır. Ardından %25 oranla öğretmen etkeni, %8,3 oranla aile etkeni olduğu görülmüştür.

Tablo 10

Çalışma Grubu Öğrencilerinin Çalgı Seçimindeki Etkene İlişkin Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Frekans	%
Kendim	4	33,3
Aile	-	-
Arkadaş	-	-
Öğretmen	8	66,7
Diğer	-	-
Toplam	12	100

Tablo 10'a bakıldığında öğrencilerin çalgılarını seçme konusunda %66,7 oranında öğretmen etkisi olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %33,3'ünün çalgılarını kendilerinin belirleyebildiği saptanmıştır.

Tablo 11

Çalışma Grubu Öğrencilerinin Çalgı Derslerinde Genel Başarı Durumlarına İlişkin Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Frekans	%
100-85	3	25
84-70	3	25
69-50	6	50
49-25	-	-
24-0	-	-
Toplam	12	100

Tablo 11'e göre çalışma grubunda bulunan öğrencilerin çalgı derslerinde genel başarı durumlarının en çok %50 oranla 69-50 aralığında olduğu tespit edilmiştir. %25 oranla 84-

70 puan aralığında 3 öğrencinin, %25 oranla 100-85 aralığında 3 öğrencinin olduğu saptanmıştır. Genel olarak öğrencilerin başarı düzeylerinin ortalamasının üzerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 12

Çalışma Grubu Öğrencilerinin Çalgılarını Sevip Sevmediklerine İlişkin Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Frekans	%
evet	12	100
hayır	-	-
Toplam	12	100

Tablo 12'ye bakıldığında çalışma grubunda yer alan öğrencilerin %100 oranla çalgılarını sevdikleri sonucuna varılmıştır.

Tablo 13

Çalışma Grubu Öğrencilerinin Düzenli Çalışma Durumlarına İlişkin Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Frekans	%
Evet	11	91,7
Hayır	1	8,3
Toplam	12	100

Tablo 13'e göre çalışma grubunda yer alan öğrencilerin %91,7'si çalgılarına düzenli çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Grubun %8,3'ünün düzenli çalışmadığı sonucuna varılmıştır.

Tablo 14

Çalışma Grubunun Gelecekteki Meslek Planlarına İlişkin Yüzde Frekans Analizi

Değişken	Meslek planı	Frekans	%
9. sınıf	Müzik öğretmeni	1	25
	Orkestra üyesi	2	50
	Viyola öğretmeni	-	-
	Besteci	-	-
	Akademisyen	-	-
	Diğer	1	25
Toplam		4	100
10. sınıf	Müzik öğretmeni	1	25
	Orkestra üyesi	1	25
	Viyola öğretmeni	-	-
	Besteci	-	-
	Akademisyen	-	-
	Diğer	2	50
Toplam		4	100
11. sınıf	Müzik öğretmeni	1	50
	Orkestra üyesi	1	50
	Viyola öğretmeni	-	-
	Besteci	-	-
	Akademisyen	-	-
	Diğer	-	-
Toplam		2	100
12. sınıf	Müzik öğretmeni	-	-
	Orkestra üyesi	-	-
	Viyola öğretmeni	-	-
	Besteci	-	-
	Akademisyen	2	100
	Diğer	-	-
Toplam		2	100

Tablo 14’te çalışma grubunda yer alan 9.sınıf öğrencilerinin en çok %50 oranla Orkestra Üyesi olmak istediği görülmektedir. 9. Sınıf öğrencilerinin %25 oranla müzik öğretmeni, %25 oranla diğer yanıtı verdikleri tespit edilmiştir. %25 oranında “diğer” seçeneğini işaretleyen öğrencilerin açıklamaya operacı olmak istedikleri yönündeki isteklerini belirtilmişlerdir.

Aynı tabloda 10. sınıf öğrencilerinin en çok %50 oranla “diğer” seçeneğini işaretledikleri görülmektedir. 10. sınıf öğrencilerinin %25 oranla müzik öğretmeni, %25 oranla orkestra üyesi yanıtı verdikleri tespit edilmiştir. %50 oranında “diğer” seçeneğini işaretleyen öğrencilerden bir tanesinin açıklamaya operacı olmak istediği, diğerinin ise kararsız olduğu görülmektedir.

11. sınıf öğrencilerinin %50 oranla Müzik öğretmeni, %50 oranla orkestra üyesi seçeneğini işaretledikleri görülmektedir.

12.sınıf öğrencileri ise %100 oranla akademisyen olmak isteklerini belirtmişlerdir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

“Viyola öğretiminde ezber yönteminin performans üzerindeki nedir?” sorusuna yanıt aranan bu araştırmanın bu bölümünde belirlenen alt problemlere ilişkin elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Viyola Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntemlerinin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorumlar

4.1.1. Ezber Çalma Tekniğinin Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Tablo 15

Çalgı Eğitiminde Ezber Çalma Tekniğinden Yararlanma Durumlarına İlişkin Görüşler

	Frekans	%
Tamamen	2	6,7
Büyük ölçüde	11	36,7
Kısmen	13	43,3
Çok az	3	10
Hiç	1	3,3
Toplam	30	100

Tablo 15’te “Çalgı eğitiminde ezber çalma tekniğinden ne ölçüde yararlanmaktasınız?” sorusuna öğretim elemanlarının %43’ü kısmen; %36,7’si büyük ölçüde; %10’u çok az; %6,7’si tamamen; %3,3’ü hiç şeklinde yanıt vermişlerdir. Buna göre örneklem grubunda yer alan öğretim elemanlarının büyük bölümünün ezber çalma tekniğinden kısmen ya da büyük ölçüde yararlandığı sonucuna varılmaktadır.

Tablo 16

Çalgı Eğitiminde Hangi Ezber Yöntemlerini Kullandıklarına İlişkin Görüşler

	Frekans	%
Kulakla ezberleme	12	21,8
Gözle ezberleme	10	18,2
El kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme	4	7,2
Zihinsel yolla (armonik ve biçimsel çözümlenme) ezberleme	9	16,3
Hepsi	17	30,9
Hiç	2	3,6
Diğer	1	1,8
Toplam	55	100

Tablo 16’da “Çalgı eğitiminde hangi ezber yöntemlerini kullanmaktasınız? (Birden çok seçenek işaretlenebilir)” sorusuna öğretim elemanlarının vermiş olduğu yanıtlar; %30,9 oranında “Hepsi”; %21,8’oranında “Kulakla ezberleme”; 18,2 oranında “Gözle ezberleme”; %16,3 oranında “Zihinsel yolla ezberleme”, %7,2 oranında “El kol hareketlerini ezberleme”, %3,6 oranında “Hiç”, %1,8 oranında “Diğer” şeklindedir. Diğer yanıtını veren öğretim elemanı verdiği yanıtla ilgili açıklamasını şu şekilde yapmıştır: “Lisans ve lisansüstü eğitimimi eğitim fakültesinde ve eğitim bilimleri enstitüsünde tamamladım. Görev yaptığım birim ise GSF. Amacı icracı yetiştirmek olmayan bu nitelikteki birimlerde ezberden çalmanın gerekli olmadığını düşünüyorum. Bizim işimiz, müziği teknik olarak bilen, çözümleyebilen, doğru çalabilen meslek insanları yetiştirmektir. En ideal kabul edilen şey ezberden çalmak olabilir ama bu, icracı yetiştirmekle görevli konservatuvarlarımızın işidir.” Tüm bu veriler ışığında öğretim elemanlarının ağırlıklı olarak tüm ezber yöntemlerini kullandıkları sonucuna varılmaktadır.

Tablo 17

Çalgı Eğitiminde Ezber Çalma Becerilerini Geliştirmek Amacıyla Yapılan Çalışmalara İlişkin Görüşler

	Frekans	%
Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma	24	36,4
Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlenme	14	21,2
Etüt/eseri konser veya sınav zamanına yakın notasız çalma	14	21,2
Görev alınan her konser etkinliğinde zorunlu ezber çalma	11	16,7
Diğer	3	4,5
Toplam	66	100

Tablo 17’de “Çalgı eğitiminde ezber çalma becerilerini geliştirmek amacıyla hangi çalışmaları yapmaktasınız? (Birden çok seçenek işaretlenebilir)” sorusuna öğretim elemanlarının vermiş olduğu yanıtlar; %36,4 oranında “Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma”, %21,2 oranında “Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlenme”, %21,2

oranında “Etüt/eseri konser veya sınav zamanına yakın notasız çalma”, %16,7 oranında “Görev alınan her konser etkinliğinde zorunlu ezber çalma”, %4,5 oranında “Diğer” şeklindedir. Diğer yanıtı veren 3 öğretim elemanı yanıtlarını şu şekilde açıklamıştır:

- “Her ders sonat hariç verilen eserlerin ezber çalınması”
- “Ezber icradan ziyade doğru artikülasyonlar ile icraya önem veriyorum.”
- “Yapmıyorum.”

Buna sonuçlara göre, öğretim elemanlarının en çok “etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma” konusunda görüş belirttikleri sonucuna varılmıştır.

Tablo 18

Çalgı Eğitiminde Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliğine İlişkin Görüşler

	Frekans	%
Tamamen	7	23,3
Büyük ölçüde	13	43,3
Kısmen	8	26,7
Çok az	2	6,7
Hiç	-	-
Toplam	30	100

Tablo 18’de “Çalgı eğitiminde ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna öğretim elemanlarının %43,3’ü “Büyük ölçüde”; %26,7’si “Kısmen”; %23,3’ü “Tamamen”; %6,7’si “Çok az” şeklinde yanıt verdikleri görülmektedir. Buna göre örneklem grubunda yer alan öğretim elemanlarının büyük bölümünün ezber çalma tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine büyük ölçüde katıldığı sonucuna varılmaktadır.

Tablo 19

Ezber Tekniğinin Çalgı Eğitiminde Ne Ölçüde Başarı Sağlayacağına İlişin Görüşler

	Frekans	%
Tamamen	9	30
Büyük ölçüde	11	36,6
Kısmen	8	26,7
Çok az	2	6,7
Hiç	-	-
Toplam	30	100

Tablo 19’a bakıldığında öğretim elemanları “Çalgı eğitiminde ezber tekniğinin çalgı eğitiminde başarı sağlayacağına ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna %36,6 oranla “Büyük ölçüde”, %30 oranla “Tamamen”, %26,7 oranla “Kısmen”, %6,7 oranla “Çok az” yanıtlarını

verdikleri görülmektedir. Buna göre öğretim elemanlarının önemli ölçüde ezber tekniğinin çalgı eğitiminde başarı sağlayacağı görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 20

Çalgı Eğitiminde Ezber Yönteminin Kullanılmasına Yönelik Sistemik Çalışmalar Yapılması Gereğine İlişkin Görüşler

	Frekans	%
Tamamen	5	16,7
Büyük ölçüde	17	56,7
Kısmen	5	16,7
Çok az	3	10
Hiç	-	-
Toplam	30	100

Tablo 20 'de "Çalgı eğitiminde ezber yönteminin kullanılmasına yönelik sistemik çalışmalar yapılması gereğine ne ölçüde katılırsınız?" sorusuna öğretim elemanları %56,7 oranında "Büyük ölçüde", %16,7 oranında "Tamamen", %16,7 oranında "Kısmen", %10 oranında "Çok az" şeklinde yanıt vermişlerdir. Bu veriler ışığında öğretim elemanlarının büyük ölçüde çalgı eğitiminde ezber yönteminin kullanılmasına yönelik sistemik çalışmalar yapılması gerektiği görüşüne sahip oldukları sonucuna varılmıştır.

Tablo 21

Ezber Çalmanın Sakıncaları Olup Olmadığına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Evet	5	16,6
Hayır	25	83,4
Toplam	30	100

Tablo 21'de "Size göre ezber çalmanın sakıncaları var mıdır?" sorusuna öğretim elemanlarının %83,4 'ü "Hayır", %16,6'si "Evet" yanıtı verdiği görülmüştür. "Evet" yanıtı veren öğretim elemanları ezber çalmanın sakıncalarını;

- "Kontrolsüz çalışıldığında eğer yanlış ezberleme yapılırsa düzeltmek zor olur."
- "Erken ve yanlış ezber sonrası düzeltmesi zor durumlar."
- "Pasajın yanlış ezberlenmesi ve tekrar düzeltilmesi aşamasındaki vakit kaybı ve oluşan amotivasyon."
- "Müzikaliteyi azaltır."
- "Yanlış yapılan ezberi düzeltmek zor olabilir." şeklinde belirtmişlerdir.

Buna göre öğretim elemanlarının büyük bölümünün ezber çalmada herhangi bir sakınca olmadığını belirttiği tespit edilmiştir. Sakıncası olduğunu düşünen öğretim elemanlarının görüşlerinin de göz ardı edilemez olduğu düşünülmektedir.

Tablo 22

Ezber Tekniği Kullanan Kişi Özelliklerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Belleğini iyi kullanır	25	38,4
Geniş bir repertuarı olur	3	4,7
Her durumda seslendirme için hazır olur	7	10,8
Müzikaldir	9	13,8
Bağımsızdır	11	16,8
Hepsi	7	10,8
Diğer	3	4,7
Toplam	65	100

Tablo 22’de öğretim elemanlarına “Ezber tekniği kullanan kişiyi tanımlayınız. (Birden çok seçenek işaretlenebilir)” şeklinde sorulan soruya verdikleri yanıtlar; %38,4 oranında “Belleğini iyi kullanabilen”, % 16,8 oranında “Bağımsız”, %13,8 oranında “Müzikal” , %10,8 oranında “Her durumda seslendirme için hazır olabilen” , %10,8 oranında “Hepsi” , %4,7 oranında “Geniş bir repertuarı olan”, % 4,7 oranında “Diğer” şeklinde dir. “Diğer” yanıtı veren öğretim elemanları görüşlerini,

- “Hiç birisi”
- “İcra edilen eseri ezbere çalmanın gerekli veya iyi olduğu ezberi hangi otoriteler tarafından benimseniyor ve telkin ediliyor bilmiyorum. Ben meslek hayatım boyunca eseri ezbere çalmak konusunda hiç çalışma yapmadım, kas hafızam o eseri icraya yetkin olsa da şahsen ben önümde notasyonun olmasını tercih ediyorum. Ortaya çıkan ürünün (müziğin) niteliğine odaklı olduğum için, icra ettiğim bir eseri ezberlemeye yönelik hiçbir çabam olmadı şimdiye dek. Ezberden çalmak gayesiyle yola çıkıp sahnenin azizliğiyle hatırlayamamanın azizliğine uğramaktansa notalı çıkıp doğru bir icra gerçekleştirmek evladır bence.”
- “Çaldığı eseri daha iyi dinleyen. Gözü ile değil kulağı ile çalan. Çalıştığı eserin sadece notalarını değil daha derin özelliklerini bilen ve içselleştirmiş olan.” şeklinde belirtmişlerdir.

Elde edilen verilere göre öğretim elemanlarının büyük bölümü ezber tekniği kullanan kişiyi “belleğini iyi kullanabilen” olarak tanımlamaktadır. Bu görüşe karşın nota ile çalmanın ezber çalma yerine daha tercih edilmesi görüşüne sahip öğretim elemanları olduğu da görölmektedir.

4.1.2. Ezber Çalma Tekniğinin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Tablo 23

Ezber Çalmanın Performansa Olumlu Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	9	30
Büyük ölçüde	16	53,3
Kısmen	3	10
Çok az	-	-
Hiç	2	6,7
Toplam	30	100

Tablo 23'te öğretim elemanlarına yöneltilen "Ezber çalmanın performansı olumlu etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?" sorusuna %53,3 oranında "Büyük ölçüde", %30 oranında "Tamamen", %10 oranında "Kısmen", %6,7 oranında "Hiç" şeklinde yanıt verilmiştir. Tabloya göre öğretim elemanlarının ezber çalmanın performansı olumlu yönde etkilediği görüşüne büyük ölçüde katıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 24

Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	8	26,7
Büyük ölçüde	17	56,7
Kısmen	3	10
Çok az	-	-
Hiç	2	6,7
Toplam	30	100

Tablo 24'te "Ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini artırdığı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?" sorusuna öğretim elemanları; %56,7 oranında "Büyük ölçüde", %26,7 oranında "Tamamen", %10 oranında "Kısmen", %6,7 oranında "Hiç" şeklinde yanıt vermişlerdir. Tablodan edinilen veriler doğrultusunda öğretim elemanlarının büyük ölçüde ezber tekniğinin kullanımının çalgı hakimiyetini artırdığı görüşüne sahip oldukları saptanmıştır. Öğretim elemanlarının %6,7 'sini oluşturan iki öğretim elemanının ezber tekniğinin çalgı hakimiyetine etki etmediği görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 25

Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Diğer Çalgı Derslerine Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	2	6,7
Büyük ölçüde	15	50
Kısmen	10	33,3
Çok az	1	3,3
Hiç	2	6,7
Toplam	30	100

Tablo 25’te “Çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın diğer çalgı derslerini de etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna öğretim elemanları; %50 oranında “Büyük ölçüde”, %33,3 oranında “Kısmen”, %6,7 oranında “Tamamen”, % 6,7 oranında “Hiç”, %3,3 oranında “Çok az” şeklinde yanıt vermişlerdir. Tablodan çıkan sonuca göre, çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın diğer çalgı derslerine de olumlu etki ettiği görüşüne sahip olan öğretim elemanlarının örneklem grubunun yarısını oluşturduğu tespit edilmiştir. Büyük ölçüde görüşünü kısmen görüşünün takip ettiği görülmüştür. Bu tespitler doğrultusunda öğretim elemanları ezber tekniğinin farklı çalgılara da olumlu yönde etki ettiği görüşünde oldukları sonucuna varılmıştır.

Tablo 26

İşitme ve Armoni Derslerinde Kazanılan Bilgi, Beceri ve Davranışların Ezber Tekniğine Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	10	33,3
Büyük ölçüde	11	36,7
Kısmen	9	30
Çok az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	30	100

Tablo 26’da “İşitme ve armoni derslerinde kazanılan bilgi, beceri ve davranışların ezber tekniğine olumlu yönde katkı sağladığı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna öğretim elemanlarının %36,7 oranında “Büyük ölçüde”, %33,3 oranında “Tamamen”, %30 oranında “Kısmen” şeklinde yanıt verdiği görülmüştür. Buna göre örneklem grubundaki öğretim elemanlarının teorik ve işitsel olarak edinilen bilgi, beceri, kazanım ve davranışların ezber tekniği kullanımında önem taşıdığı görüşünde birleştikleri tespit edilmiştir. İşitme ve armoni derslerinde edinilen bilgi, beceri, kazanım ve davranışların ezber tekniğine hiç etkisi olmadığını düşünen öğretim elemanının olmadığı saptanmıştır.

4.1.3.Ezber Çalma Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

Tablo 27

Çalgı Derslerinde Kullanılan Ezber Tekniğinin Müzikaliteye Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	8	26,7
Büyük ölçüde	13	43,3
Kısmen	5	16,6
Çok az	2	6,7
Hiç	2	6,7
Toplam	30	100

Tablo 27’de “Çalgı derslerinde kullanılan ezber tekniğinin müzikaliteyi olumlu yönde etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna öğretim elemanlarının; %43,3 oranında “Büyük ölçüde”, %26,7 oranında “Tamamen”, %16,6 oranında “Kısmen”, %6,7 oranında “Çok az”, %6,7 oranında “Hiç” şeklinde yanıt verdiği görülmüştür. Buna göre, öğretim elemanlarının büyük ölçüde çalgı derslerinde kullanılan ezber tekniğinin müzikaliteye olumlu etki ettiği görüşünde olduğu saptanmıştır. Ezber tekniğinin müzikaliteye etkisi olmadığını ya da az olduğunu düşünen öğretim elemanı sayısı 4 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 28

Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	8	26,6
Büyük ölçüde	13	43,3
Kısmen	5	16,7
Çok az	2	6,7
Hiç	2	6,7
Toplam	30	100

Tablo 28’de “Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna, örneklem grubunda yer alan öğretim elemanlarının %43,3’ünün “Büyük ölçüde”, %26,6’sinin “Tamamen”, %16,7’sinin “Kısmen”, %6,7’sinin “Çok az”, %6,7’sinin “Hiç” şeklinde yanıt verdiği görülmüştür. Buna göre öğretim elemanlarının büyük ölçüde ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşünde oldukları saptanmıştır.

Tablo 29

Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın Notaya Bakarak Çalmaya Göre Dinleyiciler Üzerindeki Etkisine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	10	33,3
Büyük ölçüde	15	50
Kısmen	2	6,7
Çok az	2	6,7
Hiç	1	3,3
Toplam	30	100

Tablo 29’da “Konser/sınav programını ezber çalmanın notaya bakarak çalmaya göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna öğretim elemanlarının, %50 oranında “Büyük ölçüde”, %33,3 oranında “Tamamen”, %6,7 oranında “Kısmen”, %6,7 oranında “Çok az”, %3,3 oranında “Hiç” şeklinde yanıt verdikleri görülmüştür. Tabloya bakıldığında öğretim elemanlarının büyük ölçüde konser /sınav programını ezber çalmanın notaya bakarak çalmaya göre dinleyiciler üzerinde olumlu etki bıraktığı görüşünde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 30

Eser/Etütlerin Müzikal Yönden Ezberlenmiş Olmasının Önemine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	12	40
Büyük ölçüde	15	50
Kısmen	2	6,7
Çok az	-	-
Hiç	1	3,3
Toplam	30	100

Tablo 30’da “Eser/etütlerin müzikal yönden ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna öğretim elemanlarının, %50 oranında “Büyük ölçüde”, %40 oranında “Tamamen”, %6,7 oranında “Kısmen”, %3,3 oranında “Hiç” şeklinde yanıt verdikleri görülmüştür. Tabloya bakıldığında öğretim elemanlarının büyük ölçüde eser/etütlerin müzikal yönden ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne sahip oldukları saptanmıştır.

Tablo 31

Ezber Çalmanın Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkileri Üzerine Öğretim Elemanı Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	12	40
Büyük ölçüde	15	50
Kısmen	2	6,7
Çok az	1	3,3
Hiç	-	-
Toplam	30	100

Tablo 31’de “Ezber çalmanın yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkileri olacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna öğretim elemanlarının %50 oranında “Büyük ölçüde”, %40 oranında “Tamamen”, %6,7 oranında “Kısmen”, %3,3 oranında “Hiç” şeklinde yanıt verdiği tespit edilmiştir. Tabloya göre öğretim elemanlarının büyük ölçüde ezber çalmanın yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkisi olacağı görüşünde oldukları sonucuna varılmıştır.

4.2.Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminde Kullanılmak Üzere Hazırlanan Etütlerin Biçimsel Yapısı ve Teknik Analizine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Bu başlık altında ezber yöntemini uygulamak üzere belirlenen, 9., 10., 11. ve 12. sınıf düzeylerine uygun teknikleri içeren üç farklı etüdün formal yapılarına ve teknik analizlerine yer verilmektedir. 9. Sınıf öğrencileri için Ayfer Tanrıverdi Viyola Metodu I’de yer alan 131 No’lu Hans Sitt etüt, 10. sınıf öğrencileri için Ömer Can Viyola Metodu II’de yer alan 102 No’lu Mazas, 11 ve 12. sınıf öğrencileri için Ayfer Tanrıverdi Viyola Metodu III’te yer alan 5 No’lu Grünwald etüt belirlenmiştir. Her bir etüt, sınıf düzeylerinin gerektirdiği teknikleri içermektedir. Etütlerin biçimsel analizlerinde, ton belirlenmiş, cümlelere ayrılmış ve etüdün formu saptanmıştır. Teknik analizlerde ise, etüt içerisinde yer alan teknik güçlükler saptanmıştır. Teknik güçlükler ise, sağ el güçlükleri ve sol el güçlükleri olmak üzere iki açıdan belirlenmiştir.

4.2.1. 9. Sınıf Düzeyinde Kullanılan Ayfer Tanrıverdi Viyola Metodu I 131 No'lu
Hans Sitt Etüdünün Biçimsel ve Teknik Analizi

Allegretto H.Sitt

Viyola

a

G

7

D G

14

D D

b

18

21

D

b'

28

D G

a''

35

42

D G

a'''

48

Şekil 3. Deneyde kullanılan 9. Sınıf düzeyi etüdü

4.2.1.1.Biçimsel Analiz

Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu I 'de yer alan 131 no'lu H. Sitt etüt Sol majör tonunda yazılmış ve 53 ölçüden oluşmaktadır. Etüdün 1- 8 ölçüleri arası 1. Cümle, 9-16 ölçüleri arası 2. Cümle, 17-24 ölçüleri arası 3. Cümle, 25-32 ölçüleri arası 4. Cümle, 33-44 ölçüleri arası 5. Cümle ve 45. Ölçüden etüdün sonuna kadar 6. Cümle olarak belirlenmiştir. Buna göre etüt 6 cümleden oluşmaktadır. (a a' ; b b' ; a'' a'''). Etüt 3 bölümlü şarkı formundadır (A B A').

4.2.1.2.Teknik Analiz

Tablo 32

9. Sınıf Düzeyi Etüdü Teknik Analizi

Sağ el tekniği		
Teknik güçlükler	Ölçü Sayısı	Etütte kullanılma frekansı (f)
1 Üç bağlı bütün yay kullanımı	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,36,37,38,39,40,41,42,43,44,45,46,47,48,49,50,51	50
2 Ayrı yay kullanımı	16, 52,53	3
Sol el tekniği		
N	Teknik güçlükler	Ölçü Sayısı
1	1.parmak ve 4. Parmak oktav çalınması	16,18,20,44
2	2.Parmağın kapatılarak basılması	45,47
3	Çift tel çalınması	52
4	Aynı telde boş telin arkasından 4. parmak basılması	24
5	3.parmağın geniş açılarak basılması	7,8,13,14,15,17,19,23,39,40

4.2.2. 10. Sınıf Düzeyinde Kullanılan Ömer CAN Viyola Metodu II 102 No'lu Mazas Etüdünün Biçimsel ve Teknik Analizi

Adagio **Mazas**

Viyola

13

17

22

Cm *f*

Cm *f* D G *mf*

Cm *p* *f* by

Cm G

Cm

Şekil 4. Deneyde kullanılan 10.sınıf düzeyi etüdü

4.2.2.1. Biçimsel Analiz

Ömer CAN Viyola Metodu II 'de yer alan 102 no'lu Mazas etüt Do minör tonunda yazılmış ve 25 ölçüden oluşmaktadır. Etüdün 1- 4 ölçüleri arası 1. Cümle, 5-8 ölçüleri arası 2. Cümle, 9-12 ölçüleri arası 3. Cümle, 13-16 ölçüleri 4. Cümle, 17-20 ölçüleri 5. Cümle, 20-25 ölçüleri 6. Cümle olarak belirlenmiştir. (a b c; a b' d) Buna göre etüt 2 bölümlü şarkı formundadır. (A B).

4.2.2.2.Teknik Analiz

Tablo 33

10. Sınıf Düzeyi Etüdü Teknik Analizi

Sağ el tekniği			
N	Teknik güçlükler	Ölçü Sayısı	Etütte kullanılma frekansı (f)
1	Dörtlük ve noktalı 8'lik 16'lık notla değerlerinin bir bağ içinde çalınması	1,5,13,17	4
2	Bağ sonu staccato yapma	4,16,19	3
Sol el tekniği			
N	Teknik güçlükler	Ölçü Sayısı	Etütte kullanılma frekansı (f)
1	I-III pozisyon geçişi	1,6,13,17	4
2	III-I pozisyon geçişi	2,8,14,18	4
3	Bağ içinde pozisyon geçişi	6	1
4	Çift tel çalma	24,25	2

4.2.3. 11. ve 12. Sınıf düzeyinde kullanılan Ayfer Tanrıverdi Viyola Metodu III 5 No'lu Grünwald Etüdünün Biçimsel ve Teknik Analizi

Adagio Grünwald

Viyola

p dolce e molto legato

cresc.

p

p

cresc. *mf*

mf

p *mf*

p

Şekil 5. Deneyde kullanılan 11. ve 12. Sınıf düzey etüdü

4.2.3.1. Biçimsel Analiz

Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu III 'de yer alan 5 no'lu Grünwald etüt Si bemol majör tonunda yazılmış ve 36 ölçüden oluşmaktadır. Etüdün 1- 8 ölçüleri arası 1. Cümle 9-16 ölçüleri arası 2. Cümle, 17-28 ölçüleri arası 3. Cümle, 28-36 ölçüleri arası 4. cümle olarak belirlenmiştir. Buna göre etüt 4 cümleden oluşmaktadır. (a a' ; b a'''). Etüt 2 bölümlü şarkı formundadır. (A A')

4.2.3.2. Teknik Analiz

Tablo 34

11.ve 12. Sınıf Düzeyi Etüdü Teknik Analizi

Sağ el tekniği			
N	Teknik güçlükler	Ölçü Sayısı	Etütte kullanılma frekansı (f)
1	16'lık notalardan sonra gelen 8'lik legato notalar	1.3.9.11.29.31	6
2	Noktalı dörtlük notalardan sonra gelen 8'lik legato notalar	5,6,13,14,17,18,20,21,24,25,32,33	12
3	Bağ içinde yayı durdurarak çalma	7	1
Sol el tekniği			
N	Teknik güçlükler	Ölçü Sayısı	Etütte kullanılma frekansı (f)
1	Pozisyon geçişlerinde legato notalar	7,13,29	3
2	I-III pozisyon geçişi	7,12,13,24,25,26,28,33,34	9
3	I-II pozisyon geçişi	2,5,10,31	4

4.3. Viyola Öğretiminde Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Ders Planları ile İlgili Bulgu ve Yorumlar

4.3.1. 9. Sınıf Ders Planı

1. ve 2. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 9

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 2 hafta/ 2 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Analiz, Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Sol Majör H. Sitt etüt ve bu etütte yer alan teknik güçlükleri gidermeye yönelik hazırlanmış olan alıştırmalar.

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Analiz, Deşifre, Ezberleme)

1. Etüdün tonuna, değiştirici işaretlere, başlangıç ve bitiş seslerine dikkat çekilir.
2. Etüdün tonunda öğrenilmiş pozisyon düzeyine uygun 1 oktav dizi ve arpej çalar.

1.Kazanım: Sol majör dizisini çalar.

2. kazanım: Sol majör tonunda arpej çalar.

C.ŞEYHOĞLU SEVEN

Şekil 6. Sol majör dizi ve arpej çalışması

3. Etüdü cümlelere ayırır.
 4. Etüdü tanıma amacıyla baştan sona parmak numaralarına, ritmik yapıya ve etüdün gerektirdiği sağ ve sol el tekniklerine uygun şekilde yavaş bir tempo ile deşifresini yapar.
 5. Etütte sağ ve sol el için ayrı ayrı tespit edilen teknik güçlüklerle yönelik çalışmalar yapar.
- A. Sağ ele yönelik teknik çalışmalar

Teknik çalışma 1 (6/8 lik ölçüde 3 bağlı notaların çalınmasına ilişkin teknik çalışma)

C.ŞEYHOĞLU SEVEN

Şekil 7. Sağ el teknik çalışma 1 (6/8 lik ölçüde 3 bağlı notaların çalınmasına ilişkin teknik çalışma)

Etüt içinde yer alan 3 bağlı notaların uygun şekilde çalınabilmesi için hazırlanan bu ön alıştırmada 3 bağlı notalar bütün yayda ve forte nüansa çalınmalıdır. Yayın doğru bölümlenmesine dikkat edilmelidir.

Teknik çalışma 2 (6/8 lik ölçüde karma ritimlerde bağlı çalışmalar)

C.ŞEYHOĞLU SEVEN

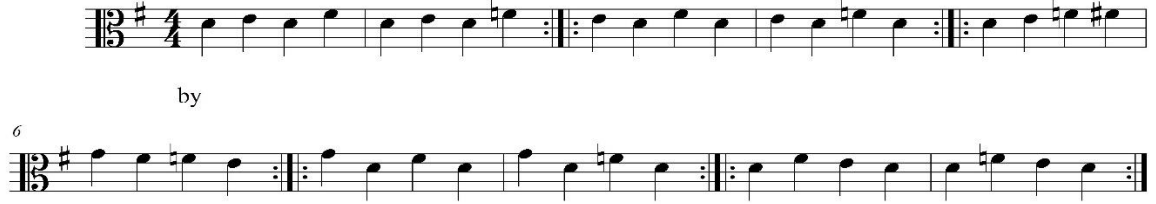
Şekil 8. Sağ el teknik çalışma 2 (6/8 lik ölçüde karma ritimlerde bağlı çalışmalar)

3 bağlı notaların hemen arkasından gelen dörtlük ve sekizlik notaların bağlı çalınabilmesi için hazırlanan bu alıştırmada önce dörtlük ve sekizlik notaların bağlı şekilde çalınmalıdır. Alıştırmanın devamında etütte yer alan 3 bağlı notaların ardından gelen dörtlük ve sekizlik bağlı notaların çalınmasında yaşanabilecek tartım sorunlarının giderilebilmesine ilişkin bu çalışma bütün yay ve forte nüans kullanılarak yapılmalıdır.

B. Sol ele yönelik teknik çalışmalar

Teknik çalışma 1 (1.parmak 4. parmak oktav çalmaya yönelik teknik çalışma)

C.ŞEYHOĞLU SEVEN

Şekil 9. Sol el teknik çalışma 1 (1.parmak 4. parmak oktav çalmaya yönelik teknik çalışma)

Etüdün 1.parmak ve 4. Parmak oktav açarak çalmayı gerektiren ölçülerindeki güçlüklerin giderilebilmesi için hazırlanan bu alıştırmada önce parmaklar sırası ile basılarak ardından oktav duyumu sağlanmalıdır. Oktavlar temiz gelene dek çalışma sürdürülmelidir, ihtiyaç durumunda farklı tartımlarla da bu çalışma yapılabilir.

Teknik çalışma 2 (Sol majör tonda re telinde 2. parmağı 1. parmağın yanına basmaya yönelik teknik çalışma)

C.ŞEYHOĞLU SEVEN

Şekil 10. Sol el teknik çalışma 2 (Sol majör tonda re telinde 2. parmağı 1. parmağın yanına basmaya yönelik teknik çalışma)

Sol majör tonda re telinde 2. Parmağı 1. Parmak yanına basmayı gerektiren ölçülerdeki güçlüklerin giderilebilmesi için hazırlanan bu alıştırmada 2. Parmağı 1. Parmağın hemen yanına basmak hedeflenmelidir. Öğrenci temiz ses üretene kadar çalışma sürdürülmelidir.

Teknik çalışma 3 (Çift telde temiz ses üretmeye yönelik teknik çalışma)

C.ŞEYHOĞLU SEVEN

3.Parmağı geniş açarak 4. Parmağın yanına basmaya yönelik hazırlanan bu alıştırmada bütün yay kullanarak ve güçlü seslerle çalışılmalıdır.

6. Etüdün ilk iki cümlesini notaya bakarak çalar.

7. Etüdün ilk iki cümlesini ezbere çalmaya çalışır.

Ölçme ve Değerlendirme:

Bu bölümde 2 hafta süre ile analiz edilerek çalışılan etüde ilişkin, öğrenciye sorular yöneltilecektir. Her bir sorunun puanları soruların yanında yer almaktadır. Ölçme sonucunda aşağıdaki yönergeye uygun şekilde değerlendirme yapılarak dersteki başarı durumu saptanmıştır.

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: İyi

85-100 puan: Çok Başarılı

1. Etütte yer alan değiştirici işaretleri söyleyiniz. (Bilişsel) (10 Puan)
2. Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Devinişsel) (10 Puan)
3. Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel) (10Puan)
4. Etüdü cümlelere ayırınız. (Bilişsel) (15 Puan)
5. Etütteki sağ el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)
6. Etütteki sol el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)
7. Etüdün ilk iki cümlesini çalınız. (Devinişsel) (10 puan)
8. Etüdün ilk iki cümlesini ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (15 Puan)

3. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 9

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Sol Majör H. Sitt etüt 1. ve 2. Cümle (1-16 ölçüler arası)

Şekil 14. 9. Sınıf düzeyi etüdü 1.ve 2. Cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün tonunda öğrenilmiş pozisyon düzeyine uygun 1 oktav dizi ve arpej çalar.
3. Etüdün 1. ve 2. cümlesi notaya bakarak hatırlanır ve bu bölümdeki teknik güçlüklerle ilişkin hatırlatma alıştırılmaları yapılır.
4. Etüt birkaç kez notaya bakılarak çalınır.
5. 1. Cümle ezbere çalınır.
6. Hatalar var ise düzeltilir.
7. 2. Cümle ezbere çalınır.
8. Hatalar var ise düzeltilir.
9. 1.ve 2. Cümle birleştirilerek ezbere çalınır.
10. Hatalar düzeltildikten sonra tekrar ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (10 Puan)
2. Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel) (10 Puan)
3. 1. ve 2. Cümle içinde yer alan sağ el ve sol el teknik güçlükleri hakkında bilgi veriniz. (Bilişsel) (10 Puan)
4. 1. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
5. 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (10 Puan)
6. 1.ve 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (50 Puan)

4. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 9

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Sol Majör H. Sitt etüt 3. Cümle (17-24 Ölçüler arası)

17

Şekil 15. 9. Sınıf düzeyi etüdü 3. cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün 1. ve 2. cümlesi notaya bakarak hatırlanır.
3. 1. ve 2. Cümle ezbere çalınır.
4. Hatalar var ise düzeltilir.
5. Hatalar düzeltildikten sonra tekrar ezbere çalınır.
6. 3.Cümle notaya bakarak çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
7. 3. Cümle ezbere çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
8. 1. 2. ve 3. Cümle ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 1.ve 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)
2. 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)
3. 1.2. ve 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel). (60 puan)

5. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 9

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Sol Majör H. Sitt etüt 4.Cümle (25-32 Ölçüler arası)

25

Şekil 16. 9. Sınıf düzeyi etüdü 4. cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme). Bu derste a a' ; b b' cümlelerinin birleştirilerek iki periyodun ezberlenmiş olması beklenmektedir.

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün 1. 2. 3. cümlesi notaya bakarak hatırlanır.
3. 1. 2. ve 3. Cümle ezbere çalınır.
4. Hatalar var ise düzeltilir.
5. Hatalar düzeltildikten sonra tekrar ezbere çalınır.
6. 4.Cümle notaya bakarak çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
7. 4. Cümle ezbere çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
8. 3. 4. Cümle ezbere çalınır.
9. 1.2. ve 3. 4. Cümle ezbere çalınır. Her iki cümlelerin bir periyod olduğu belirtilir.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
2. 1.2. ve 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 puan)
3. 4. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)
4. 1.2. ve 3.4. cümleleri (iki periyod) ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)

6. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 9

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Sol Majör H. Sitt etüt 5.ümle (33-44 ölçüler arası)

Şekil 17. 9. Sınıf düzeyi etüdü 5. cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün 3. 4. cümlesi (2.periyod) ezbere çalınır.
3. Etüdün 1. 2.ve 3. 4. Cümlesi (1.ve 2. periyod) ezbere çalınır.
4. Hatalar var ise düzeltilir.
5. 5. Cümle notaya bakarak çalınır. Önceden çalışılan cümlelerle farklılık / benzerlik saptanır.

6. 5. Cümle ezbere çalınır.

7. 1.2.3.4.5. cümleler ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 3. 4. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)

2. 5. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (30 Puan)

3. 1.2.3.4.5. cümleleri ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50Puan)

7. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 9

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Sol Majör H. Sitt etüt 6.ümle (45-53 ölçüler arası)

Şekil 18. 9. Sınıf düzeyi etüdü 6. cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. 5. Cümle ezberlenir.
3. Etüdün 1. 2. 3. 4. 5. cümlesi ezberlenir.
4. Hatalar var ise düzeltilir.
5. 6. Cümle notaya bakarak ezberlenir.
6. 6. Cümle ezberlenir.
7. 1.2.3.4.5.6. cümleler ezberlenir.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 5. Cümleyi ezberleyiniz. (Bilişsel-Devinişsel) (5 Puan)
2. 1.2., 3. 4. ve 5. Cümleyi ezberleyiniz. (Bilişsel-Devinişsel) (10 puan)
3. 6. Cümleyi ezberleyiniz. (Bilişsel-Devinişsel) (15 Puan)
4. 5.6. Cümleleri ezberleyiniz. (Bilişsel-Devinişsel) (20Puan)
5. 1. 2., 3. 4. ve 5. 6. Cümleleri ezberleyiniz. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)

8. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 9

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Sol Majör H. Sitt etüt

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezbere çalma)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün tamamı notaya bakarak hatırlanır.
3. Etüdün tamamı ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız
26-50 puan: Başarısız
51-69 puan: Orta
70-84 puan: Başarılı
85-100 puan: Çok Başarılı

1. Etüdü notaya bakarak çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)
2. Etüdü ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)

4.3.2. 10. Sınıf Ders Planı

1. ve 2. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 10

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 2 hafta/ 2 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Analiz, Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Do minör Mazas etüt ve bu etütte yer alan teknik güçlükleri gidermeye yönelik hazırlanmış olan alıştırmalar.

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Analiz, Deşifre, Ezberleme)

1. Etüdün tonuna, değiştirici işaretlere, başlangıç ve bitiş seslerine dikkat çekilir.
2. Etüdün tonunda öğrenilmiş pozisyon düzeyine uygun 2 oktav oktav dizi ve arpej çalar.

1.Kazanım: Do minör dizisini çalar.

2. kazanım: Do minör tonunda arpej çalar.

C.ŞEYHOĞLU SEVEN

Şekil 19. Do minör dizi ve arpej çalışması

3. Etüdü cümlelere ayırır.
4. Etüdü tanımak amacıyla baştan sona parmak numaralarına, ritmik yapıya ve etüdün gerektirdiği sağ ve sol el tekniklerine uygun şekilde yavaş bir tempo ile deşifresini yapar.
5. Etütte tespit edilen teknik güçlüklerle yönelik çalışmalar yapar.

B. Sağ ele yönelik teknik çalışmalar

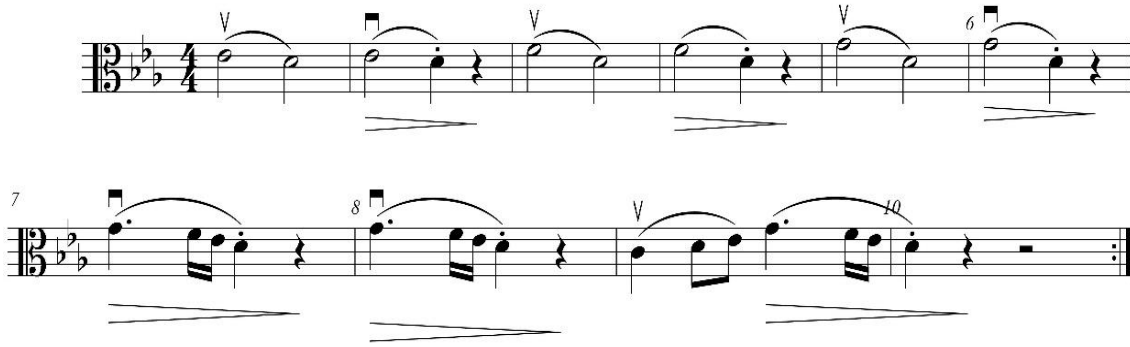
Teknik çalışma 1 (Dörtlük ve noktalı sekizlik -onaltılık nota değerlerinin bağlı çalınmasına ilişkin teknik çalışma)

Şekil 20. Sağ el teknik çalışma 1 (Dörtlük ve noktali sekizlik -onaltılık nota değerlerinin bağlı çalınmasına ilişkin teknik çalışma)

Dörtlük ve noktali sekizlik onaltılık nota değerlerinin bağlı çalınmasına ilişkin hazırlanan bu alıştırmaya forte ve bütün yay kullanılarak çalışılmalıdır. Yayın doğru bölümlenmesine önem verilmelidir.

Teknik çalışma 2 (Bağ sonu staccato çalışması)

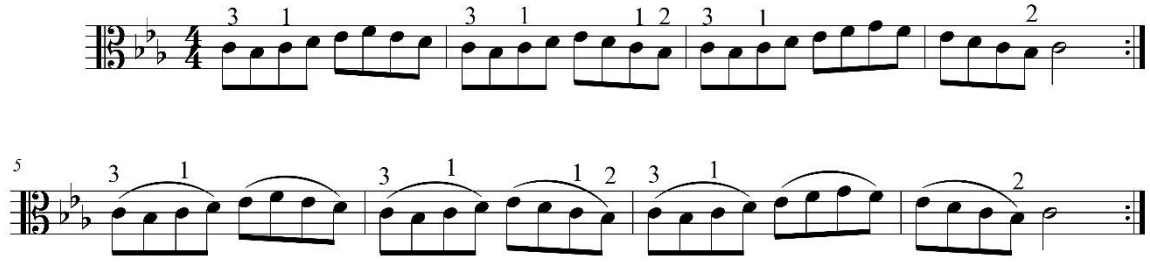

Şekil 21. Sağ el teknik çalışma 2 (Bağ sonu staccato çalışması)

Bağ sonundaki “staccato”yu doğru şekilde yapmayı çalıştırmak üzere hazırlanan bu alıştırmada bağ sonlarında yapılacak decrescendo önem taşımaktadır.

C. Sol ele yönelik teknik çalışmalar

Teknik çalışma 1 (I-III, III-I pozisyon geçişine ve bağ içinde pozisyon geçişine yönelik teknik çalışma)

Şekil 22. Sol el teknik çalışma 1 (I-III, III-I pozisyon geçişine ve bağ içinde pozisyon geçişine yönelik teknik çalışma)

I-III ve III-I Pozisyon geçişlerinde daha temiz ses elde etmek için hazırlanan bu alıştırma hem detache hem de legato olmak üzere iki farklı yay tekniği ile, farklı tempolarda ve forte çalışılmalıdır. Bu alıştırma aynı zamanda bağ içerisinde pozisyon geçişi de çalıştırmaktadır. Teknik çalışma 2 (Çift tel çalmaya yönelik teknik çalışma)

Şekil 23. Sol el teknik çalışma 2 (Çift tel çalmaya yönelik teknik çalışma)

Çift telin temiz çalınabilmesi için hazırlanan bu alıştırma bütün yay kullanılarak çalışılmalıdır.

6. Etüdün ilk iki cümlesini notaya bakarak çalar.

7. Etüdün ilk iki cümlesini ezbere çalmaya çalışır.

Ölçme ve Değerlendirme:

Bu bölümde 2 hafta süre ile analiz edilerek çalışılan etüde ilişkin, öğrenciye sorular yöneltilecektir. Her bir sorunun puanları soruların yanında yer almaktadır. Ölçme sonucunda aşağıdaki yönergeye uygun şekilde değerlendirme yapılarak dersteki başarı durumu saptanmıştır.

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: İyi

85-100 puan: Çok Başarılı

1. Etütte yer alan değiştirici işaretleri söyleyiniz. (Bilişsel) (10 Puan)
2. Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
3. Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel)(10Puan)
4. Etüdü cümlelere ayırınız. (Bilişsel) (15 Puan)
5. Etütteki sağ el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)
6. Etütteki sol el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)
7. Etüdün ilk iki cümlesini çalınız. (Devinişsel) (10 puan)
8. Etüdün ilk iki cümlesini ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (15 Puan)

3. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 10

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Do minör Mazas etüt 1. ve 2. Cümle

The image shows a musical score for a 10th grade piano etude. It consists of two staves. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a common time signature (C). The first measure is marked with a forte (f) dynamic and a Cm chord. The first staff contains several measures with triplets, slurs, and a 'by' marking. The second staff starts with a bass clef, a key signature of one flat, and a common time signature. It begins with a Cm chord and a forte (f) dynamic. The second staff contains several measures with triplets, slurs, and a 'by' marking. The second staff ends with a mezzo-forte (mf) dynamic and a 3-measure rest. The second staff contains several measures with triplets, slurs, and a 'by' marking. The second staff ends with a mezzo-forte (mf) dynamic and a 3-measure rest.

Şekil 24. 10. Sınıf düzeyi etüdü 1.ve 2. cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün tonunda öğrenilmiş pozisyon düzeyine uygun 2 oktav dizi ve arpej çalar.
3. Etüdün 1. ve 2. cümlesi notaya bakarak hatırlanır ve bu bölümdeki teknik güçlüklerle ilişkin hatırlatma alıştırmaları yapılır.
4. Etüt birkaç kez notaya bakılarak çalınır.
5. 1. Cümle ezbere çalınır.
6. Hatalar var ise düzeltilir.
7. 2. Cümle ezbere çalınır.
8. Hatalar var ise düzeltilir.
9. 1.ve 2. Cümle birleştirilerek ezbere çalınır.
10. Hatalar düzeltildikten sonra tekrar ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (10 Puan)
2. Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel) (10 Puan)
3. 1. Ve 2. Cümle içinde yer alan sağ el ve sol el teknik güçlükleri hakkında bilgi veriniz. (Bilişsel) (10 Puan)
4. 1. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
5. 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
6. 1.ve 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (50 Puan)

4. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 10

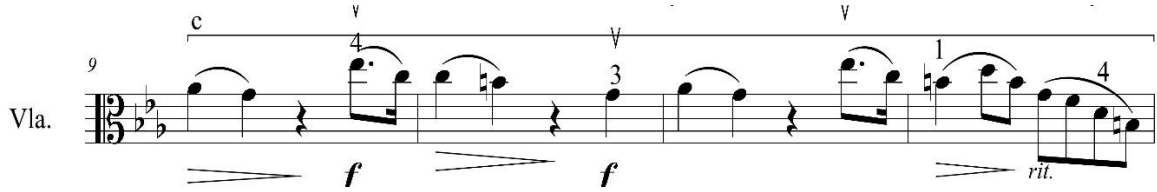
Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Do minör Mazas etüt 3. cümle

Şekil 25. 10. Sınıf düzeyi etüdü 3. cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün 1. ve 2. cümlesi notaya bakarak hatırlanır.
3. 1. ve 2. cümle ezbere çalınır.
4. Hatalar var ise düzeltilir.

5. Hatalar düzeltildikten sonra tekrar ezbere çalınır.
6. 3.Cümle notaya bakarak çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
7. 3. Cümle ezbere çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
8. 1. 2. ve 3. Cümle ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 1.ve 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (20 Puan)
2. 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)
3. 1.2. ve 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (60 puan)

5. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 10

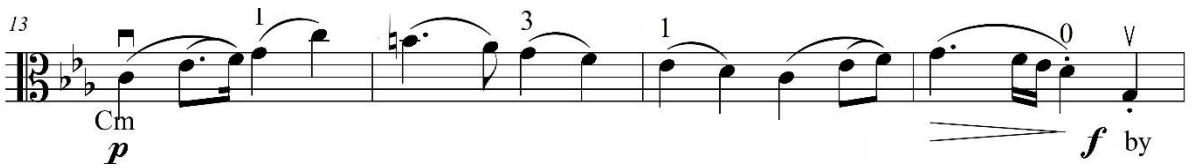
Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Do minör Mazas etüt 4.Cümle

Şekil 26. 10. Sınıf düzeyi etüdü 4. cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün 1. 2. 3. cümlesi notaya bakarak hatırlanır.
3. 1. 2.ve 3. Cümle ezbere çalınır.
4. Hatalar var ise düzeltilir.
5. Hatalar düzeltildikten sonra tekrar ezbere çalınır.
6. 4.Cümle notaya bakarak çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
7. 4. Cümle ezbere çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
8. 3. 4. Cümle ezbere çalınır.
9. 1.2.ve 3. 4. Cümle ezbere çalınır. Her iki cümlenin bir periyod olduğu belirtilir.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 1.ve 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (10 Puan)
2. 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (10 Puan)
3. 1.2. ve 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (20 puan)
4. 4. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (20 Puan)
5. 1.2 ve.3.4. cümleleri ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (40 puan)

6. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 10

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Do minör Mazas etüt 5.ve 6. Cümle

Şekil 27. 10. Sınıf düzeyi etüdü 5.ve 6. cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün 3. 4. cümlesi ezbere çalınır.
3. Etüdün 1. 2.ve 3. 4. cümlesi ezbere çalınır.
4. Hatalar var ise düzeltilir.
5. 5. Cümle notaya bakarak çalınır. Önceden çalışılan cümlelerle farklılık / benzerlik saptanır.
6. 5. Cümle ezbere çalınır.
7. 6.cümle notaya bakarak çalınır.
8. 6.cümle ezbere çalınır.
9. 5.ve 6. Cümle ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 3. 4. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
2. 1.2. ve 3. 4. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 puan)
3. 5. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)
4. 6.cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)
5. 5.ve 6. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (30 Puan)

7. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 10

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Do minör Mazas etüt

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. 5. Cümle ezbere çalınır.
3. 6. Cümle ezbere çalınır.
4. Hatalar var ise düzeltilir.
5. 5. ve 6. Cümle ezbere çalınır.
6. 1.2. 3.4.5.6. Cümleler ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 5. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
2. 6. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
3. 5.6. cümleleri ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (30Puan)
4. Etüdün tamamını ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)

8. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 10

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Do minör Mazas etüt

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezbere çalma)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün tamamı notaya bakarak hatırlanır.
3. Etüdün tamamı ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. Etüdü notaya bakarak çalınız. (50 Puan)
2. Etüdü ezbere çalınız. (50 Puan)

4.3.3. 11. ve 12. Sınıf Ders Planı

1. ve 2. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 11, 12

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 2 hafta/ 2 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Analiz, Dinleme, Çalma, Ezberleme

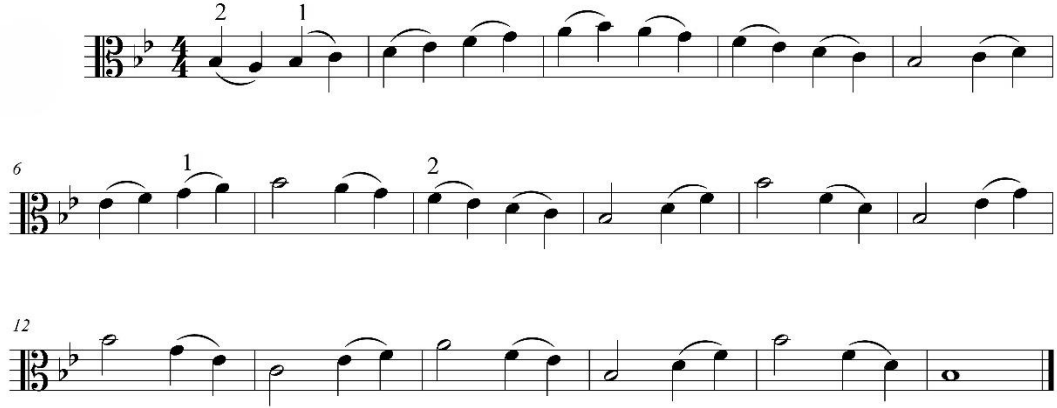
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Si bemol Majör Grünwald etüt ve bu etütte yer alan teknik güçlükleri gidermeye yönelik hazırlanmış olan alıştırmalar.

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Analiz, Deşifre)

1. Etüdün tonuna, değiştirici işaretlere, başlangıç ve bitiş seslerine dikkat çekilir.
2. Etüdün tonunda öğrenilmiş pozisyon düzeyine uygun 1 oktav oktav dizi ve arpej çalar.

1.Kazanım: Si bemol majör dizisini çalar.

2. kazanım: Si bemol majör tonunda arpej çalar.

Şekil 28. Si bemol majör dizi ve arpej çalışması

3. Etüdü cümlelere ayırır.
 4. Etüdü baştan sona parmak numaralarına, ritmik yapıya ve etüdün gerektirdiği sağ ve sol el tekniklerine uygun şekilde yavaş bir tempo ile deşifresini yapar.
 5. Etütte tespit edilen teknik güçlüklerle yönelik çalışmalar yapar.
- C. Sağ ele yönelik teknik çalışmalar

Teknik çalışma 1 (16 lık notalardan sonra gelen 8 lik legato notaların çalınmasına ilişkin teknik çalışma)

C.ŞEYHOĞLU SEVEN

Şekil 29. Sağ el teknik çalışma 1 (16 lık notalardan sonra gelen 8 lik legato notaların çalınmasına ilişkin teknik çalışma)

16'lık notalardan sonra gelen 8'lik legato notaların doğru çalınabilmesi için hazırlanan bu alıştırma, çalarken bütün yay kullanılmalıdır. Bu alıştırma aynı zamanda I-II pozisyon geçişlerinde yaşanabilecek güçlükleri gidermek üzere hazırlanmıştır.

Teknik çalışma 2 (Noktalı 4'lük notalardan sonra gelen 8 lik legato notaların çalınmasına ilişkin teknik çalışma)

Şekil 30. Sağ el Teknik çalışma 2 (Noktalı 4 lük notalardan sonra gelen 8 lik legato notaların çalınmasına ilişkin teknik çalışma)

Noktalı dörtlükten sonra gelen sekizlik notaların çalınmasında yaşanabilecek tartım sorunlarının çözümü için hazırlanan bu alıştırmaya geniş yaylarla, yayın doğru bölümlenmesiyle ve forte nüans kullanılarak çalışılmalıdır.

Teknik çalışma 3 (Bağ içinde yayı durdurarak çalmaya yönelik teknik çalışma)

Şekil 31. Sağ el Teknik çalışma 3 (Bağ içinde yayı durdurarak çalmaya yönelik teknik çalışma)

Bağ içinde yayı durdurarak çalmayı gerektiren ölçülerdeki güçlükleri gidermek üzere hazırlanan bu alıştırmada portato çalma tekniğinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

D. Sol ele yönelik teknik çalışmalar

Teknik çalışma 1 (I-III, I-II pozisyon geçişine ve bağ içinde pozisyon geçişine yönelik teknik çalışma)

Şekil 32. Sol el teknik çalışma 1 (I-III, I-II pozisyon geçişine ve bağ içinde pozisyon geçişine yönelik teknik çalışma)

Pozisyon geçişlerinde daha temiz ses elde etmek için hazırlanan bu alıştırma legato ve forte çalışılmalıdır.

1. Etütteki her cümleyi öğretmen ile birlikte çalar.
2. Etüdün ilk iki cümlesini hafızasında kaldığı ölçüde ezber çalar.

Ölçme ve Değerlendirme:

Bu bölümde 2 hafta süre ile analiz edilerek çalışılan etüde ilişkin, öğrenciye sorular yöneltilecektir. Her bir sorunun puanları soruların yanında yer almaktadır. Ölçme sonucunda aşağıdaki yönergeye uygun şekilde değerlendirme yapılarak dersteki başarı durumu saptanmıştır.

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. Etütte yer alan değiştirici işaretleri söyleyiniz. (Bilişsel) (10 Puan)
2. Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
3. Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel)(10Puan)
4. Etüdü cümlelere ayırınız. (Bilişsel) (15 Puan)
5. Etütteki sağ el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)
6. Etütteki sol el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)
7. Etüdün ilk cümlesini çalınız. (Devinişsel) (10 puan)
8. Etüdün ilk cümlesini ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (15 Puan)

3. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 11, 12

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Si bemol Majör Grünwald etüt 1. Cümle

Adagio Grünwald

p dolce e molto legato

cresc.

F7

Şekil 33. 11. ve 12. Sınıf düzeyi etüdü 1.cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün tonunda öğrenilmiş pozisyon düzeyine uygun 1 oktav dizi ve arpej çalar.
3. Etüdün 1. cümlesi notaya bakarak hatırlanır ve bu bölümdeki teknik güçlüklerle ilişkin hatırlatma alıştırılmaları yapılır.
4. Etüdün 1. cümlesi birkaç kez notaya bakılarak çalınır.
5. 1. Cümle ezbere çalınır.
6. Hatalar var ise düzeltilir.
7. Hatalar düzeltildikten sonra tekrar ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız
26-50 puan: Başarısız
51-69 puan: Orta
70-84 puan: Başarılı
85-100 puan: Çok Başarılı

1. Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (10 Puan)
2. Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel) (10 Puan)
3. 1. Cümle içinde yer alan sağ el ve sol el teknik güçlükleri hakkında bilgi veriniz. (Bilişsel) (10 Puan)
4. 1. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (70 puan)

4. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 11, 12

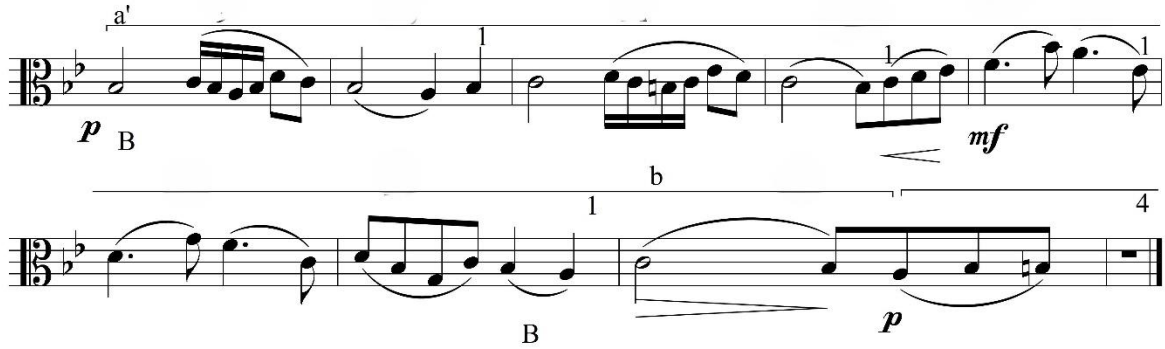
Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Si bemol Majör Grünwald etüt 2. cümle

Şekil 33. 11. ve 12. Sınıf düzeyi etüdü 2.cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün 1. cümlesi notaya bakarak hatırlanır.
3. 1. Cümle ezbere çalınır.
4. Hatalar var ise düzeltilir.

5. Hatalar düzeltildikten sonra tekrar ezbere çalınır.
6. 2.Cümle notaya bakarak çalınır. Varsa hatalar düzeltilir. 1. Cümle ile arasındaki benzerlik / farklılık tespit edilir.
7. 2. Cümle ezbere çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
8. 1. ve 2. Cümle ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 1.Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)
2. 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)
3. 1.2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (60 puan)

5. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 11, 12

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Si bemol Majör Grünwald etüt 3.Cümle

Şekil 35. 11. ve 12. Sınıf düzeyi etüdü 3.cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün 1. 2. cümlesi notaya bakarak hatırlanır.
3. 1. 2. Cümle ezbere çalınır.
4. Hatalar var ise düzeltilir.
5. Hatalar düzeltildikten sonra tekrar ezbere çalınır.
6. 3. Cümle notaya bakarak ve diğer cümlelere göre daha uzun olduğu için ikiye bölünerek (16-20 ölçüler arası birinci bölüm, 21-28 ölçüler arası ikinci bölüm) çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
7. 3. Cümlenin 1. Bölümü ezbere çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
8. 3. Cümlenin 2. Bölümü ezbere çalınır. Varsa hatalar düzeltilir.
9. 3. Cümlenin tamamı ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 1.ve 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)
2. 3. Cümlenin 1. bölümünü notaya bakarak çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
3. 3. Cümlenin 1. bölümünü ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
4. 3. Cümlenin 2. bölümünü notaya bakarak çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
5. 3. Cümlenin 2. bölümünü ezbere çalınız. Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
6. 3. Cümlenin tamamını ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (40 puan)

6. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 11,12

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Si bemol Majör Grünwald etüt 3.Cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün 3. Cümlesi notaya bakarak tekrar edilir.
3. Etüdün 3. cümlesi ezbere çalınır.
4. Hatalar var ise düzeltilir.
5. 1. 2. ve 3. Cümle notaya bakarak çalınır. Önceden çalışılan cümlelerle farklılık / benzerlik saptanır.
6. 1.2.3. Cümleler ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (40 Puan)

2. 1.2. ve 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (60 puan)

7. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 11,12

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Si bemol Majör Grünwald etüt 4.Cümle

The image shows a musical score for Viola, consisting of two staves. The first staff begins at measure 29 and ends at measure 33. It starts with a piano (*p*) dynamic and a bass clef. The music features a series of eighth and sixteenth notes, with a crescendo leading to a mezzo-forte (*mf*) dynamic. Fingering numbers '1' are indicated above several notes. The second staff begins at measure 34 and ends at measure 37. It starts with a piano (*p*) dynamic and a bass clef. The music continues with eighth and sixteenth notes, including a trill-like figure. Fingering numbers '0' and '4' are indicated above notes. The score concludes with a double bar line and a bass clef.

Şekil 34. 11. ve 12. Sınıf düzeyi etüdü 4.cümle

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezberleme)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. 3. Cümle ezbere çalınır.
3. Etüdün 1. 2. ve 3. cümlesi ezbere çalınır.

4. Hatalar var ise düzeltilir.
5. 4. Cümle notaya bakarak çalınır. Önceden çalışılan cümlelerle farklılık / benzerlik saptanır.
6. 4. Cümle ezbere çalınır.
7. 3.4. Cümle ezbere çalınır.
8. 1.2.3.4. Cümleler ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)
2. 1.2. ve 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 puan)
3. 4. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (5 Puan)
4. 3.4. cümleleri ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (15Puan)
5. Etüdün tamamını ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (50 Puan)

8. Hafta Ders planı:

Dersin Adı: Çalgı Eğitimi (Viyola)

Sınıf: 11,12

Konu: Cümle bazlı analiz yöntemi ile ezberleme

Ders Süresi: 40 dakika

Önerilen Süre: 1 hafta/ 1 ders saati

Yöntem ve Teknikler: Dinleme, Çalma, Ezberleme

Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç Gereç ve Kaynakça: Sınıf düzeyine uygun uzman görüşü alınarak belirlenmiş Si bemol Majör Grünwald

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: Gözden geçirme, Dikkat çekme, Bireysel öğrenme etkinlikleri (Ezbere çalma)

1. Önceki derste yapılanlar gözden geçirilir.
2. Etüdün tamamı notaya bakarak hatırlanır.
3. Etüdün tamamı ezbere çalınır.

Ölçme ve Değerlendirme:

(Yönerge: 0- 25 puan: Çok Başarısız

26-50 puan: Başarısız

51-69 puan: Orta

70-84 puan: Başarılı

85-100 puan: Çok Başarılı

1. Etüdü notaya bakarak çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)
2. Etüdü ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)

4.4. Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Materyalin Deney ve Kontrol Gruplarındaki Ara Test Sonuçlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde deney aşamasında deney grubuna uygulanan ara test sonuçlarına yer verilmiştir.

Sekiz hafta süre ile yapılan deney çalışmasında, hazırlanmış olan ders planına göre her ders sonunda ölçme değerlendirmeye yer verilmiş, deney grubunun süreç içerisindeki gelişim durumu tespit edilmeye çalışılmıştır. Ölçme değerlendirme sonuçları; 0- 25 puan: Çok Başarısız, 26-50 puan: Başarısız, 51-69 puan: Orta, 70-84 puan: Başarılı, 85-100 puan: Çok Başarılı yönergesine uygun şekilde değerlendirilmiştir. Buna göre aşağıdaki tabloda deney öğrencilerinin 1. haftadan 7. haftaya kadar olan süreçte göstermiş oldukları performans durumlarının detaylı gösterimi yer almaktadır. 8. Haftada son test uygulamasına yer verildiği için gelişim durumu tespitine 8. hafta dahil edilmemiştir.

Tablo 35

Deney Grubunun Süreç İçerisindeki Gelişim Durumu

DENEY GRUBU	1-2. Hafta	3. Hafta	4. Hafta	5. Hafta	6. Hafta	7. Hafta	Ortalama	Durum
DÖ1	80	98	100	85	81	92	89,33	Çok Başarılı
DÖ2	80	99	95	90	97	95	92,66	Çok Başarılı
DÖ3	90	100	100	100	100	100	98,33	Çok Başarılı
DÖ4	92	100	100	100	100	85	96,16	Çok Başarılı
DÖ5	95	100	100	95	90	90	95	Çok Başarılı
DÖ6	95	100	100	100	100	100	99,16	Çok Başarılı

Tablo 35’ye göre deney öğrencilerin her ders sonunda gelişim durumları 100 puan üzerinden değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucuna göre, yedi hafta sonunda DÖ1’in ortalama 89,33 puan, DÖ2’nin 92,66 puan, DÖ3’ün 98,33 puan, Dö4’ün 96,16 puan, DÖ5’in 95 puan, DÖ6’nın 99,16 puan aldığı saptanmıştır. Buna göre yönerge doğrultusunda 85-100 puan aralığı “çok başarılı” olarak kabul edildiğinden tüm deney öğrencilerinin almış oldukları puanlar 7 hafta süresince çok başarılı olduğunu göstermektedir.

Tablo 36

Deney Grubu 4. Hafta Ara Test Sonucu

DENEY GRUBU	4. Hafta	Durum
DÖ1	100	Çok Başarılı
DÖ2	95	Çok Başarılı
DÖ3	100	Çok Başarılı
DÖ4	100	Çok Başarılı
DÖ5	100	Çok Başarılı
DÖ6	100	Çok Başarılı

Tablo 36’da deney grubu öğrencilerine uygulanan ara test sonuçları yer almaktadır. Ara testte deney grubu öğrencilerinin gelişim süreçlerindeki başarı durumları ölçülmüştür. Değerlendirme sonucuna göre, dört hafta sonunda DÖ2’nin 95 puan, kalan diğer öğrencilerin 100 tam puan aldıkları görülmüştür. Buna göre yukarıdaki tabloda deney öğrencilerinin tamamının yukarıda yer alan yönerge doğrultusunda “Çok Başarılı” olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 37

Kontrol Grubunun 4. Hafta Ara Test Sonucu

KONTROL GRUBU	4. Hafta	Durum
KÖ1	90	Çok Başarılı
KÖ2	80	Başarılı
KÖ3	80	Başarılı
KÖ4	75	Başarılı
KÖ5	60	Orta
KÖ6	65	Orta

Tablo 37’de kontrol grubu öğrencilerine uygulanan ara test sonuçları yer almaktadır. Ara testte kontrol grubu öğrencilerinin geleneksel yöntemlerle çalışmış oldukları etütlerindeki başarı durumları ölçülmüştür. Değerlendirme sonucuna göre, dört hafta sonunda KÖ1’in 90 puan, KÖ2’nin 80 puan, KÖ3’ün 80 puan, KÖ4’ün 75 puan, KÖ5’in 60 puan, KÖ6’nın 65 puan aldığı saptanmıştır. Buna göre yukarıdaki tabloda kontrol öğrencilerinden KÖ1’in çok başarılı, KÖ2, KÖ3 ve KÖ4’ün başarılı, KÖ5 ve KÖ6’nın orta olduğu sonucuna varılmıştır.

4.5. Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Materyalin Deney ve Kontrol Gruplarındaki Son Test Sonuçlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde uzmanlar tarafından değerlendirilmesi yapılan son test sonuçlarına yer verilmiştir. “Performans testi” olarak adlandırılan son testte bulunan 10 adet değerlendirme ölçütleri 1’den 10’a kadar puanlanmıştır. 1-2 puan aralığı çok başarısız, 3-4 puan aralığı başarısız, 5-6 puan aralığı orta, 7-8 puan aralığı başarılı, 9-10 puan aralığı çok başarılı olarak belirlenmiştir. Ölçütlerin tamamından alınan puanlar sonucunda 0- 25 puan: Çok Başarısız, 26-50 puan: Başarısız,51-69 puan: Orta, 70-84 puan: Başarılı, 85-100 puan: Çok Başarılı yönergesine uygun şekilde değerlendirilmiştir.

Tablo 38

Deney ve Kontrol Gruplarının “Etütte Yer Alan Sesleri Doğru Çalabilme” 1. Kriterine Göre Son Test Puan Durumları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	DURUM
DÖ1	5	5	5	5	Orta
DÖ2	7	5	8	7	Başarılı
DÖ3	7	7	7	7	Başarılı
DÖ4	5	4	6	5	Orta
DÖ5	8	8	8	8	Başarılı
DÖ6	7	7	7	7	Başarılı
GENEL ORTALAMASI				6,5	
KONTROL GRUBU					
KÖ1	6	4	7	6	Orta
KÖ2	6	4	7	6	Orta
KÖ3	5	4	5	5	Orta
KÖ4	5	5	6	5	Orta
KÖ5	6	5	6	6	Orta
KÖ6	6	5	6	6	Orta
GENEL ORTALAMASI				5,6	

Tablo 38’de uzmanların yapmış olduğu değerlendirme sonucuna göre; “Etütte yer alan sesleri doğru çalabilme” kriterinde deney grubu öğrencilerinin başarı durumlarının, DÖ1 ve DÖ4 orta, DÖ2, DÖ3, DÖ5 ve DÖ6 başarılı şeklinde olduğu görülmektedir. Kontrol grubunda ise tüm öğrencilerin başarı durumlarının orta düzeyde kaldığı tespit edilmiştir. Buna göre, deney grubunda ezber yapan öğrencilerin ses temizliği konusunda daha başarılı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 39

Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etütte Yer Alan Sesleri Doğru Parmak Numarası İle Çalabilme” Kriterine Göre Puanları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	DURUM
DÖ1	9	9	8	9	Çok Başarılı
DÖ2	9	9	9	9	Çok Başarılı
DÖ3	9	9	9	9	Çok Başarılı
DÖ4	9	9	9	9	Çok Başarılı
DÖ5	10	9	10	10	Çok Başarılı
DÖ6	10	9	10	10	Çok Başarılı
GENEL ORTALAMASI				9,3	
KONTROL GRUBU					
KÖ1	9	9	10	9	Çok Başarılı
KÖ2	9	9	10	9	Çok Başarılı
KÖ3	9	9	10	9	Çok Başarılı
KÖ4	9	9	10	9	Çok Başarılı
KÖ5	9	9	10	9	Çok Başarılı
KÖ6	9	9	10	9	Çok Başarılı
GENEL ORTALAMASI				9	

Tablo 39’da uzmanların yapmış olduğu değerlendirme sonucuna göre; “Etütte yer alan sesleri doğru parmak numarası ile çalabilme” kriterinde deney grubu öğrencilerinin ve kontrol grubu öğrencilerinin hepsinin başarı durumlarının “çok başarılı” olduğu görülmüştür. Buna göre tüm öğrencilerin etütlerde yer alan parmak numaralarına özen gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Tablo 40

Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Doğru Pozisyonda Kalabilme / Pozisyon Geçişlerini Doğru Yapabilme” Kriterine Göre Puanları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	DURUM
DÖ1	6	6	6	6	Orta
DÖ2	8	7	8	8	Başarılı
DÖ3	8	7	8	8	Başarılı
DÖ4	7	8	6	7	Başarılı
DÖ5	9	9	8	9	Çok Başarılı
DÖ6	8	9	7	8	Başarılı
GENEL ORTALAMASI				7,6	
KONTROL GRUBU					
KÖ1	7	9	7	8	Başarılı
KÖ2	8	9	7	8	Başarılı
KÖ3	6	8	5	6	Orta
KÖ4	7	9	6	7	Başarılı
KÖ5	8	9	7	8	Başarılı
KÖ6	8	9	6	8	Başarılı
GENEL ORTALAMASI				7,5	

Tablo 40’ta uzmanların yapmış oldukları değerlendirme sonucuna göre; “Doğru pozisyonda kalabilme/pozisyon geçişlerini doğru yapabilme” kriterinde deney grubu öğrencilerinin başarı durumlarının, DÖ5 “Çok başarılı”, DÖ2, DÖ3, DÖ4, DÖ6 “Başarılı”, DÖ1 “Orta” düzeyde olduğu görülmüştür. Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin başarı durumlarının ise, KÖ1, KÖ2, KÖ4, KÖ5, KÖ6 “başarılı” , KÖ3 “Orta” düzeyde olduğu saptanmıştır.

Buna göre, deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin çoğunlukla pozisyonda kalabilme ya da pozisyon geçişlerini doğru şekilde yapabilme konusunda başarılı olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 41

Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etütteki Yay Bölümlemeyi Doğru Yapabilme” Kriterine Göre Puanları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	DURUM
DÖ1	7	8	6	7	Başarılı
DÖ2	8	8	8	8	Başarılı
DÖ3	7	8	6	7	Başarılı
DÖ4	8	9	7	8	Başarılı
DÖ5	9	9	8	9	Çok Başarılı
DÖ6	9	9	8	9	Çok Başarılı
GENEL ORTALAMASI				8	
KONTROL GRUBU					
KÖ1	7	9	7	8	Başarılı
KÖ2	8	9	7	8	Başarılı
KÖ3	7	8	7	7	Başarılı
KÖ4	8	8	7	8	Başarılı
KÖ5	7	9	6	7	Başarılı
KÖ6	7	9	6	7	Başarılı
GENEL ORTALAMASI				7,5	

Tablo 41’de uzmanların yapmış oldukları değerlendirme sonucuna göre; “Etütteki yay bölümlemeyi doğru yapabilme” kriterinde deney grubu öğrencilerinin başarı durumlarının, DÖ5 DÖ6 “Çok başarılı”, DÖ1, DÖ2, DÖ3, DÖ4 “Başarılı”, düzeyde olduğu görülmüştür. Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin tamamının başarı durumlarının ise, “Başarılı”, düzeyde olduğu saptanmıştır.

Bu sonuca göre; deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin genel olarak yay bölümleme konusunda başarılı olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 42

Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etütte Yer Alan Ritim Kalıplarını Doğru Çalabilme” Kriterine Göre Puanları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	DURUM
DÖ1	7	6	9	7	Başarılı
DÖ2	8	7	9	8	Başarılı
DÖ3	9	8	10	9	Çok Başarılı
DÖ4	9	9	8	9	Çok Başarılı
DÖ5	9	8	9	9	Çok Başarılı
DÖ6	9	8	9	9	Çok Başarılı
GENEL ORTALAMASI				8,5	
KONTROL GRUBU					
KÖ1	9	8	9	9	Çok Başarılı
KÖ2	7	5	9	7	Başarılı
KÖ3	8	7	9	8	Başarılı
KÖ4	6	6	9	7	Başarılı
KÖ5	8	8	9	8	Başarılı
KÖ6	8	8	9	8	Başarılı
GENEL ORTALAMASI				7,8	

Tablo 42’de uzmanların yapmış oldukları değerlendirme sonucuna göre; “Etütte yer alan ritim kalıplarını doğru çalabilme” kriterinde deney grubu öğrencilerinin başarı durumlarının, DÖ3, DÖ4, DÖ5, DÖ6 “Çok Başarılı”, Dö1, DÖ2 “Başarılı” düzeyde olduğu görülmüştür. Kontrol grubu öğrencilerinde ise; KÖ1 “Çok Başarılı”, KÖ2, KÖ3, KÖ4, KÖ5, KÖ6 “Başarılı” düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda deney grubu öğrencilerinin ritim kalıplarını doğru çalabilme konusundaki başarı düzeylerinin kontrol grubu öğrencilerine göre biraz daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 43

Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etüdü Ritmik Yapısına Uygun Çalabilme” Kriterine Göre Puanları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	DURUM
DÖ1	7	6	9	7	Başarılı
DÖ2	8	7	9	8	Başarılı
DÖ3	9	8	10	9	Çok Başarılı
DÖ4	8	9	8	8	Başarılı
DÖ5	7	6	9	7	Başarılı
DÖ6	8	7	9	8	Başarılı
GENEL ORTALAMASI				7,8	
KONTROL GRUBU					
KÖ1	8	7	9	8	Başarılı
KÖ2	7	5	9	7	Başarılı
KÖ3	8	6	9	8	Başarılı
KÖ4	6	5	9	7	Başarılı
KÖ5	8	7	9	8	Başarılı
KÖ6	8	8	9	8	Başarılı
GENEL ORTALAMASI				7,6	

Tablo 43’te uzmanların yapmış oldukları değerlendirme sonucuna göre; “Etüdü ritmik yapısına uygun çalabilme” kriterinde deney grubu öğrencilerinin başarı durumlarının, DÖ3, “Çok Başarılı”, DÖ1, DÖ2, DÖ4, DÖ5, DÖ6 “Başarılı” düzeyde olduğu görülmüştür. Kontrol grubunda ise tüm öğrencilerin başarı düzeylerinin “Başarılı” olduğu tespit edilmiştir.

Buna göre, deney ve kontrol gruplarının etütleri ritmik yapılarına uygun şekilde çalma becerilerinin gelişkin olduğu ve bu konudaki başarı düzeylerinin büyük oranda “Başarılı” olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 44

Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etüdün Hız Terimine Uygun Çalabilme” Kriterine Göre Puanları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	DURUM
DÖ1	8	8	8	8	Başarılı
DÖ2	7	7	8	7	Başarılı
DÖ3	9	8	9	9	Çok Başarılı
DÖ4	8	9	7	8	Başarılı
DÖ5	7	6	7	7	Başarılı
DÖ6	8	6	9	8	Başarılı
GENEL ORTALAMASI				7,8	
KONTROL GRUBU					
KÖ1	8	7	8	8	Başarılı
KÖ2	8	8	8	8	Başarılı
KÖ3	7	7	8	7	Başarılı
KÖ4	8	7	8	8	Başarılı
KÖ5	8	7	8	8	Başarılı
KÖ6	8	8	8	8	Başarılı
GENEL ORTALAMASI				7,8	

Tablo 44’de uzmanların yapmış oldukları değerlendirme sonucuna göre; “Etüdün hız terimine uygun çalabilme” kriterinde deney grubu öğrencilerinin başarı durumlarının, DÖ3, “Çok Başarılı”, DÖ1, DÖ2, DÖ4, DÖ5, DÖ6 “Başarılı” düzeyde olduğu görülmüştür. Kontrol grubunda ise tüm öğrencilerin başarı düzeylerinin “Başarılı” olduğu tespit edilmiştir.

Buna göre, deney ve kontrol gruplarının etütleri hız terimlerine uygun şekilde çalma becerilerinin gelişkin olduğu ve bu konudaki başarı düzeylerinin büyük oranda “Başarılı” olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 45

Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etütteki Sesleri Doğru Artiküle Edebilme” Kriterine Göre Puanları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	DURUM
DÖ1	8	7	8	8	Başarılı
DÖ2	6	6	7	6	Orta
DÖ3	7	7	8	7	Başarılı
DÖ4	7	8	5	7	Başarılı
DÖ5	7	5	8	7	Başarılı
DÖ6	7	6	7	7	Başarılı
GENEL ORTALAMASI				7	
KONTROL GRUBU					
KÖ1	7	6	7	7	Başarılı
KÖ2	6	5	7	6	Orta
KÖ3	5	5	6	5	Orta
KÖ4	6	5	7	6	Orta
KÖ5	7	7	7	7	Başarılı
KÖ6	6	5	7	6	Orta
GENEL ORTALAMASI				6,1	

Tablo 45’te göre uzmanların yapmış oldukları değerlendirme sonucuna göre; “Etütteki sesleri doğru artiküle edebilme” kriterinde deney grubu öğrencilerinin başarı durumlarının, Dö2, “Orta”, DÖ1, DÖ3, DÖ4, DÖ5, DÖ6 “Başarılı” düzeyde olduğu görülmüştür. Kontrol grubunda ise KÖ1, KÖ5 “Başarılı” düzeyde, KÖ2, KÖ3, KÖ4, KÖ6 “Orta”, düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Buna göre, deney grubu öğrencilerinin sesleri doğru artiküle edebilmedeki başarı durumlarının kontrol gruplarına oranla daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 46

Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etüdün Müzikal Cümlelerini Doğru Uygulayabilme” Kriterine Göre Puanları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	DURUM
DÖ1	6	5	6	6	Orta
DÖ2	6	5	7	6	Orta
DÖ3	8	6	9	7	Başarılı
DÖ4	7	7	7	7	Başarılı
DÖ5	6	5	8	6	Orta
DÖ6	6	5	7	6	Orta
GENEL ORTALAMASI				6,3	
KONTROL GRUBU					
KÖ1	6	5	7	6	Orta
KÖ2	5	4	7	5	Orta
KÖ3	6	4	7	6	Orta
KÖ4	5	4	7	5	Orta
KÖ5	6	5	6	6	Orta
KÖ6	6	4	7	6	Orta
GENEL ORTALAMASI				5,6	

Tablo 46’da bakıldığında; “Etüdün müzikal cümlelerini doğru uygulayabilme” kriterinde deney grubu öğrencilerinin başarı durumlarının, DÖ3, DÖ4, “Başarılı”, DÖ1, DÖ2, DÖ5, DÖ6 “Orta”, düzeyde olduğu görülmüştür. Kontrol grubuna bakıldığında tüm öğrencilerin başarı düzeylerinin “Orta”, düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Buna göre, deney grubu öğrencilerinin yalnızca iki tanesinin ezber yolu ile müzikal cümleleri doğru uygulayabildiği, geriye kalan deney grubu öğrencilerinin ve kontrol grubu öğrencilerinin ise orta düzeyde kaldığı sonucuna varılmıştır.

Tablo 47

Deney ve Kontrol Gruplarının Son Testte “Etüdü Bütünlük İçinde Çalabilme” Kriterine Göre Puanları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	DURUM
DÖ1	7	6	7	7	Başarılı
DÖ2	6	5	7	6	Orta
DÖ3	7	7	7	7	Başarılı
DÖ4	7	7	7	7	Başarılı
DÖ5	6	5	9	7	Başarılı
DÖ6	6	5	8	6	Orta
GENEL ORTALAMASI				6,7	
KONTROL GRUBU					
KÖ1	6	5	8	6	Orta
KÖ2	6	4	8	6	Orta
KÖ3	7	6	7	7	Başarılı
KÖ4	6	5	7	6	Orta
KÖ5	5	5	6	5	Orta
KÖ6	6	5	8	6	Orta
GENEL ORTALAMASI				6	

Tablo 47’de bakıldığında; “Etüdü bütünlük içinde çalabilme” kriterinde deney grubu öğrencilerinin KÖ1, KÖ3, KÖ4, KÖ5 “Başarılı” düzeyde, KÖ2, KÖ6 “Orta” düzeyde performans sergilediği görülmüştür. Kontrol grubu öğrencilerinin aynı kriterdeki başarı durumlarının ise “KÖ3 “Başarılı” düzeyde, KÖ1, KÖ2, KÖ4, KÖ5, KÖ6 “Orta” düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Buna göre, etüdü bütünlük içinde çalabilme kriterinde deney grubu öğrencilerinin etüdü ezberleme yoluyla, kontrol grubu öğrencilerine oranla daha fazla başarı gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Tablo 48

Deney ve Kontrol Grubu Son Test Sonuçları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	Durum
DÖ1	70	66	72	69,33	Orta
DÖ2	73	66	80	73	Başarılı
DÖ3	80	75	83	79,33	Başarılı
DÖ4	75	80	70	75	Başarılı
DÖ5	78	70	84	77,33	Başarılı
DÖ6	78	71	81	76,67	Başarılı
Genel Ortalama				75,11	Başarılı
KONTROL GRUBU					
KÖ1	73	69	79	73,67	Başarılı
KÖ2	70	62	79	70,33	Başarılı
KÖ3	68	64	73	68,33	Orta
KÖ4	67	63	76	68,66	Orta
KÖ5	72	71	74	72,33	Başarılı
KÖ6	72	68	76	72	Başarılı
Genel Ortalama				70,88	Başarılı

Tablo 48’de deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test sonuçlarına yer verilmiştir. Uzmanlar tarafından yapılan değerlendirme sonuçlarına göre; deney grubu öğrencilerinden DÖ1’in “Orta”, DÖ2, DÖ3, DÖ4, DÖ5 ve DÖ6’nın “başarılı” olduğu görülmüştür. Kontrol grubunda ise; KÖ3 ve KÖ4’ün “orta”, KÖ1, KÖ2, KÖ5 ve KÖ6’nın “başarılı” olduğu tespit edilmiştir.

Deney grubu öğrencilerinin genel ortalamasının 75,11, kontrol grubu öğrencilerinin genel ortalamasının 70,88 olduğu görülmüş ve bu sonuçlara göre her iki grupta “Başarılı” olduğu tespit edilmiştir.

4.6. Bağımsız Örneklem T-Testi Sonuçları

Bu analizde, deney grubundaki öğrencilerin genel başarı ortalaması 75,11 ve kontrol grubundaki öğrencilerin ortalaması 70,88 olarak gözlemlenmiştir. Her iki grupta da 6’şar öğrenci bulunmaktadır. Gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır.

Tablo 49

Deney ve Kontrol Grubu İstatistiği

Grup	n	Ortalama	Standart Sapma (SD)	Standart Hata (SE)
Deney	6	75,11	8,40	3,43
Kontrol	6	70,88	7,90	3,23

Independent Samples Test

t	df	p (Sig. 2-tailed)	Ortalama Farkı	Std. Hata	Karar
0,898	10	0,391	4,23	4,71	Anlamli fark yok (p > 0.05)

Sonuç olarak, deney ve kontrol grubu arasında gözlenen başarı ortalaması farkı istatistiksel olarak anlamlı değildir. Bu durum, örneklem büyüklüğünün küçük olması ve gruplar arası varyansın görece yüksekliğinden kaynaklanıyor olabilir.

4.7. Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Deneysel Sürece Katılan Öğrencilerin Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde deneysel sürece katılan öğrencilerin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 50

Deneysel Süreçte Etüt Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçeneklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri

	Frekans (Görüş Sayısı Toplamı)	%
Kulakla ezberleme	3	18,75
Gözle ezberleme	2	12,5
El-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme	5	31,25
Parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme	6	37,5
Hepsi	-	-
Toplam	16	100

Tablo 50’de 12 deney öğrencisine ait elde edilen 16 görüşe göre, “Deneysel süreçte etüt ezberleme aşamasında hangi ezber seçeneklerini kullandınız? (Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)” şeklinde sorulan soruya verdikleri yanıtlar; %18,75 oranında “Kulakla ezberleme”, %12,5 oranında “Gözle ezberleme”, %31,25 oranında “El-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme”, %37,5 oranında “Parçayı armonik ve biçimsel olarak

çözümleyerek ezberleme” şeklindedir. Tüm ezber seçeneklerini içeren “Hepsi” seçeneğini verilen yanıt bulunmamaktadır.

Elde edilen verilere göre; deney öğrencilerinin ağırlıklı olarak armonik çözümleme yoluyla ezberledikleri sonucuna varılmıştır. Armonik çözümleme yoluyla ezber seçeneğini %31,25 oranla el- kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme seçeneği izlemektedir.

Tablo 51

Deneysel Süreçte Ezber Çalma Becerisinin Geliştirilmesi Amacıyla Yapılan Çalışmalara İlişkin Öğrenci Görüşleri

	Frekans	%
Etüdü belli bir süre sonra ezber çalabilme	5	29,41
Etüdü armonik ve biçimsel açıdan çözümleyebilme	4	23,53
Etüdü ders öncesinde notasız çalabilme	2	11,76
Etüdü cümle cümle ezberleyebilme	6	35,30
Toplam	17	100

Tablo 51’de 12 deney öğrencisine ait elde edilen 17 görüşe göre, “Deneysel süreçte ezber çalma becerinizi geliştirmek amacıyla hangi çalışmalarını yaptınız? (Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)” şeklinde sorulan soruya verdikleri yanıtların, %35 oranında “Etüdü cümle cümle ezberleme”, %29,41 oranında “Etüdü belli bir süre sonra ezber çalma”, %23,53 oranında “Etüdü armonik ve biçimsel açıdan çözümleme” ve %11,76 oranında “Etüdü ders öncesinde notasız çalma” şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen verilere göre, deney öğrencilerin ezber çalma becerilerini geliştirmek amacıyla sırasıyla etüdü cümle cümle ezberleme, etüdü belli bir süre sonra ezber çalma ve etüdü armonik ve biçimsel açıdan çözümleme çalışmaları yaptıkları sonucuna varılmıştır.

Tablo 52

Ezber Tekniğinin Kullanılmasına Yönelik Sistemik Çalışmalar Yapılması Gereğine İlişkin Öğrenci Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	3	50
Büyük ölçüde	3	50
Kısmen	-	-
Çok az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	6	100

Tablo 52’de deney öğrencilerinin, “Deneysel süreçte uyguladığınız ezber tekniğinin kullanılmasına yönelik sistemik çalışmalar yapılması gereğine ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna vermiş oldukları yanıtların %50 oranda “Tamamen”, %50 oranında ise “Büyük ölçüde” şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen verilere göre deney öğrencilerinin genel olarak ezber tekniğinin kullanılmasına yönelik çeşitli sistematik çalışmalar yapılması gerekliliğine inandığı sonucuna varılmıştır.

Tablo 53

Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	2	33,3
Büyük ölçüde	2	33,3
Kısmen	2	33,3
Çok az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	6	100

Tablo 53'te bakıldığında; “Deneysel süreçte uygulamış olduğunuz ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna deney öğrencilerinin %33,3 oranında “Tamamen”, %33,3 oranında “Büyük ölçüde”, %33,3 oranında “Kısmen” yanıtını verdikleri tespit edilmiştir. Buna göre öğrencilerin bireysel çalgı derslerinde ezber tekniğinin gerekliliği konusunda olumsuz bir bakış açısına sahip olmadıkları görülmektedir.

Tablo 54

Ezber Çalma Tekniğinden Çalgı Eğitimi (Viyola) Dersinde Yararlanmaya İlişkin Öğrenci Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	1	16,7
Büyük ölçüde	3	50
Kısmen	2	33,3
Çok az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	6	100

Tablo 54'e bakıldığında “Deneysel süreçte uygulamış olduğunuz ezber çalma tekniğinden Çalgı eğitimi (Viyola) dersinde ne ölçüde yararlanmaktasınız?” sorusuna deney öğrencilerinin %50 oranında “Büyük ölçüde”, %33,3 oranında “Kısmen”, %16,7 oranında “Tamamen” yanıtını verdikleri görülmüştür. Buna göre öğrencilerin viyola derslerinde ezber tekniğinden yararlandığı tespit edilmiştir.

Tablo 55

Ezber Tekniği Kullanan Kişinin Tanımlanmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri

	Frekans	%
Belleğini iyi kullanabilen	5	41,67
Geniş bir repertuarı olan	2	16,67
Her durumda seslendirme için hazır etüdü/eseri olan	4	33,33
Bağımsız	-	
Hepsi	1	8,33
Toplam	12	100

Tablo 55’te 12 deney öğrencisine ait elde edilen 12 görüşe göre “Ezber tekniği kullanan kişiyi nasıl tanımlarsınız? (Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)” sorusuna vermiş oldukları yanıtların, %41,67 oranında “belleğini iyi kullanabilen”, %33,33 oranında “Her durumda seslendirme için hazır etüdü/eseri olan”, %16,67 oranında “Geniş bir repertuarı olan”, %8,33 oranında “Hepsi” şeklinde olduğu görülmüştür.

Bu veriler doğrultusunda deney öğrencilerin %41,67 oranında ezber tekniği kullanan kişinin belleğini iyi kullanabilen bireyler olduğu düşüncesine sahip oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 56

Ezber Çalma Tekniğinin Konser-Çalgı Sınavı Başarısını Ne Ölçüde Etkilediğine İlişkin Öğrenci Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	-	-
Büyük ölçüde	6	100
Kısmen	-	-
Çok az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	6	100

Tablo 56’da deney öğrencilerinin “Deneysel süreçte uygulamış olduğunuz ezber çalma tekniğinin konser-çalgı sınavı başarısını etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna vermiş oldukları yanıtların %100’ünün “Büyük ölçüde” şeklinde olduğu görülmektedir.

Elde edilen bu veriler doğrultusunda öğrencilerin tamamının ezber çalmanın konser ya da sınav başarısını büyük ölçüde etkilediği sonucuna vardıkları tespit edilmiştir.

Tablo 57

Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Diğer Alan Derslerini Etkilediğine İlişkin Öğrenci Görüşleri

	Frekans	%
Tamamen	2	33,3
Büyük ölçüde	2	33,3
Kısmen	1	16,7
Çok az	1	16,7
Hiç	-	-
Toplam	6	100

Tablo 57’ye bakıldığında deney öğrencilerinin “Çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın diğer alan derslerini etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?” sorusuna vermiş oldukları yanıtların %33,3 oranında “Tamamen”, %33,3 oranında “Büyük ölçüde”, %16,7 oranında “Kısmen”, %16,7 oranında “Çok az” olduğu görülmektedir.

Elde edilen bu veriler doğrultusunda öğrencilerin genel olarak diğer müzik alanı derslerini ezber tekniği kullanmanın olumlu yönde etkilediği görüşüne sahip oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 58

Müzikal Çalmada Ezberlemenin Önemine İlişkin Öğrenci Görüşleri

	Frekans	%
Önemlidir	6	100
Önemli değildir	-	-
Toplam	6	100

Tablo 58’de “Bir etüdün / eserin müzikal çalınmasında ezberlenmiş olması önemli midir? Açıklayınız.” sorusuna deney öğrencilerinin %100 oranında “Önemlidir” yanıtını verdikleri görülmektedir. Öğrenciler açıklama kısmında şu ifadeleri kullanmıştır:

- Müzikal belleğin gelişmesi için önemlidir.
- Önemlidir çünkü hata yapma durumumuz azalır ve eseri daha temiz, telaşlanmadan çalmamıza neden olur.
- Önemlidir. Eserin veya etüdün daha kolay çalınmasını sağlar.
- Önemlidir çünkü notaya bağlı olmadan kendini dinleyerek özgürce çalmak önemlidir.
- Önemlidir, ezber yapmak hafızayı kuvvetlendirir müzik kulağını geliştirir.
- Önemlidir, müziği daha çok anlayıp yansıtabilme fırsatı oluyor.

Elde edilen veriler doğrultusunda deney öğrencileri ezber tekniği kullanarak bir etüdü ya da eseri seslendirirken müzikal hakimiyetin daha yüksek olduğu düşüncesine sahip oldukları sonucuna varılmıştır.

Tablo 59

Ezber Çalmanın Olumlu/Olumsuz Sonuçlarına İlişkin Öğrenci Görüşleri

	Frekans	%
Olumlu	6	50
Olumsuz	6	50
Toplam	12	100

Tablo 59’da “Ezber çalmanın olumlu/olumsuz sonuçları açısından başkaca düşüncelerinizi açıklayınız.” sorusuna %50 oranında “Olumlu sonuçlar” , %50 oranında “Olumsuz sonuçlar” yanıtının verildiği görülmektedir. Öğrenciler açıklama kısmında şu ifadeleri kullanmıştır:

- Olumlu sonuçları çalgıya hakimiyet ve güvenin artması
- Olumlu sonuçları: daha temiz ve bilerek çaldığımız için hata yapma durumumuzun az olmasıdır. Olumsuz sonucu: ise yanlış ezber sonucunda kalıcı hatalara yol açabilmesidir.
- Olumlu sonuç: Etüt veya eser daha müzikal çalınıyor Olumsuz sonuç: Yanlış ezberin geri dönüşü olmuyor.
- Olumsuz olarak yanlış ezberlenen bir eseri düzeltmek zor olabilir ve benzer cümlelerde ezbere düşünüp yanlış şekilde çalınabilir
- Olumlu sonuç: benzer çalışmaları daha kısa sürede kavramak
- Olumsuz sonuçları olarak zaman zaman cümlelerin yerlerini karıştırmak mümkün olabiliyor.
- Olumlu sonuç: Ezber yaparak çalmak sınavda ya da sahnede daha olumlu etki bırakır.

Elde edilen veriler doğrultusunda deneye katılan öğrencilerin etüt ya da eser ezberlemenin hem olumlu hem de olumsuz yönleri olabileceği düşüncesinde oldukları belirlenmiştir. Olumlu sonuçların yanı sıra en çok yanlış ezber yapmaktan hatalardan kaynaklı olumsuz sonuçları olabileceği düşüncesinde oldukları tespit edilmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen bulgulara dayanılarak varılan sonuçlara ve bu sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1.Sonuçlar

Bulgular ve yorum bölümüne dayalı olarak elde edilen sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

5.1.1. Ezber Çalma Tekniğinin Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Öğretim elemanlarına uygulanan anketin ezber çalma tekniğinin kullanımına ilişkin sonuçlarına göre;

- 13 öğretim elemanının, ezber tekniğini kısmi ölçüde kullanmaya ihtiyaç duydukları,
- 17 öğretim elemanlarının büyük ölçüde tüm ezber yöntemlerini kullanmayı uygun bulduğunu belirttikleri,
- 24 öğretim elemanının ezber çalmayı geliştirmek amacı ile büyük ölçüde etüt ya da eseri belli bir süre sonra ezber çalınmasını öğrenciden talep ettikleri,
- 13 öğretim elemanının ezber tekniğinin bireysel çalgı derslerinde büyük ölçüde kullanılması gerekliliği görüşünde oldukları,
- 11 öğretim elemanının ezber tekniğinin çalgı eğitiminde büyük ölçüde başarı sağlayacağını düşündükleri,

- 17 öğretim elemanının ezber yönteminin kullanılmasına ilişkin sistematik çalışmalar yapılmasının büyük ölçüde gerekliliğine inandıkları,
- 25 öğretim elemanının ezber çalmanın sakıncaları olmadığını düşündükleri,
- 11 öğretim elemanı ezber tekniği kullanan kişiyi “bağımsız” olarak tanımladıkları tespit edilmiştir.

5.1.2. Ezber Çalma Tekniğinin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Öğretim elemanlarına uygulanan anketin ezber çalma tekniğinin performans üzerindeki etkisine ilişkin sonuçlarına göre;

- 16 öğretim elemanının ezber çalmanın performans üzerinde büyük ölçüde olumlu etkisi olduğunu düşündükleri,
- 17 öğretim elemanının ezber tekniği kullanmanın büyük ölçüde çalgı hakimiyetine etkisi olduğunu düşündükleri,
- 15 öğretim elemanının çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın diğer çalgılara da büyük ölçüde etkili olduğuna inandıkları,
- 11 öğretim elemanının işitme ve armoni derslerinde kazanılan bilgi, beceri ve davranışların büyük ölçüde ezber tekniğine katkı sağladığı görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

5.1.3. Ezber Çalma Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Öğretim elemanlarına uygulanan anketin ezber çalma tekniğinin yorum ve seslendirme üzerindeki etkisine ilişkin sonuçlarına göre;

- 13 öğretim elemanının çalgı derslerinde kullanılan ezber tekniğinin büyük ölçüde müzikaliteyi olumlu etkilediği görüşünde oldukları,
- 13 öğretim elemanının ezberlenmiş bir eserin büyük ölçüde daha iyi yorumlanacağını düşündükleri,

- 15 öğretim elemanının konser /sınav programını ezbere çalmanın dinleyici üzerinde büyük ölçüde olumlu etki bırakacağı görüşünde oldukları,
- 15 öğretim elemanının eser/etüdün müzikal yönden ezberlenmiş olmasının büyük ölçüde önem taşıdığını düşündükleri,
- 15 öğretim elemanının ezber çalmanın yorumculuk ve seslendirme üzerinde büyük ölçüde önem taşıdığı görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

5.1.4. Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminde Kullanılmak Üzere Hazırlanan Etütlerin Biçimsel Yapısı ve Teknik Analizlerine Göre Sonuçlar

- 9.sınıf düzeyi için, Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu I 'de yer alan 131 no'lu H. Sitt etüt Sol majör tonunda yazılmış ve 53 ölçüden oluşmaktadır. Etüt (A B A') üç bölümlü şarkı formundan oluşmuştur.

Teknik analizinde sağ el için üç bağlı bütün yay kullanımı, ayrı yay kullanımı, sol el için 1.parmak ve 4. Parmak oktav çalınması, çift tel çalınması güçlükleri bulunmaktadır.

- 10.sınıf düzeyi için Ömer CAN Viyola Metodu II 'de yer alan 102 no'lu Mazas etüt Do minör tonunda yazılmış ve 25 ölçüden oluşmaktadır. Etüt 6 cümleden oluşmaktadır. (a b c; a b' d) Buna göre etüt 2 bölümlü şarkı formundadır (A B).

Teknik analizinde sağ el için dörtlük ve noktalı 8'lik 16'lık notla değerlerinin bir bağ içinde çalınması, bağ sonu staccato yapma, sol el için I-III pozisyon geçişi, III-I pozisyon geçişi, bağ içinde pozisyon geçişi, çift tel çalma güçlükleri bulunmaktadır.

- 11 ve 12. sınıf düzeyi için Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu III 'de yer alan 5 no'lu Grünwald etüt Si bemol majör tonunda yazılmış ve 36 ölçüden oluşmaktadır. Etüt 4 cümleden oluşmaktadır. (a a' ; b a''). Buna göre etüt 2 bölümlü şarkı formundadır. (A A')

Teknik analizinde sağ el için 16'lık notalardan sonra gelen 8'lik legato notalar, noktalı dörtlük notalardan sonra gelen 8'lik legato notalar, bağ içinde yayı durdurarak çalma, sol el için Pozisyon geçişlerinde legato notalar, I-III pozisyon geçişi, I-II pozisyon geçişi güçlükleri bulunmaktadır.

5.1.5. Viyola Öğretiminde Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Ders Planlarına Yönelik Sonuçlar

Bulgular ve Yorum bölümü 3. alt problemde döküm halinde yer almakta olan ders planları 3 bölümden (Giriş, Öğrenme-öğretme Durumları, Ölçme-Değerlendirme) oluşup, ağırlık merkezini öğrenme-öğretme durumları (Etkinlik) oluşturmaktadır.

Bu bölümde ezber yöntemine ilişkin haftalık etkinlikler sergilenmiş ve son bölümde haftalık değerlendirilmeleri alınmıştır.

5.1.6. Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Materyalin Deney ve Kontrol Gruplarındaki Ara Test Sonuçları

Tablo 60

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Karşılaştırılmalı Ara Test Sonuçları

Deney grubu	4. Hafta	Durum	Kontrol grubu	4. Hafta	Durum
DÖ1	100	Çok Başarılı	KÖ1	90	Çok Başarılı
DÖ2	95	Çok Başarılı	KÖ2	80	Başarılı
DÖ3	100	Çok Başarılı	KÖ3	80	Başarılı
DÖ4	100	Çok Başarılı	KÖ4	75	Başarılı
DÖ5	100	Çok Başarılı	KÖ5	60	Orta
DÖ6	100	Çok Başarılı	KÖ6	65	Ota
Genel Ortalama	99,16	Çok Başarılı	Genel Ortalama	75	Başarılı

Deney sürecinin 4. haftasında uygulanan ara test sonuçlarına göre; deney grubu öğrencilerinin aldıkları puanların aritmetik ortalamasının 99,16 olduğu, bu puanın yönerge doğrultusunda “Çok başarılı” durumda olduğu, kontrol grubu öğrencilerinin ise aldıkları puanların aritmetik ortalamasının 75 olduğu, bu puanın yönerge doğrultusunda “Başarılı” olduğu sonucuna varılmıştır.

5.1.7. Ezber Yöntemine İlişkin Hazırlanan Materyalin Deney ve Kontrol Gruplarındaki Son Test Sonuçları

Tablo 61

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Karşılaştırılmalı Son Test Sonuçları

DENEY GRUBU	1.Uzman	2.Uzman	3.Uzman	ORTALAMA	Durum
DÖ1	70	66	72	69,33	Orta
DÖ2	73	66	80	73	Başarılı
DÖ3	80	75	83	79,33	Başarılı
DÖ4	75	80	70	75	Başarılı
DÖ5	78	70	84	77,33	Başarılı
DÖ6	78	71	81	76,67	Başarılı
Genel Ortalama				75,11	Başarılı
KONTROL GRUBU					
KÖ1	73	69	79	73,67	Başarılı
KÖ2	70	62	79	70,33	Başarılı
KÖ3	68	64	73	68,33	Orta
KÖ4	67	63	76	68,66	Orta
KÖ5	72	71	74	72,33	Başarılı
KÖ6	72	68	76	72	Başarılı
Genel Ortalama				70,88	Başarılı

“Performans Testi” olarak adlandırılan son testte üç uzmanın değerlendirme sonuçlarının aritmetik ortalamasına göre; deney grubu öğrencilerinin aldıkları puanların aritmetik ortalamasının 75,11 olduğu, bu puanın yönerge doğrultusunda “Başarılı” durumda olduğu, kontrol grubu öğrencilerinin ise aldıkları puanların aritmetik ortalamasının 70,88 olduğu, bu puanın yönerge doğrultusunda “Başarılı” olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda, ezber tekniği kullanan öğrenciler ile geleneksel yöntemlerle etüdü çalışan öğrenciler arasında başarı açısından büyük ve anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır.

5.1.8. Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Deneysel Sürece Katılan Öğrencilerin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Deneysel Sürece Katılan Öğrencilere uygulanan anketin sonuçlarına göre;

- 15 öğrencinin etüdü armonik ve biçimsel açıdan çözümlene yoluyla ezberledikleri,

- 6 öğrencinin ezber çalma becerisinin geliştirilmesi amacıyla etüdü cümle cümle ezberlemek gerektiğini düşündüğü,
- 3 öğrencinin ezber tekniğinin kullanılmasına yönelik sistematik çalışmaların yapılmasına tamamen gerekli olduğunu düşündüğü,3 öğrencinin ise büyük ölçüde gerekli olduğunu düşündüğü,
- 2 öğrencinin bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinin kullanımını tamamen gerekli bulduğu, 2 öğrencinin büyük ölçüde gerekli bulduğu, 2 öğrencinin ise kısmi derece de gerekli bulduğu,
- 3 öğrencinin viyola derslerinde ezber çalma tekniğinden büyük ölçüde yararlandığı,2 öğrencinin kısmen yararlandığı,
- 5 öğrencinin ezber tekniği kullanan kişiyi belleğini iyi tanımlayan, 4 öğrencinin her durumda seslendirmek için hazır etüdü olan olarak tanımladığı,
- 6 öğrencinin ezber çalma tekniğinin konser ya da çalgı sınavındaki başarısını büyük ölçüde etkilediği görüşünde olduğu,
- 2 öğrencinin ezber tekniği kullanımının diğer alan derslerini tamamen etkilediği, 2 öğrencinin büyük ölçüde etkilediği görüşünü savunduğu,
- 6 öğrencinin müzikal çalmada ezberlemeyi önemli bulduğu,
- 6 öğrencinin ezber çalmanın hem olumlu hem de olumsuz sonuçları olabileceği düşüncesinde oldukları; olumlu sonuçları bakımından, çalgı hakimiyeti, güven, bilerek çalmanın hatayı aza indirgeyeceği, daha müzikal çalma, benzer çalışmaların daha kısa sürede kavranması, ezber yaparak sınav ya da konserde daha olumlu etki bırakacağı tespitinde buldukları, olumsuz sonuçları bakımından, yanlış ezber sonucu kalıcı hataların olacağı tespitinde buldukları sonucuna varılmıştır.

5.2.Tartışma

Bu araştırma kapsamında elde edilen bulgular, bireysel çalgı eğitimi sürecinde ezber çalma tekniğinin öğretim elemanları ve öğrenciler açısından çok boyutlu olarak değerlendirildiğini ve bu yöntemin pedagojik süreçte belirli bir yer edindiğini ortaya koymaktadır. Öğretim elemanlarına yönelik anket bulguları, ezber çalma yönteminin yaygın olarak kullanıldığını ve büyük ölçüde faydalı bulunduğunu göstermektedir. Öğretim elemanlarının bir kısmı ezber

teknikini kısmi ölçüde kullanmaya ihtiyaç duyduklarını belirtmiş olsa da önemli bir kısmı bu yöntemi bütüncül biçimde uygun bulmakta ve özellikle bireysel çalgı derslerinde ezberin uygulanmasını gerekli görmektedir. Öğrencilere belirli bir sürenin ardından eser ya da etütleri ezber çalmalarının talep edilmesi, ezberin eğitim sürecine entegre edildiğini göstermektedir. Ayrıca öğretim elemanlarının ezber yönteminin çalgı eğitiminde başarıya katkı sunduğu ve ezber yapan öğrencilerin daha bağımsız bireyler olarak tanımlanabileceği yönündeki görüşleri, bu yöntemin yalnızca teknik bir beceri değil, aynı zamanda sanatsal ve bireysel gelişimi destekleyen bir araç olarak değerlendirildiğine işaret etmektedir.

Ezber çalma tekniğinin performans üzerindeki etkilerine ilişkin bulgular, ezberin çalgı hâkimiyeti, sahne güveni ve genel icra başarısı açısından olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, müzik eğitimi literatüründe sıkça vurgulanan ezberlemenin bilişsel yükü azaltarak daha etkili ve özgüvenli icralara zemin hazırladığı yönündeki değerlendirmelerle örtüşmektedir. Ezber çalma süreci, öğrencilerin yalnızca belleği değil, aynı zamanda dikkat, odaklanma ve yapısal analiz gibi üst düzey zihinsel becerilerini de geliştirmektedir. Bununla birlikte, ezberin yorum ve seslendirme üzerindeki etkilerine ilişkin öğretim elemanı görüşleri, ezberin müzikaliteyi destekleyen, yorum derinliğini artıran ve dinleyiciyle kurulan etkileşimi güçlendiren bir yönünün olduğunu ortaya koymaktadır. Ezberin seslendirmeyi daha içselleştirilmiş ve anlamlı hale getirdiği yönündeki görüşler, müzikal anlatımın zihinsel hazırlıkla ne ölçüde ilişki içinde olduğunu göstermektedir. Bu durum, ezberin yalnızca mekanik bir tekrar süreci olmadığını, aksine müzikal düşünmenin ve sanatçı kimliğinin gelişmesinde önemli bir rol oynadığını düşündürmektedir.

Araştırma kapsamında incelenen etütlerin biçimsel ve teknik analizleri, ezber yönteminin yalnızca zihinsel değil, aynı zamanda motor becerilerle ilişkilendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Etütlerin form yapılarının öğrencilerin bellekte örgütlenme becerilerini kolaylaştırdığı, teknik zorluklarının ise ezberin sağ ve sol el koordinasyonu ile ilişkilendirilmesini gerektirdiği görülmektedir. Bu bulgu, ezberin bütüncül bir müzikal gelişimi destekleyebilmesi için teknik yeterlilikle birlikte biçimsel analiz yetisinin de öğrenciye kazandırılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ezber tekniğine dayalı olarak hazırlanan ders planlarının öğrenme-öğretme süreçlerini etkinlik merkezli yapılandırması ve haftalık değerlendirmelerle desteklenmesi, ezberin sistematik ve sürdürülebilir bir eğitim yöntemi olarak kullanılmasının mümkün olduğunu göstermektedir. Bu durum, ezberin gelişimi güzel değil, yapılandırılmış ve kontrollü bir şekilde yürütülmesi gerektiği fikrini güçlendirmektedir.

Deney ve kontrol grubu öğrencileriyle yapılan karşılaştırmalı testler, ezber yöntemi uygulanan öğrencilerin ara testlerde oldukça yüksek başarı gösterdiğini ortaya koymaktadır. Deney grubu öğrencilerinin dördüncü haftada ulaştığı başarı düzeyi, ezberin kısa vadede öğrenme ve performans üzerinde güçlü bir etkisi olduğunu göstermektedir. Ancak son test sonuçlarında bu farkın azaldığı ve her iki grubun da “başarılı” düzeyde olduğu görülmektedir. Bu durum, ezberin özellikle öğrenme sürecinin ilk aşamalarında etkili olduğunu, fakat kalıcı öğrenme açısından tek başına yeterli olmayabileceğini düşündürmektedir. Bu bulgu, ezberin destekleyici bir strateji olarak kullanılması gerektiği, ancak tek öğretim yöntemi olarak düşünülmemesi gerektiği yönünde yorumlanabilir. Öğrenmenin kalıcılığı açısından ezberin yanında kavramsal analiz, teknik çalışma ve müzikal ifade boyutlarının da bütüncül olarak ele alınması gerekmektedir.

Öğrencilerin ezber yöntemine ilişkin görüşleri ise öğretim elemanlarının görüşleriyle büyük ölçüde örtüşmektedir. Öğrencilerin büyük bir kısmı ezberin müzikal çalma, sahne performansı, özgüven ve teknik yeterlik üzerinde olumlu etkileri olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca ezber sürecinde biçimsel ve armonik analiz yaptıklarını ifade etmeleri, öğrencilerin bu yöntemi bilinçli bir şekilde uyguladıklarını göstermektedir. Öte yandan bazı öğrencilerin ezberin olumsuz etkileri olabileceğini belirtmeleri de dikkat çekicidir. Özellikle yanlış ezberlemenin kalıcı hatalara yol açabileceği yönündeki değerlendirmeler, ezberin pedagojik açıdan dikkatle yürütülmesi gerektiğini göstermektedir. Bu bağlamda ezber, denetimsiz uygulandığında öğrencinin performansına zarar verebilecek bir unsur haline gelebilmektedir. Bu nedenle ezberin doğru stratejilerle, öğretim elemanı rehberliğinde ve müzikal anlayışa dayalı olarak yapılandırılması son derece önemlidir.

Sonuç olarak, araştırma bulguları ezber çalma tekniğinin bireysel çalgı eğitimi içerisinde anlamlı, çok boyutlu ve etkili bir yöntem olarak yer bulduğunu göstermektedir. Ezber, teknik gelişim, müzikalite, yorum gücü, sahne hakimiyeti ve özgüven gibi birçok beceriyi aynı anda destekleyebilecek bir araç olarak değerlendirilmektedir. Ancak bu yöntemin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için öğrenciye özgü, planlı, sistematik ve pedagojik ilkelere dayalı bir öğretim süreciyle bütünleştirilmesi gerekmektedir. Ezber, bilinçli bir şekilde uygulandığında, öğrencinin hem sanatsal hem de bireysel gelişimini destekleyen güçlü bir eğitim aracı olarak işlev görebilecektir.

5.3.Öneriler

1. Viyola öğretiminde ezber yönteminin kullanımıyla ilgili olarak:

- Ezber yönteminin performansı artıran etkileri olduğu düşüncesinden hareketle, bireysel çalgı eğitiminde planlı ve düzenli bir şekilde uygulanması önerilmektedir.
 - Ezber tekniklerinin öğrencilerin bireysel öğrenme durumlarına göre (görsel, işitsel, kinestetik vb.) çeşitlendirilerek uygulanması, öğrenme sürecini daha etkili kılacaktır.
2. Ezber yöntemine uygun etüt ve materyal geliştirme konusunda:
- Teknik ve müzikal ilerlemeyi desteklemek amacıyla, öğrenci düzeyine uygun analiz temelli etütler, repertuvar ya da müfredat geliştirilerek ders sürecinde kullanılabilir.
 - Viyola eğitiminde ezber becerilerini geliştirmek amacıyla, nota okuma, form analizi, nüans uygulamaları ve teknik çalışmaları içeren çeşitlendirilmiş materyallerin hazırlanması ve kullanılması, öğrenme sürecinin önemli ölçüde verimli hale getirecektir.
3. Ders planları ve öğretim süreciyle ilgili olarak:
- Ezber yöntemine dayalı bir müfredat oluşturulması ve bu müfredata uygun hazırlanan ders planlarının; görsel, işitsel, zihinsel ve motor bellek süreçlerini destekleyecek şekilde yapılandırılması önerilmektedir.
 - Ders planı çerçevesinde oluşturulan öğretim etkinliklerinin öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlardaki gelişimlerini destekleyecek şekilde hazırlanması önem arz etmektedir.
4. Deney ve kontrol gruplarına ilişkin test sonuçlarına bağlı olarak:
- Ezber tekniğine dayalı öğretim sürecinin, öğrencilerin performans gelişimine katkı sağladığı sonucu nedeniyle çalgı eğitiminde ezber yöntemine daha fazla yer verilmesi ve bu yöntemin pedagojik temellere dayandırılarak uygulanması önerilmektedir.
 - Çalgı eğitimine yönelik performans gelişimini ölçen sınavlarda ezber tekniği kullanılarak çalınan eserlerin değerlendirilmesine yönelik ölçütlerin belirlenmesi ve bu doğrultuda bir ölçme-değerlendirme yaklaşımı geliştirilmesi önerilmektedir.
5. Öğrenci görüşlerine dayalı öneriler:
- Öğrencilerin ezberin olumlu katkılarını fark ettiği, ancak yanlış ezberin yaratabileceği sorunlara karşı dikkatli olunması gerektiği düşüncesinden hareketle, öğrencilerin ezber sürecinde öğretmen rehberliğinde çalışmaları, karşılaşılan

güçlüklerin çözüme kavuşturulması ve yanlış ezberlemenin önüne geçilmesi için düzenli kontrol sistemlerinin oluşturulması önerilmektedir.

- Ezber yapan öğrenciler belleğini daha iyi kullanmakta, performansa daha hazır olmaktadır.ve daha başarılı bir performans sergilemektedir. Bu düşünceye göre öğrencilerde bellek gelişimini destekleyici biçimsel analiz, zihinsel tekrar gibi egzersizlerin ders içeriklerine dahil edilmesi önerilmektedir.

6. Genel öneriler:

- Eğitim fakülteleri, güzel sanatlar fakülteleri ve güzel sanatlar liselerinde görev yapan öğretim elemanlarına yönelik ezber yöntemine ilişkin seminer, hizmet içi eğitim ve atölye çalışmaları düzenlenmesi önerilmektedir.
- Deney süreçlerinin uzaması halinde deney ve kontrol grupları arasındaki farkın artabileceği düşüncesiyle benzer çalışmalarda deney sürecinin uzun tutulması önerilmektedir.
- Ezber yöntemine ilişkin literatür desteği artırılmalı; bu alanda yeni akademik çalışmalar, uygulamalı araştırmalar ve uygulamalara rehberlik edebilecek materyaller hazırlanarak öğretmenlerin ve öğrencilerin erişimine sunulabilir.

KAYNAKLAR

- Anderson, J. R. (1995). *Cognitive psychology and its implications* (4th ed.). New York: Freeman.
- Arık, Đ.A. (1995). *Öğrenme psikolojisine giriş*. İstanbul: Der.
- Artaç, A. (2021). Füg formu özelinde piyano müziğini ezberleme üzerine öneriler. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, 8(75), 2596-2607.
- Bilgin, N. (2006). *Sosyal bilimlerde içerik analizi teknikler ve örnek çalışmalar*. Ankara: Siyasal.
- Bulut, M.H. (2018). Eğitim fakültesi müzik eğitimi ana bilim dallarındaki öğrencilerin çalgı çalmada ezberi kullanma durumları Sivas örneği. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 4(2), 1-6
- Chaffin, R., Imreh, G. and Crawford, M. (2002). *Practicing perfection - memory and*
- Chua, W. L. (2015). *Memory and the pianist: practical strategies for improving memorization and performance recall* (A Doctoral Document). [https://ttuir.tdl.org/bitstream/handle/2346/66124/CHUA-PROJECTPAPER - DMA2015.pdf?sequence=1](https://ttuir.tdl.org/bitstream/handle/2346/66124/CHUA-PROJECTPAPER-DMA2015.pdf?sequence=1) sayfasından erişilmiştir.
- Çakal, A. C. & Yiğit, E. F. (2024). Müzikte ezberlemenin önemi üzerine bir literatür çalışması. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 14, 1288-1299.
- Çaparlar, C. Ö., & Dönmez, A. (2016). Bilimsel araştırma nedir, nasıl yapılır? *Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği Dergisi*, 44(4), 212–218.
- Dalkıran, E., & Berki, T. (2009). *A sample of “study analysis model” for violin training: Mazas, Opus 36/6*, Mezinárodní Webový Sborník Hudební Výchovy, Katedra Hudební Výchovy, Pedagogická Fakulta Ostravská Univerzita, 35-42, Ostravě.

- Derican, B. & Albuz, A. (2008). Viyola öğretiminde Türk müziği dizilerine dayalı oluşturulan makamsal içerikli etütlerin işlevsellik durumuna ilişkin öğretim elemanı görüşleri. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 34-43.
- Duman, B. (2004). *Öğrenme öğretme kuramları ve süreç temelli öğretim*. Ankara: Anı.
- Duru, E.G. & Köse, H.S. (2016). Keman eğitiminde ezber yöntemine dayalı bir öğretim programı önerisi. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 24, 24.
- Duru, E.G.& Köse, H.S. (2016). Müziksel ezber üzerine nitel bir çalışma. *International Journal of Social Science*, 43, 121-131.
- Enikeev, M. (2009). *General and social psychology*. Moskow.
- Ercan, N. (2003). *Piyano eğitiminde müzikalite kavramının kazandırılması açısından genel yaklaşımlar*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Eren, S. & Ece S. (2007). Devlet konservatuvarları müzik bölümü yaylı çalgılar anasanat dalı öğrencilerinin enstrüman çalmada ezberi kullanma durumları (Hacettepe Üniversitesi örneği). *Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 167-185.
- Eren, S. (2006). *Devlet konservatuvarları müzik bölümü ilköğretim ve lise devresi yaylı çalgılar anasanat dalı öğrencilerinin enstrüman çalmada ezberi kullanma / ezber çalma durumları (Hacettepe Üniversitesi örneği)*. Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Eroğlu, Ö. (2010). *Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin piyano eserlerini ezbere çalma başarılarında analitik ezberleme yaklaşımının etkililiği*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Eroğlu, Ö. (2011). Piyano eserlerine yönelik analitik ezberleme yaklaşımının etkililiği. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2), 569-582.
- Fenmen, M. (1991). *Müzikçinin el kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Fıske, J. (1996). *İletişim çalışmalarına giriş*. (S. İrvan, Çev.). Ankara: Bilim ve Sanat
- Froggatt, A. T. (1910). The viola. *The Musical Times*, 51(812), 638-640.
- Gage, N. L. & Berliner, D. C. (1988). *Educational psychology*. Boston: Houghton Mifflin

- Görgülü, Ö. (2006). *20.yüzyıl çağdaş Türk Müziği 'nde viyola repertuarı*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Haydon, G. (1996). *Internalization via Memorization for the Intermediate Student*. In J. Lyke, Y. Enoch and G. Haydon (Eds.). *Creative Piano Teaching* (p. 340-347). (Third edition). Champaign, Illinois: Stipes Publishing.
- Iorio C., Brattico E., Larsen F.M., Vuust P.& Bonetti L. (2022). *The effect of mental practice on music memorization* *society for Education, Music and psychology reasearch* vol 50(01)230-244
- Jelen. B. & Ökdem E. (2022). Piyanoda ezber ve müzik bellek türleri. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 58, 393-409.
- Kalan,K.B. (2019). *Kulaktan şarkı öğrenme yönteminin müzik öğretmenliği programı öğrencilerinin ezberleme ve deşifre becerisine etkisi*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Kamacıoğlu, F. (1996). *Güzel sanatlar liselerinde müzikle ilgili eğitime genel bakış ve öneriler*. I. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Kendall, J. D. (1966). *Talent education and suzuki*. Washington, DC: Music Educators
- Kudatgobilik, S. (2019). *Klasik batı müziği icrasında literatür açısından ezber olgusu*. *Konservatorium*, 6, 91-103.
- Kurtuldu, K. (2007). *Bilgiyi işleme modeline dayalı piyano eğitiminde genel öğrenme stratejilerinin yeri ve görsel imajlar oluşturma yönteminin kullanılabilirlik düzeyi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kurtuldu, K. (2009). Czerny Op. 299 30 numaralı etüte yönelik teknik ve biçimsel analiz. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1, 28-38
- Lohmeyer, A. (2022). The effect of varying encoding conditions on jazz, instrumental, and choral musicians' memorization accuracy: implications for music literacy society for education. *Music and Psychology Reasearch*, 50(01)265-279
- Matthay, T. (1979). *On memorizing and playing from memory and on the laws of practice generally*. (Eleventh Edition). London: Oxford University.

- McCown, R. R. & Roop, P. (1992). *Educational psychology and classroom practice*. Allyn and Bacon: A Division of Simon and Schuster Inc., Needham Heights, Massachusetts
- Mishra, J. (2007) *Correlating Musical Memorization Styles and Perceptual Learning Modalities* Visions of Research in Music Education uconn library universty of Houston National Conference.
- Özer, B. (2020). *Piyano eğitiminde zihinsel çalışma ve ezberlemenin önemi*. Harun Şahin (Ed.).Eğitim Bilimleri Teori, Güncel araştırmalar ve yeni eğilimler, s:23-43., Iwpe.
- Özfindık, Z. (2009). *Güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümlerinde kullanılan viyola metodları üzerine bir inceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Kayseri.
- Parasız, G. (2010). Eğitim müziği eksenli keman öğretiminde kullanılmakta olan çağdaş Türk müziği eserlerinin tespitine yönelik bir çalışma. *Sanat Dergisi*, 0(15), 19-24. *piano performance*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Sak, Ö.S. (1997). *İlköğretim okullarında müzik eğitimi ve çocuk şarkıları üzerine bir araştırma*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Schleuter, S. (1997). *A sound approach to teaching instrumentalists*. New York: Schirmer.
- Senemoğlu, N. (2001). *Gelişim, öğrenme ve öğretim- kuramdan uygulamaya*. Ankara: Gazi.
- Songur, M. (1995). *Mahalli idarelerde performans ölçümü*. Ankara: Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü.
- Sonsel, Ö. B. (2018). Türkiye’de viyola alanında yazılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 47,340-359.
- Subaşı, G. (1999). Bilişsel öğrenme yaklaşımı- bilgiyi işleme kuramı. *Mesleki Eğitim Dergisi*, 1(2), 27-36.
- Tay, B. (2005). Sosyal bilgiler ders kitaplarında öğrenme stratejileri. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6, 209-225.
- Tufan, S. (2020). Piyano eğitiminde bellek ezber ilişkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 185-190.

- Tunçkılıç, M. & Yokuş T. (2022). Müzik eğitimi anabilim dalında gitar eğitimi alan öğrencilerin gitar eserlerini ezberlemeye ilişkin tutum ve eğilimleri. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(1), 62-81.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. (Genişletilmiş İkinci Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi
- Umuzdaş, S. (2013). *Lise ve lisans düzeyindeki viyolonsel öğrencilerinin çalgı çalmada karşılaştıkları teknik problemlerin incelenmesi*. *International Journal Of Social Science*, 6(2),1221- 1239.
- Uslu, M. (1996). *Türkiye'deki çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde AGSL müzik bölümlerinin önemi*. 1. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu. Uludağ Üniversitesi: Bursa, 105-112.
- Usmanbaş, İ. (1974). *Müzikte biçimler*. İstanbul: Milli Eğitim.
- Uzunoğlu, B. (2006). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda ezber çalmanın söylemenin öğrenci başarısına etkisinin değerlendirilmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Wach, E. (2013). *Learning About Qualitative Document Analysis*. Institute of Development Studies , Ids Practice Paper In Brief 13, AUGUST 2013. 1-9.
- Wan, H.Y.A. (2008) *Physical and Mental Issues in Piano Performance: The Interrelationships between Physical Tension, Performance Anxiety, and Memorization Strategies*. Saarbrücken, Germany: VDM Verlag,
- Woolfolk, E.A. (1993). *Educational psychology*. Boston, Allyn and Bacon
- Yayla, F. (1999). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi ana çalgı viyola eğitiminde kullanılan metotların incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yiğit, E.F. (2023). Piyano eğitiminde eserleri başlangıç aşamasından itibaren ezberleyerek çalışmanın oluşturduğu teknik ve müzikal sorunlar. *Erciyes Akademi*, 37(4), 1517-1534.

Yücetoker, İ. (2016). The Visual Memory-Based Memorization Techniques in Piano Education. *Eurasian Journal of Educational Research*, 65, 111-128.

Zixiang S.S., Mohammed S.F.S.& Fischer N. (2022). Self-directed memorizing methods engaged by pianists *International Journal of Innovation, Creativity, and Change*, 16(1), 908.

EKLER

Ek-1. Anket Formu

“VİYOLA ÖĞRETİMİNDE EZBER YÖNTEMİNİN PERFORMANS ÜZERİNDEKİ ETKİSİ” BAŞLIKLIL DOKTORA TEZİ İÇİN ÖĞRETİM ELEMANLARI GÖRÜŞÜ ALMAYA YÖNELİK ANKET FORMU

Değerli Öğretim Elemanı,

Bu anket, “Viyola Öğretiminde Ezber Tekniğinin Performans Üzerindeki Etkisi” konulu doktora tezi için gerekli verileri sağlamak amacıyla, bireysel çalgı öğretim elemanlarına uygulanmak üzere hazırlanmıştır. Araştırmanın amacına ulaşmasında soruların içtenlikle ve eksiksiz yanıtlanması büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle lütfen bütün soruları yanıtlayınız, boş bırakmayınız. Vereceğiniz yanıtlar bilimsel amaçlar için kullanılacak, kişisel bilgiler gizli tutulacaktır. Ankette toplam 22 soru bulunmaktadır. Çoktan seçmeli sorularda size uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Şıklarda "diğer" seçeneğini işaretleyeceğiniz durumlarda lütfen görüşlerinizi belirtiniz. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilerinize yönelik sorular bulunmaktadır. İkinci bölüm ise kendi içinde 3 ayrı alt bölümden oluşmakta ve bu bölümlerde ezber çalma tekniğinin kullanımına, ezber çalma tekniğinin performans üzerindeki etkilerine ve yine ezber çalma tekniğinin yorum ve seslendirme üzerindeki etkilerine yönelik sorular bulunmaktadır. Değerli zamanınızı ayırarak göstermiş olduğunuz ilgi ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Ceren ŞEYHOĞLU SEVEN

1. BÖLÜM

1.1. Kişisel Bilgiler

1. Cinsiyetiniz?

Kadın

Erkek

2. Görev yapmakta olduğunuz üniversite?

.....

3. Unvanınız nedir?

Profesör

Doçent

Dr. Öğretim Üyesi

Öğretim görevlisi

4. Meslekteki deneyim süreniz?

1-5 yıl

5- 10 yıl

10-15 yıl

15- 20 yıl

20 yıl ve üzeri

2. BÖLÜM

2.1. Ezber Çalma Tekniğinin Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşü

5. Çalgı eğitiminde ezber çalma tekniğinden ne ölçüde yararlanmaktasınız?

Tamamen

Büyük ölçüde

Kısmen

Çok az

Hiç

6. Çalgı eğitiminde hangi ezber yöntemlerini kullanmaktasınız? (Birden çok seçenek işaretlenebilir)

- Kulakla ezberleme
- Gözle ezberleme
- El-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme
- Parçayı zihinsel yolla (armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek) ezberleme
- Diğer (belirtiniz).....
- Hepsi
- Hiç

7. Çalgı eğitiminde ezber çalma becerilerini geliştirmek amacıyla hangi çalışmaları yapmaktasınız? (Birden çok seçenek işaretlenebilir)

- Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma
- Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümleme
- Etüt/eseri konser veya sınav zamanına yakın notasız çalma
- Görev alınan her konser etkinliğinde zorunlu ezber çalma
- Diğer (belirtiniz).....

8. Çalgı eğitiminde ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

9. Çalgı eğitiminde ezber tekniğinin çalgı eğitiminde başarı sağlayacağına ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde

Kısmen

Çok az

Hiç

10. Çalgı eğitiminde ezber yönteminin kullanılmasına yönelik sistematik çalışmalar yapılması gereğine ne ölçüde katılırsınız?

Tamamen

Büyük ölçüde

Kısmen

Çok az

Hiç

11. Size göre ezber çalmanın sakıncaları var mıdır?

Evet

Hayır

12. Yanıtınız “evet” ise ezber çalmanın sakıncalarını belirtiniz.

.....
.....
.....

13. Ezber tekniği kullanan kişiyi tanımlayınız. (Birden çok seçenek işaretlenebilir)

Belleğini iyi kullanabilen

Geniş bir repertuarı olan

Her durumda seslendirme için hazır olabilen

Müzikal

Bağımsız

Hepsi

Diğer (belirtiniz).....

2.2. Ezber Çalma Tekniğinin Performans Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşü

14. Ezber çalmanın performansı olumlu etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

15. Ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini artırdığı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

16. Çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın diğer çalgı derslerini de etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

17. İşitme ve armoni derslerinde kazanılan bilgi, beceri ve davranışların ezber tekniğine olumlu yönde katkı sağladığı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde

- Kısmen
- Çok az
- Hiç

2.3. Ezber Çalma Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki

Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşü

18. Çalgı derslerinde kullanılan ezber tekniğinin müzikaliteyi olumlu yönde etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

19. Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

20. Konser/sınav programını ezber çalmanın notaya bakarak çalmaya göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

21. Eser/etütlerin müzikal yönden ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

22. Ezber çalmanın yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkileri olacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

Ek-2. Katılımcı Öğrenci Görüşü Almaya Yönelik Anket Formu

“VİYOLA ÖĞRETİMİNDE EZBER YÖNTEMİNİN PERFORMANS ÜZERİNDEKİ ETKİSİ” BAŞLIKLİ DOKTORA TEZİ İÇİN KATILIMCI ÖĞRENCİ GÖRÜŞÜ ALMAYA YÖNELİK ANKET FORMU

Değerli Katılımcı,

Bu anket, “Viyola Öğretiminde Ezber Tekniğinin Performans Üzerindeki Etkisi” konulu doktora tezi için gerekli verileri sağlamak amacıyla, deneysel çalışmaya katılan öğrencilere uygulanmak üzere hazırlanmıştır. Araştırmanın amacına ulaşmasında soruların içtenlikle ve eksiksiz yanıtlanması büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle lütfen bütün soruları yanıtlayınız, boş bırakmayınız. Vereceğiniz yanıtlar bilimsel amaçlar için kullanılacak, kişisel bilgiler gizli tutulacaktır. Ankette toplam 21 soru bulunmaktadır. Çoktan seçmeli sorularda size uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Şıklarda "diğer" seçeneğini işaretleyeceğiniz durumlarda lütfen görüşlerinizi belirtiniz. Anket iki bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde kişisel bilgilerinize yönelik sorular bulunmaktadır. İkinci bölüm ise ezber çalma tekniğinin kullanımına yönelik sorular bulunmaktadır. Değerli zamanınızı ayırarak göstermiş olduğunuz ilgi ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Ceren ŞEYHOĞLU SEVEN

1.BÖLÜM

1.Öğrenci Kişisel Bilgileri

1- Kaçınıcı sınıfta öğrencisiniz?

- 9. Sınıf
- 10. Sınıf
- 11. Sınıf
- 12. Sınıf

2- Kaç yıldır viyola çalışıyorsunuz?

- 1 yıldır
- 2 yıldır
- 3 yıldır
- 4 yıldır
- Diğer

3- Güzel Sanatlar Lisesi'nde müzik eğitimi almayı istemenizde en etkili etken aşağıdakilerden hangisidir?

- Kendim
- Aile
- Arkadaş
- Öğretmen
- Diğer

4- Çalgınızı seçmenizdeki en etkili etken aşağıdakilerden hangisidir?

- Kendim
- Aile
- Arkadaş
- Öğretmen

Diğer

5. Bireysel çalgı dersindeki genel başarı notunuz hangi puan aralığındadır?

100-85

84-70

69- 50

49-25

24- 0

6. Çalgınızı seviyor musunuz?

Evet

Hayır

7. Düzenli olarak çalgınıza çalışıyor musunuz?

Evet

Hayır

8. Günde kaç saat çalgınıza çalışıyorsunuz?

1-3

3-5

5- 7

8'den fazla

Diğer

9. Kendinizi gelecekte nerede görüyorsunuz?

Müzik öğretmeni

Orkestra üyesi

Viyola öğretmeni

Müzikolog

Besteci

Akademisyen

Diğer

10. Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanıyor musunuz?

Evet

Hayır

11. Etüt/eseri ezberleme konusunda ne ölçüde zorlanmaktasınız?

Tamamen

Büyük ölçüde

Kısmen

Çok az

Hiç

2. BÖLÜM

Ezber Çalma Tekniğinin Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşü

12. Deneysel süreçte etüt ezberleme aşamasında hangi ezber seçeneklerini kullandınız?

(Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)

Kulakla ezberleme

Gözle ezberleme

El-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme

Parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme

Diğer (belirtiniz).....

Hepsi

13. Deneysel süreçte ezber çalma becerinizi geliştirmek amacıyla hangi çalışmaları yaptınız?

Etüdü belli bir süre sonra ezber çalma

- Etüdü armonik ve biçimsel açıdan çözümleme
- Etüdü ders öncesinde notasız çalma
- Etüdü cümle cümle ezberleme
- Diğer (belirtiniz).....

14. Deneysel süreçte uygulamış olduğunuz ezber tekniğinin kullanılmasına yönelik sistematik çalışmalar yapılması gereğine ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

15. Deneysel süreçte uygulamış olduğunuz ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

16. Deneysel süreçte uygulamış olduğunuz ezber çalma tekniğinden Çalgı eğitimi (Viyola) dersinde ne ölçüde yararlanmaktasınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

17. Ezber tekniği kullanan kişiyi nasıl tanımlarsınız?

- Belleğini iyi kullanabilen

() Geniş bir repertuarı olan

() Her durumda seslendirme için hazır etüdü/eseri olan

() Bağımsız

() Hepsi

() Diğer (belirtiniz).....

18. Deneysel süreçte uygulamış olduğunuz ezber çalma tekniğinin konser-çalgı sınavı başarısını etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

() Tamamen

() Büyük ölçüde

() Kısmen

() Çok az

() Hiç

19. Çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın diğer alan derslerini etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

() Tamamen

() Büyük ölçüde

() Kısmen

() Çok az

() Hiç

20. Bir etüdün / eserin müzikal çalınmasında ezberlenmiş olması önemli midir?

Evet.(Açıklayınız).....

Hayır (Açıklayınız).....

21.. Ezber çalmanın olumlu/olumsuz sonuçları açısından başkaca düşüncelerinizi açıklayınız.

.....
.....
.....

Ek.3. 9.,10.,11. ve 12. Sınıf Düzeyi Ölçme Değerlendirme Formları

9.Sınıf Düzeyi Ölçme değerlendirme formları

2. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1. Etütte yer alan değiştirici işaretleri söyleyiniz. (Bilişsel) (10 Puan)	
2.Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Devinişsel) (10 Puan)	
3.Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel) (10Puan)	
4.Etüdü cümlelere ayırınız. (Bilişsel) (15 Puan)	
5.Etütteki sağ el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)	
6.Etütteki sol el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)	
7.Etüdün ilk iki cümlesini çalınız. (Devinişsel) (10 puan)	
8.Etüdün ilk iki cümlesini ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (15 Puan)	
TOPLAM PUAN	

3. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (10 Puan)	
2.Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel) (10 Puan)	
3.1. ve 2. Cümle içinde yer alan sağ el ve sol el teknik güçlükleri hakkında bilgi veriniz.(Bilişsel) (10 Puan)	
4.1. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
5.2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
6.1.ve 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (50 Puan))	
TOPLAM PUAN	

4. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.1.ve 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)	
2.3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)	
3. 1.2. ve 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel). (60 puan)	
TOPLAM PUAN	

5. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.3. Cümleyi ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
2.1.2. ve 3. Cümleyi ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 puan)	
3.4. Cümleyi ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel)(20 Puan)	
4.1.2. ve 3.4. cümleleri (iki periyod) ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)	
TOPLAM PUAN	

6. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1. 3. 4. Cümleyi ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)	
2. 5. Cümleyi ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (30 Puan)	
3. 1.2.3.4.5. cümleleri ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50Puan)	
TOPLAM PUAN	

7. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.5. Cümleyi ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (5 Puan)	
2.1.2. , 3. 4. ve 5. Cümleyi ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 puan)	
3.6. Cümleyi ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (15 Puan)	
4.5.6. cümleleri ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20Puan)	
5.1. 2., 3. 4, ve 5. 6. Cümleleri ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)	
TOPLAM PUAN	

8. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.Etütü notaya bakarak çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)	
2.Etütü ezberle çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 puan)	
TOPLAM PUAN	

10.Sınıf Düzeyi Ölçme değerlendirme formları

2. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1. Etütte yer alan değiştirici işaretleri söyleyiniz. (Bilişsel) (10 Puan)	
2.Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
3.Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel) (10Puan)	
4.Etüdü cümlelere ayırınız. (Bilişsel) (15 Puan)	
5.Etütteki sağ el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)	
6.Etütteki sol el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)	
7.Etüdün ilk iki cümlesini çalınız. (Devinişsel) (10 puan)	
8.Etüdün ilk iki cümlesini ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (15 Puan)	
TOPLAM PUAN	

3. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (10 Puan)	
2.Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel) (10 Puan)	
3.1. ve 2. Cümle içinde yer alan sağ el ve sol el teknik güçlükleri hakkında bilgi veriniz.(Bilişsel) (10 Puan)	
4.1. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
5.2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
6.1.ve 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (50 Puan))	
TOPLAM PUAN	

4. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.1.ve 2. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)	
2.3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)	
3. 1.2. ve 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel). (60 puan)	
TOPLAM PUAN	

5. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.1.ve 2.Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
2. 3. Cümleyi ezbere çalınız.(Bilişsel-Devinişsel) (10 puan)	
3..1.2. ve 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 puan)	
4.4. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel)(20 Puan)	
4.1.2. ve 3.4. cümleleri (iki periyod) ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (40 Puan)	
TOPLAM PUAN	

6. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1. 3. 4. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
2.1.2.ve 3.4. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)	
3. 5.cümleleri ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50Puan)	
4.6.cümleyi ezbere çalınız.(Bilişsel-Devinişsel) (20 puan)	
5.5.ve6.cümleyi ezbere çalınız.(Bilişsel-Devinişsel) (30 puan)	
TOPLAM PUAN	

7. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.5. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10Puan)	
2.6. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 puan)	
3.5.ve 6. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (30 Puan)	
4.1. 2. , 3. 4, ve 5. 6. Cümleleri ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)	
TOPLAM PUAN	

8. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.Etüdü notaya bakarak çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)	
2.Etüdü ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 puan)	
TOPLAM PUAN	

11. ve 12.Sınıf Düzeyi Ölçme değerlendirme formları

2. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1. Etütte yer alan değiştirici işaretleri söyleyiniz. (Bilişsel) (10 Puan)	
2.Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Devinişsel) (10 Puan)	
3.Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel) (10Puan)	
4.Etüdü cümlelere ayırınız. (Bilişsel) (15 Puan)	
5.Etütteki sağ el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)	
6.Etütteki sol el güçlüklerini belirtiniz. (Bilişsel) (15 Puan)	
7.Etüdün ilk cümlesini çalınız. (Devinişsel) (10 puan)	
8.Etüdün ilk iki cümlesini ezberleyiniz. (Bilişsel-Devinişsel) (15 Puan)	
TOPLAM PUAN	

3. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.Etüdün tonunu söyleyiniz ve dizisini çalınız. (Bilişsel- Devinişsel) (10 Puan)	
2.Etüdün tonunda arpej çalınız. (Devinişsel) (10 Puan)	
3.1. Cümle içinde yer alan sağ el ve sol el teknik güçlükleri hakkında bilgi veriniz.(Bilişsel) (10 Puan)	
4.1. Cümleyi ezberleyiniz. (Devinişsel) (70 Puan)	
TOPLAM PUAN	

4. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.1.Cümleyi ezberleyiniz. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)	
2.2. Cümleyi ezberleyiniz. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)	
3. 1.2. Cümleyi ezberleyiniz. (Bilişsel-Devinişsel). (60 puan)	
TOPLAM PUAN	

5. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.1.ve 2.Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (20 Puan)	
2. 3. Cümlelerin 1. bölümünü notaya bakarak çalınız.(Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
3.. 3. Cümlelerin 1. bölümünü ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
4. Cümlelerin 2. bölümünü notaya bakarak çalınız.(Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
5. Cümlelerin 2. bölümünü ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel)(10 Puan)	
6. Cümlelerin tamamını ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel)(40 puan)	
TOPLAM PUAN	

6. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1. 3. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (40 Puan)	
2.1.2.ve 3.Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (60 Puan)	
TOPLAM PUAN	

7. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.3. Cümleyi ezbere çalınız.(Bilişsel-Devinişsel) (10 Puan)	
2.1.2. ve 3.. Cümleyi ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel)(20 puan)	
3.4. Cümleyi ezbere çalınız.(Bilişsel-Devinişsel) (5 Puan)	
4.3.4. cümleleri ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel)(15Puan)	
5.Etüdün tamamını ezbere çalınız.(Bilişsel- Devinişsel) (50 Puan)	
TOPLAM PUAN	

8. hafta

ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMU	
	PUAN
1.Etüdü notaya bakarak çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 Puan)	
2.Etüdü ezbere çalınız. (Bilişsel-Devinişsel) (50 puan)	
TOPLAM PUAN	

Ek-4. Performans Testi (Son test)

Katılımcı :												
PERFORMANS TESTİ (Son Test)												
	Değerlendirme Ölçütleri	Dereceler										Puan
		Çok Başarısız		Başarısız		Orta		Başarılı		Çok Başarılı		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	Etütte yer alan sesleri doğru çalabilme											
2	Etütte yer alan sesleri doğru parmak numarası ile çalabilme											
3	Doğru pozisyonda kalabilme / Pozisyon geçişlerini doğru yapabilme											
4	Etütteki yay bölümlemeyi doğru yapabilme											
5	Etütte yer alan ritim kalıplarını doğru çalabilme											
6	Etüdü ritmik yapısına uygun çalabilme											
7	Etüdün hız terimine uygun çalabilme											
8	Etütteki sesleri doğru artiküle edebilme											
9	Etüdün müzikal cümlelerini doğru uygulayabilme.											
10	Etüdü bütünlük içinde çalabilme											
TOPLAM PUAN												

Ek 5. Etik Komisyon

Evrak Tarih ve Sayısı: 20.02.2024-E.883625

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Etik Komisyonu

Sayı : E-77082166-302.08.01-883625
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

20.02.2024

DAĞITIM YERLERİNE

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı **Doktora Öğrencisi Ceren ŞEYHOĞLU SEVEN'in, Prof.Dr.Aytekin ALBUZ'un** danışmanlığında yürüttüğü **"Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminin Performans Üzerindeki Etkisi"** adlı tez çalışması ile ilgili konu Komisyonumuzun **13.02.2024** tarih ve **03** sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Araştırma Kod No: 2024 - 242

Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
Komisyon Başkanı

Ek:1 Liste
DAĞITIM
Gereği:
Sayın Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

Bilgi:
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

Belge Doğrulama Kodu :BSPR3UNTZ3

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/gazi-universitesi-ebys>

Emniyet Mahallesi Bandırma Caddesi No :6/1 06560 Yenimahalle/ANKARA
Tel:0 (312) 202 20 57 - 0 (312) 2... Faks:0 (312) 202 38 76
İnternet Adresi :<http://etikkomisyon.gazi.edu.tr/>
Kep Adresi: gaziuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için :Nursel Güner
Genel Evrak Sorumlusu
Telefon No:202 20 57

Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

TOPLANTI TARİHİ : 13.02.2024

TOPLANTI SAYISI : 03

ADI – SOYADI

**Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
BAŞKAN**

**Prof. Dr. Zehra GÖÇMEN
BAYKARA
BAŞKAN YRD.**

Prof. Dr. C. Haluk BODUR

Prof. Dr. Seçil ÖZKAN

Prof. Dr. Cevriye TEMEL GENCER

Prof. Dr. İlkay ULUTAŞ

Prof. Dr. Kemalettin DENİZ

**Prof. Dr. Makbule GEZMEN
KARADAĞ**

Prof. Dr. İlyas OKUR

Prof. Dr. Nihan KAFA

Doç. Dr. Melek Gülşah ŞAHİN

Doç. Dr. Gökhan DELİCEOĞLU

Doç. Dr. Elvan İNCE AKA

Ek 6. İzin Yazısı

Evrak Tarih ve Sayısı: 29.03.2024-E.917790

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-12018877-604.01.02-99773673
Konu : Araştırma İzni

28.03.2024

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı yazısı (Genelge 2020/2).
b) Gazi Üniversitesi Rektörlüğünün 22.02.2024 tarihli ve 886671 sayılı yazısı.
c) Valilik Makamının 25.03.2024 tarihli ve E-12018877-604.01.02-99470781 sayılı Onayı.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora Programı Öğrencisi Ceren ŞEYHOĞLU SEVEN, Prof. Dr. Aytekin ALBUZ danışmanlığında yürüttüğü "Viyola Öğretiminde Ezber Yönteminin Performans Üzerindeki Etkisi" konulu tez çalışmasını Müdürlüğümüz Kemalpaşa ilçesine bağlı İzmir Ünran Baradan Güzel Sanatlar Lisesinde uygulama isteği Valilik Makamının ilgi (c) Onayı ile uygun görülmüştür.

Söz konusu ölçeklerin uygulanmasının yukarıda belirtilen okulda 2023-2024 eğitim öğretim yılında, eğitim öğretimi aksatmayacak ve eğitim kurumu yöneticilerinin uygun gördüğü şekilde, araştırma yapılmadan önce yapılacağı okullar tarafından "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Her Tür Okul ve Kurumlarda Yapılmasına İzin Verilen Araştırma Uygulamasında, Olabilecek Zararları Karşılama Taahhüdü" adlı ek'in araştırmacı tarafından doldurulması gerekmektedir.

Araştırmacı tarafından yapılan araştırmanın tamamlanmasından itibaren en geç iki hafta içinde Araştırmanın Teslimine İlişkin Taahhütname Tutanağı'nın doldurulup araştırmanın CD'ye aktarılması sağlanarak Müdürlüğümüze gönderilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz / rica ederim.

İlker ERARSLAN
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

Ek:

- 1- Valilik Onayı (1 Sayfa)
- 2- Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
- 3- Anket Formları (5 Sayfa)
- 4- Araştırma Teslim Tutanağı (1 Sayfa)
- 5- Fiziki Zararları Karşılama Taahhütnamesi (1 Sayfa)

Dağıtım:

Gazi Üniversitesi
Kemalpaşa İlçe MEM.

Adres : Fevzipaşa mh. 452 sk. no:15 konak/ İZMİR

Telefon No : 0 (232) 280 36 31
E-Posta: strateji35_1@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Duda ALP Bilgisayar İşletmeni
Unvan : Bilgisayar İşletmeni

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 6f10-2ee1-3478-81b7-9603 kodu ile teyit edilebilir.

Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...